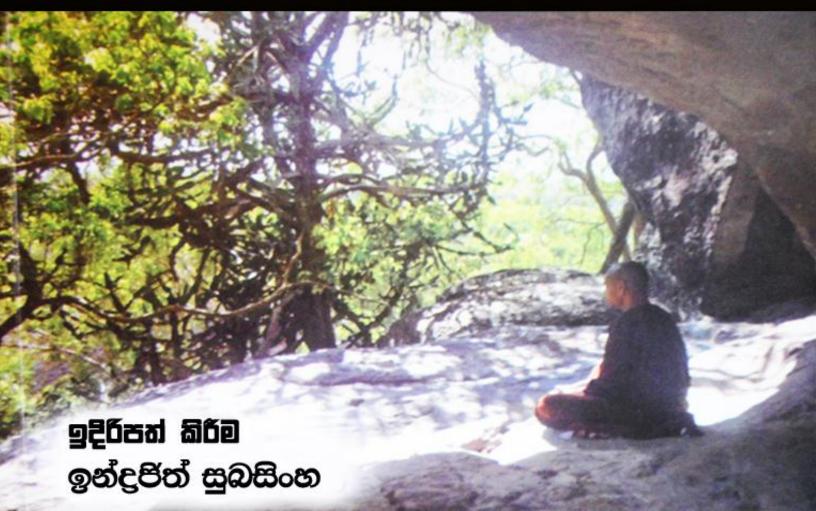

දිවයින රේදි මාලාවක් ඇසුරින්

අතහැරීම 7

මහ රහතුන් මහ රහතුන්

මහ රහතුන් වැඩි මහ ඔස්ෙස්

අතහැරීම-7

ඉදිරිපත් කිරීම ඉන්දුජිත් සුබසිංහ මේ වෙටගත් තැඹූ නික්ෂූත් වගත්වෙන්ගේ පුණපානුමෝදනාව

_____

මාගේ ගුර්පදේවියාණන් විහන්යෝ වින අති ගෞර්වණීය දොඩම්පහල වින්දුණි

මහතායක දැවාමින් වහන්යෝටද කලපාණමිතුනාවයෙන් උපකාර කළාවූ නියථම ගෞර්වණීය දැවාමින් වහන්යෝලාටද නිදුක් නිරෝගී දුවුවන්නාවය පිණිදයන්

වතුරාර්ය යාතය බර්මගන් අවබෝධග හිණියාත් මෙම බර්මදානමග කුදුාලග හේතුවේවා!

මේ වීව්තයේදීම

පටුන

- 1.ඔබේ තරුණ ලස්සන රුව කවුද රැගෙන ගියේ...
- 2.බලාගෙනයි! දුකට පාර කියන ඒජන්තවරු එමටයි...
- 3.බුදු රජුන්ගෙන් පාර නෑසූ අවාසනාවන්තිය

මස් මාංශ අනුභවය

- 4.බෞද්ධ පිංවතුන්ගේ ජනපුය පැනය
- 5. මෛතු්ය අනුභවකර මස් මාංශ නොකැමෙන් පලක් වේද?
- 6. මස් මාංශ අනුභව කරන කුස සුසානයක් නම්
- 7. මංශයට ඇලී, මාංශයට ගැටී තවත් මස් ගොඩක් දරාගෙනම ඉපදෙමුද?

භාවනාවට පෙර

- 8.ඔබ නැවත නැවතත් 'අ' යන්නම ඉගෙන ගන්නේ ද?
- 9.අතීත ශක්තීන් අවබෝධයෙන් ආයෝජනයට ගන්න
- 10. සිත තැන්පත් නොවීමත් භාවනාවට ආයෝජනයක් කරගන්න
- 11. අකුසලය යටපත් කරන්න අමනුෂායා අනිතා ලෙස දකින්න
- 12. හවය යනු කඳුළු සාගරයකැයි නුවණින් දකින දා
- 13. ඇකිය යුත්තේ සසර බියමය

- 14. සතර අපා දුක් නොවින්ද කව්රුනම් ලොවේ සිටිත් ද?
- 15. මෛතී භාවතාව කියන්නේද අතහැරීමකි
- 16. කමටහන මගහැර කවරනම් භාවනාවක්ද?
- 17. ඔබ ඔය ද්වේශ කරන්නේ ඔබගේම මෝහයට නොවේද?

විශේෂ ලිපි

- 18. හිංසාවේ රාතුිය
- 19.දෙවියන්ද වදින පින් බිමයි මේ
- 20.අවසාන අවස්ථාව

ඔබේ තරුණ ලස්සන රුව කවුද රැගෙන ගියේ...

ආදරය කියන වචනය පිංවත් ඔබට බොහෝම පුියමනාප හැඟීමක් දෙන වචනයක්. ඇසේ ආශ්වාදය උදෙසා තවත් ඇසකට බැඳුනොත්, කනේ ආශ්වාදය උදෙසා තවත් කනකට බැඳුනොත්, නාසය නිසා තවත් නාසයකට බැඳුනොත්, දිව නිසා තවත් දිවකට බැඳුනොත්, මනස නිසා, කය නිසා තවත් මනසකට කයකට බැඳුනොත් අපි එයට කියනවා ආදරය කියලා.

අයක් ඇසක් සමග බැඳෙනවා කියන්නේ දුකක්, දුකක් සමග බැඳෙනවා කියන කාරණයයි. කව්රු කොහොම බැදුනත් ඔබ බැඳෙන්නේ කරුණු පහකටය කියලා ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. ඒ රූප, වේදනා, සංඥා, සංඛාර, විඤ්ඤාන කියන කරුණු පහයි. මේ කාරණා පහේ ස්වභාවය නිරතුරුවම අනිතාභාවයට පත්වීමයි. යමක් ස්ථීරභාවයේ නොපවතී නම් එතැන ඇත්තේ දුකයි. ලොවතුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කරනවා 'පිංවත් මහණෙනි, කාමයේ ආශ්වාදයක් තිබෙනවා' කියලා. බුදුරජාණන්වහන්සේ කොතැනකදීවත් දේශනා කරන්නේ නෑ කාමයේ ආශ්වාදයක් නැතිය කියලා. 'කාමයේ ආශ්වාදයක් තිබෙනවා. මහණෙනි, ඒ නිසාමයි සත්ත්වයා මේ තරමටම ඇස, කන, දිව, නාසය, මන, කය කියන ආයතන පිනවන්න උත්සහගන්නේ. ඒ උදෙසා දිවා රාන් වෙහෙසෙන්නේ. නමුත් පිංවත් මහණෙනි, කාමයේ ආශ්වාදය වගේම එහි ආදීනවයකුත් තිබෙනවා. කාමයේ ආශ්වාදය කෙටිය. ඒ උදෙසා විදින්නට වන ආදීනවය අතිදීර්ඝයි, කටුකයි කියලයි බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කරන්නේ. එහෙමනම යමෙක් ආදරයේ නාමයෙන් තව කෙනෙක් සමග බැඳෙනවා කියන්නේ කෙටි ආශ්වාදයක් උදෙසා අතිදීර්ඝ කටුක ආදීනවයකට බැඳෙනවා කියන්නේ කෙටි ආශ්වාදයක් උදෙසා

කෙටි සැපයක් උදෙසා දීර්ඝ දුකක්.....

මේ සටහන කියවන පිංචත් ඔබ ආදරයේ නාමයෙන් කුමන හෝ බැඳීමකට ලක්වූ අයෙක් නේද? ඔබේ ජීවිතයට මේ උතුම් ධර්මය ගලපා බලන්න. ගෙදර සාලය මත, කුමක් හෝ රඳවනයක් මත තබා තිබෙන ඔබගේ සුන්දර මංගල ජායාරූපයේ හුරුබුහුටි මනාල මහත්මිය සහ කඩවසම් මනාල මහතා යන දෙපලගේ තාරුණායේ ලස්සන, හැඩරුව මේ මොහොතේ ඔබේ ජීවිතය තුළ රැඳී තිබෙනවාද? ඒවාට මොකද වුනේ? කව්ද අරගෙන ගියේ? කොහෙටද අරගෙන ගියේ?...

ජාති, ජරා, වාහාධි, මරණ දෙසටම නේද?

මොකක්ද දැන් ඉතිරිව තිබෙන්නේ?

ශෝක, පරිදේව, දුක්ඛ, දෝමනස්සයන් නේද?

වර්තමාන සමාජයේ ඔබ සමග ජීවත්වන වයෝවෘධ ආච්චිලා, සීයලාත් අතීතයේ ඔබ වගේම තාරුණායයන් ඔදවැඩී ජීවත්වුන අය. ඒ අයගේ රූපය තුළත්, ඔය තාරුණාය ඔබට වැඩිය තිබුණා. ඒ අයත් අතීතයේ රූප රාජිණී තරගවලට ඉදිරිපත් වුණා. දැන් තමා දෙස බැලුවහම ඒ අයට තේරෙනවා මොකක්ද මම අතීතයේ ඉදිරිපත් කළේ කියලා. ඒ අතීතය මතකයට නගනකොට ඉතිරිව ඇත්තේ පංචඋපාදාන්ස්කන්ධයක දුක පමණයි.

මංගල දිනයේ මනමාල මහත්මයෙකුට, මනමාලියකට ඇඳුම් අන්දවන්න, ලස්සන කරන්න පමණක් ලසු ගණන් වියදම් කරන සමාජයක් මේක. ලසු ගණන් වියදම්කොට කාටද මේ අන්දවන්නේ. අවිදාහවටම නේද? තෘෂ්ණාවේ සඑපිළි, රන් රිදී තමයි මේ පළදවන්නේ. ඇඳුම් පැළඳුම් ලස්සන බව ඇත්ත. සුවද විලවුන් සුවද බවත් ඇත්ත. මුහුණේ සිනහව පුසන්න බවත් ඇත්ත. ඒත් කවද මේවායේ හැඩ බලන්නේ? වෙන කව්රුවත්ම නෙමෙයි, මාරයායි මේවායේ හැඩබලන්නේ.

මෙතැනදී මාරයා හැඩ බලන්නේ කාගේද? මාරයාගේ හැඩමයි මාරයා විසින්ම බලන්නේ. රූපයේ කියන්නෙක් මාරයාමය. රූපය ඇසුරින් සකස්වන පංචඋපාදානස්කන්ධයක් මාරයාමය. මාරයාගේ හැඩරුව මාරයාම බලනවා. පිංචක් ඔබට වැටහෙනවාද මේ කියන කාරණය.

තවත් තේරුම්කොට කියනවා නම් දූක විසින් දූකේ හැඩරුව බලනවා.

රූපය දුකක් වෙන්නේ, රූපය නිර්මාණය වෙලා තිබෙන්නේ නිරතුරුවම අනිතාහාවයට පත්වෙන සතරමහා ධාතුවෙන්. ඒ නිසා නිරතුරුවම යමෙක් ජන්දරාගයෙන් අල්ලාගන්නේ ජාති, ජරා, වාහාධි මරණයට අයත් රූපයක්මයි. එස්ස, වේදනා, සංඥා, සංඛාර, විඤ්ඤාණ කියන ධර්මතාවයන් 5 ක් සකස්වෙන්නේ අනිතායට පත්වෙන රූපයක් හේතුවෙන්. රූපය අනිතා නම්, ඒ හේතුකොට සකස්වෙන යම් ධර්මතාවයක් වේ නම් ඒවාද අනිතා විය යුතුය.

ලොව්තුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කරනවා රූපය නිරතුරුවම මැරෙමින් ඉපදෙමින් පවතිනවා කියලා. නමුත් ඒ බවක් ඔබ දන්නේ නැහැ. ඔබ මරණය ගැන සිතන්න කැමතිත් නැහැ. ගෙදර තමන්ගේ ඥාතියෙක් මියගියහොත් දේහය ගෙදර තිබෙන තාක්, මරණය ගැන සිතනවා. අනේ මමත් මැරෙනවා නේද? කියලා සිතනවා. මාව දාලා ගියේ ඇයි, මාවත් අරන් යන්න කියලා බලෙන් මරණය ගන්න හදනවා. මේ දින තුන හතර මරණානුස්සතිය වැඩෙනවා. ඒත් ටික දවසයි ඒ උණුසුම තිබෙන්නේ. ඔබට මරණය අමතක වෙනවා. නැවත මරණය ගැන සිතන්න ඔබ කැමති නැහැ. මරණය ගැන සිතීම අසුබ දෙයක්, සෘණාත්මක දෙයක්, පසුගාමී දෙයක් හැටියටයි ඔබ දකින්නේ. යමෙක් මරණය ගැන නිරතුරුවම සිතනවා කියන්නේ, නුවණින් දකිනවා කියන්නේ ඇත්ත ඇති සැටියෙන් දකිනවා කියන එකයි. මෙතැන සෘණ හෝ ධන දැක්මක් නැහැ. මෙතැන තිබෙන්නේ යථාර්ථයයි. සිදුවෙමින් පවතින ඇත්තයි. ඔබ මරණය සිහිකිරීමට බියවෙනවා කියන්නේ ඇත්ත දැකීමට බියවෙනවා කියන එකයි. උදේ සිට රාතුය දක්වා මේ ශරීරයට ආහාර, ජලය, බෙහෙත් ලබාදෙමින් අපි කරන්නේ ජාති, ජරා, වාහාධි, මරණ වසන් කරන්නට හදන එකයි. ඔබ ඔය සැබෑ ඇත්ත වසංකරලා, මොකක්ද ඇත්ත හැටියට අරගන්නේ. මෝහයයි. මෙතැනදී ඔබ අධර්මයමයි ධර්මය හැටියට අරගන්නේ. මේ මෝහ මුලික දැක්ම පෝෂණය කරන්න ඕනෑ තරම් මාර බලවේග සමාජය තුළ තිබෙනවා. ජීවිතය

අත්විඳින්න!මරණය ගැන නොසිතන්න!..... බොහෝම සුන්දර අදහස් ලෙසින් සමාජයට එනවා. ඒත් ඒවායේ සුන්දරත්වය වැඩි තරමටම එහි ඇති අර්ථය තුළ දුකද ගොඩගැසී තිබෙනවා.

ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා මේ ඇස නිරතුරවම මැරෙමින් උපදිනවා කියලා. මේ කන, නාසය, දිව, මනස, කය නිරතුරුවම මැරෙමින් උපදිනවා කියලා. ඇසත්, බාහිර රූපයත්, විඥාණයත් එස්සය වීමේදී ඇස උපදිනවා. ඇස උපදිනවා කියන්නේ චක්ඛු විඥාණය උපදිනවා කියන එකයි. ඒ සැනින් ඇස මැරෙනවා. තවත් ආයතනයක් උපදිනවා. ඒ කියන්නේ මනෝ විඥාණය සකස් වෙනවා. මෙය බොහෝම වේගවත් කියාවලියක්. සෑම මොහොතකදීම කුමක් හෝ ආයතනයක් ඉපදී පවතිනවා. එක ආයතනයක් ඉපදිලා, කියන්නේ අනෙක් ආයතන සහම මැරිලා කියන එකයි. ශරීරයේ උණුසුමත්, ආයුෂත් තිබෙනවා. උපදින කුමන හෝ ආයතනයක් නිරතුරුවම කියාත්මකභාවයේ පවතින නිසා විඥාණය ඇතිවෙමින් නැතිවෙමින් පවතිනවා. ඒ නිසා මරණයක් ගැන ඔබට පෙනෙන්නේ නැහැ. ඔබ මරණය හැටියට දකින්නේ ආයුෂත්, උණුසුමත්, විඤ්ඤාණයත් පහව ගිය ශරීරයක මරණය ගැන පමණයි.

බලාගෙනයි!

දුකට පාර කියන ඒජන්තවරු එමටයි...

සිය මංගල උත්සවයේ හැඩවෙන්න මනාල යුවළක් ගන්නා වෙහෙස......? අපි ඉකුත් සටහනේ කථාකළා. දැන් ඔබට තේරෙනවාද ඔබ මේ ලඤ ගණන් වියදම් කරලා හැඩ බලන්නේ, සතුටුවෙන්නේ නිරතුරුවම මැරෙමින් උපදින මළකඳක් හැඩ වැඩ කරලාය කියන කාරණය. සම්මුතිය තුළ මේ අර්ථය වෙනස් වෙනවා. නමුත් ධර්මයට අනුව මීට වඩා මෙතන අර්ථයක් නැහැ. ඔබම මේ අර්ථය හොඳින් නිරීඤණය කරන්න පුළුවන්. මේ මොහොතේ ඔබේ මංගල ඡායාරූපය හොඳින් බැලුවොත් ඔබට මේ යථාර්ථය වැටෙහෙන්නේ නැහැ. මේ යථාර්ථය දකින්නනම් ඔබේ දෙමාපියන්ගේ මංගල ඡායාරූපය දිහා හොඳින් බලන්න. ඔබට පෙනේවි රූපයේ ඉපදීම, දිරීම, මියයාම හොඳින්ම.

ඔබට අවශානම් පුළුවන් ඔබේ ජීවිතයත් ඒ අනුව ගලපා බලන්න.

ඒත් ඔබ කැමති වෙන්නේ නැහැ.... මොකද ඒ කැමත්ත තමයි ලෝකයේ තිබෙන අති දුර්ලහම කැමැත්ත. ලෝකයේ පවතින අතිදුර්ලහම දෙය තමන්ගේ කැමත්ත බවට පත්කරගත් උත්තමයන් තමයි අතීතයේ වැඩසිටි අරහත් උත්තමයන් උත්තමාවියන්. මේ වීරවරයන් වීරවරියන් අරිහත් මාර්ග ඥානය අවබෝධයට පැමිණි ගමනේදී මැරෙමින් ඉපදෙමින් පවතින මළකඳක් සඑපිළියෙන් රන්රිදියෙන් සරසන්න ගියේ නැහැ. ධර්මය තුළිනුයි ජීවිතය සරසන්නේ. ධර්මය තුළින් සරසාගත්තාය කියන්නේ අනිතා, දුක්ඛ, අනාත්ම භාවයේ අර්ථය ජීවිතයෙන් වටහාගත්තාය කියන කාරණයයි. ගොඩාක් දේවල් තිබුණේ නැහැ මෙහිදී අවබෝධ කරගන්න. ලෝකය කොතරම සංකීර්ණ වුවද, අත්භූත වුවද, පුළුල් වුවද කාරණා දෙකක් අවබෝධ කරගැනීමෙන් ලෝකයම අවබෝධ කරගැනීමට හැකිබව ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකරනවා. ඒ කාරණා තමයි රූපයක් විඤ්ඤාණයත් කියන කාරණා දෙක. බලන්න මාරයා විසින් ලෝකය මේ තරම් සංකීර්ණභාවයට පත්කර ඇතත්, කාරණා දෙකක් අවබෝධකර ගැනීමෙන් ලෝකයෙන් එතෙරවීමට අවස්ථාව ඔබට ලැබෙන්නේ කොහොමද කියන කාරණය.

ලොවතුරා සම්මාසම්බුද්ධ ඥානයට පිංසිද්ධ වෙන්නමයි. ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ හැර වෙන කවරුත් නම් මාරයා විසින් පඹගාලක්, කටු අකුලක් සේ සංකීර්ණභාවයට පත්කර ඇති මේ ලෝකයේ යථාස්වභාවය අවබෝධ කරගන්නද? මෙය බුදුරජාණන්වහන්සේගේ ආශ්චර්යමවත් සම්මා සම්බුද්ධ ඥාණයේ බලමහිමයයි. ඔබට පුළුවන් මේ ධර්ම මාර්ගයේ ගමන් කරන්න. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා ධර්මයේ සන්දිට්ඨික ගුණය ගැන. ඒ නිසා ඔබ අවංකනම් එහි පුතිඵලය ස්ථීරයි. බුදුරජාණන් වහන්සේමයි අපිට දුකෙන් මිදෙන පාර පෙන්වන්නේ. එසේ නොමැතිව හඳහනේ ගුහයෙක් දේවාලයක දෙවියෙක් නොවේ ඔබට දුකෙන් මිදීමේ පාර පෙන්වන්නේ. අපි හැම මොහොතකම දුකෙන් මිදීමට පාර අසාගන්නේ දුක තුළම ජීවත් වෙන්නෙක්ගෙන්. එහෙම කෙනෙක් පාර කියන්නේ දුකටමයි.

පිංචත් ඔබට දැනෙනවානම් ඔබ අත්විදින ජීවිත අත්දැකීම් නිසා 'අනේ මේ ජීවිතය දුකයි' කියලා, කවුද ඔතනට එන්න පාර පෙන්නුවේ. එකක් පැහැදිලියි ස්ථිරවම. ඒ බුදුරජාණන් වහන්සේනම් නොවේ. බුදුරජාණන් වහන්සේලා කවදාවත් දුකට පාර පෙන්වන්නේ නැහැ. ඒ උන්වහන්සේලා සතු මහා කරුණා සමාපත්ති ගුණය නිසා. පසේ බුදුරජාණන් වහන්සේ නමකට, මහාරහතන් වහන්සේ නමකට මහා කරුණා සමාපත්ති ඥානය පිහිටන්නේ නැහැ. ඒ නිසා බුදුරජාණන් වහන්සේලාගේ අසමසම කරුණා ඥාණයට මෙලොව කිසිවෙකුට ළංවෙන්න බැහැ. ඇයි මේ උතුම් රැකවරණය ඔබ නොගන්නේ. අර්ථවත් ලෙස ඔබේ ජීවිතයට දායද කරගත හැකි මේ උතුම් ධර්ම මාර්ගය අතහැර, දුකට පාර පෙන්වන මාර නියෝජිතයන් ගෙන් පාර විමසන්නේ.

බුදුරජාණන් වහන්සේ පාර කියාදුන් පිංවත් තරුණයෙක් සිටියා ඔහුගේ නම ඡත්ත. මීථාාදෘෂ්ඨික බමුණු පවුලක තරුණයෙක්. දිසාපාමොක් ආචාර්යවරයා ළහට ගොස් හොඳින් ශිල්ප හදාරලා බමුණු ගෙදරට පෙරලා පැමිණියා. දෙමාපියන්ට ඥාතීන්ට ශිල්ප පෙන්නලා ඒ අය සතුටු කළා. තම පුතුගේ හැකියාවන් ගැන සතුටු වුණ දෙමාපියන්ගේ ගුරුපඩුරු රැගෙන ශිල්ප ඉගැන්වු ගුරුවරයාට ගුරු පූජාවක් කරන්න පිටත්වුණා. ගුරුගෙදරට මහා කැලය මැදින් වැටී ඇති මාර්ගයකයි යන්න තිබෙන්නේ. මේ අවස්ථාවේ බුදුරජාණන් වහන්සේ දිවැස් ඥානයෙන් දකිනවා ඡක්ත

තරුණයා ගැන. ඡත්ත තරුණයාගේ ජීවිතයට අනතුරක් වෙනවාය කියල. ඒ කියන්නේ කැලය මැදින් යනවිට සොරු

රැලක් ඡත්තව මරාදමලා මුදල් පැහැරගන්නවාය කියලා. පෙර කර්ම විපාකයක් නිසා සිදුවෙන මේ සිද්ධිය දිවැසින් දැකලා බුදුරජාණන් වහන්සේ ඡත්ත තරුණයාට පිහිටවීම සදහා ඡත්ත ගමන් කරන කැලෑ මාර්ගයේ ගසක් මුල වැඩසිටිනවා. ඡත්ත බුදුරජාණන් වහන්සේ සමීපයට එනවා. තුරුණුවන් ගැන ඡත්ත මුකුත්ම දන්නේ නැහැ. මිථාහදෘෂ්ඨ§ක පවුලක දරුවෙක් වුණත් පෙර කුසල් ශක්තියත් නිසාම ඡත්ත මුලින්ම බුදුරජාණන් වහන්සේ දකින මොහොතේම උන්වහන්සේ කෙරෙහි පහදිනවා.

බුදුරජාණන් වහන්සේ විමසනවා ඡත්ත ඔබ බුද්ධරත්නය, ධම්මරත්නය, සංඝරත්නය ගැන දත්නවාද කියල. ඡත්ත කියනවා නැහැය කියලා. බුදුරජාණන් වහන්සේ විමසනවා ඔබ කැමතිද තෙරුවන්ගේ ගුණයන් දැනගන්න කියලා. තෙරුවන් සරණ පිහිටන්න කියලා. මේ මිථාහාදෘෂ්ඨික බමුණු තරුණයා කැමති වෙනවා. තෙරුවන්ගේ ගුණ ගැන දැනගන්න. බුදුරජාණන් වහන්සේ අර්ථ වශයෙන් තෙරුවන්ගේ ගුණ ගැන දේශතා කර තෙරුවත් සරණ පිහිටවනවා. ජත්ත තරුණයාගේ සංසාරික කුසලයක් නිසාම මේ මොහොතේ තෙරුවන් සරණ කෙරෙහි සද්ධාව ඇතිකර ගන්නවා. බුදුරජාණන් වහනසේ පෙරලා වඩිනවා. ඡක්ත තරුණයා කැලය මැදින් ගුරුගෙදරට යනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ හොදින්ම දන්නවා කැලය තුළදී ඡත්ත තරුණයාව අනතුරට පත්වෙනවා කියලා. නමුත් ඡත්තගේ ගමන බුදුරජාණන් වහන්සේ වැලැක් වුවේ නැහැ. අවශා නම් බුදුරජාණන් වහන්සේට තිබුණා 'ඡත්ත ඔබ දැන් ඔය ගමන කැලය මැදින් යන්න එපා. එය ඔබේ ජීවිතයට අවදානම පිණිස පවතිනවා. ඒ නිසා මා පසුපස ඔබ නැවත ගමට යන්න එන්න' කියලා කියන්න. බුදුරජාණන් වහන්සේ තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවට පැමිණි ඡත්ත තරුණයාගෙන් එහෙම ඉල්ලීමක් කළා නම් ඡත්ත එම අවවාදය පිළිගන්නවා. නමුත් බුදුරජාණන් වහන්සේ ඡත්ත තරුණයාගේ ගමන වැළැක්කුවේ නැහැ. ඡත්ත තරුණයා කැලය තුළදී සොරුන් අතින් මරණයට පත්වෙනවා. ඡත්ත තෙරුවන් කෙරෙහි ඇතිකරගත් ශුද්ධාව නිසාම මරණයෙන් පසු සශීක දිවානලයක විශාල දිවාවිමානයක පිරිවර සහිත අසිරිමත් දෙවියෙක් ලෙස උපත ලබනවා.

මෙහෙම අවස්ථාවකදී ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ මහා කරුණා ඥානයේ හැඩතල හොදින් පුකට වෙනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ යමෙකුට පාර පෙන්වන්නේ වඩාත් සැප ඇති තැනට යන්නමයි. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ මරණය පෙනි පෙනී කැලයට යන ගමන නැවත්තුවේ නැත්තේ ඇයි? ඒ ගමන වැළක්කුවා නම් ඡත්ත තරුණයාගේ ජීවිතය ආරඤා වෙන්න තිබුණා. අවම වශයෙන් මරණය පුමාදවෙන්න හෝ තිබුණා. නමුත් ඡත්ත තරුණයාගේ ජීවිතය ආරඤා වුණා නම් මොකද වෙන්නේ. මරණයෙන් බේරුණ ඡත්ත නැවත බමුණුගෙදරට ගිහිල්ලා ජීවිතය පවත්වාගෙන යන්න දුක්විදින්න ඕන. රාජා සේවයට යන්න ඕන. ගොවිතැන්බත් කරන්න ඕන. විවාහයක් වෙන්න, බිරිද දරුවන් පෝෂණය කරන්න වනවිට බෙහෙත් කරන්නට ලෙඩ ඕනේ. දෙමාපියන් ඕන. ඉම කය රකබලාගන්න ඕනේ. මේ කය මහළුවනවිට දුකට පත්වෙන්ට ඕන. බුදුරජාණන් වහන්සේ ඡක්ත තරුණයාට ගෙදර යන්න අවස්ථාව සලසා දූන්නා නම් ඉහත දූක තමයි ඡත්තට අත්විඳින්න වෙන්නේ. වැඩිම වුණොත් අවුරුදු සියයක් ජීවත්වෙයි. ඡත්ත තරුණයාට ඒ දුකට යන්න බුදුරජාණන් වහන්සේ පාර පෙන්නුවේ නැහැ. කොතනට යන පාරද පෙන්නුවේ කල්ප ගණනාවක් දිග, අපුමාණ දිවා සශික දිවා සැපයක් අත්විඳීමට ලැබෙන පාරයි පෙන්නුවේ. නින්දෙන් පිබිදියාක් මෙන් ඡත්ත තරුණයා සොරු අතින් මියයන මොහොතේ බුදුරජාණන් වහන්සේ පෙන්වූ පාර ඔස්සේ සශික දිවාවිමානයක යසඉසුරු හිමිකරගත්තා. මිථාාදෘෂ්ඨික තරුණයෙක්ව සිටි ඡත්ත බුදුරජාණන් වහන්සේව සැක කළේ නැහැ. සොරු විසින් මරාදමන මොහොතේ සිත කිලිටුකරගත්තේ නැහැ. තෙරුවන් කෙරෙහිම විශ්වාසය තහවුරු කර ගත්තා.

නමුත් ඔබ කල්පනාකර බලන්න. ඔබට පාර පෙන්වන, ඔබ පාර අසාගන්නා වැඩිහිටියෝ, ගුරුවරුන් ඔබට පාර පෙන්වන්නේ කොතැනකට යන්නද කියන වග.

උපාධියක්, රැකියාවක්, විවාහයක්, ගෙයක් දොරක්, බැංකු ගිණුමක්, දරු මුණුබුරත්, වාසාපාරයක්, කොටින්ම විශාමයක් නොමැති ගෞරවනීය විශාමකයෙක් වීමට නේද? උපරිම වසර 100ක මේ කසල ජීවිතයකට නේද?

'කසල' කියන වචනය පාවිච්චි කළේ ඡත්ත තරුණයා ලැබූ සශුික දිවා ජීවිතය සමග මනුෂා ජීවිතය සසදලයි. ඒ දිවා සැපයන් සමග ඕනෑම පුමාදී මනුෂා ජීවිතයක් කියන්නේ කසල ගොඩක්ම තමයි.

ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේලා ලෝකයට පාර පෙන්වන්නේ ඔබව උපරිම සැපයට ඔසවා තැබීමටයි. ඒ නිසා එම උත්තම ධර්ම මාර්ගය ඔබ ඔබේ මාර්ගය කරගැනීමට දඤවෙන්න. මිථානදෘෂ්ඨක ජත්ත තරුණයා තෙරුවන් කෙරෙහි යම් ශුද්ධාවක් ඇතිකරගත්තා නම්, විශ්වාසයක් ඇතිකර ගත්තානම් ඔබද ජීවිතය ඉදිරියට එන ඕනෑම අභියෝගයක් හමුවේ එම විශ්වාසයෙන් නොමිදෙන්න. ලොව්තුරා බුදුරජාණන්වහන්සේගේ මහා කරුණා ගුණය ඔබ ඔබේ ආරඤකයා කරගන්න. රැකවරණය කරගන්න. වැරදි ආරඤාවන්, රැකවලුන් සොයාගෙන නොයන්න. ජීවිතයේ එකම ආරඤාව යෑයි සිතා දෙදෙනා, දෙදෙනාගේ ආරඤකයන් වන බවට සපථ වෙමින්, රත් නූලෙන් ඔබලාගේ දෑඟිලි බැඳුනත්, එම බන්ධනය දෙදෙනාටම හව අනාරකින වීමටම හේතුවන බව දකින්න.

බුදු රජුන්ගෙන් පාර නෑසූ

අවාසනාවන්තිය

අපි ඉකුත් සටහනක සදහන් කළා ආදරය ගැන. ආදරයත් මාරයාත් මොනතරම් සමීප දෙදෙනෙක්ද කියලා පැහැදිලි කිරීමක් කළා. මාරයා ඔබව ලෝකය තුළ බැඳ තබන රත් නූල තමයි ආදරය. ආදරයට පුළුවන් සත්වයෙක්ව උම්මත්තකයෙක්, මිනීමරුවෙක්, සියදිවිනසාගන්නෙක්, යහපත් මනුෂායෙක් කියන ඕනෑම චරිතකයකට ආරෝපනය කරන්න. රූපය හැටියට ගත්තත්, පංචඋපාදනස්කන්ධය හැටියට ගත්තත් මේ හේතූත් පුමාණවත් මාරයත්, ආදරයත් අතර තිබෙන සම්බන්ධය

රූපයට ද්වේෂ කරලා වගේම රූපයට මෛතීය කරලත් වැඩක් නැහැ. රූපය කියන්නේ ඇස් බැන්දුමක්. රූපය තිබෙන්නේ විදීමට නොවේ. අවබෝධ කරගන්නයි. යමෙක් රූපය සතුටින් ගනීනම්, ඒ ඔහු සතුටින් ගන්නේ අනවබෝධයයි. සමාජය දෙස බැලීමේදී පේනවා මේ අනවබෝධය කිරුළු පළදවාගත් අපුමාණ පිරිස්. මේ අයව අපට විවේචනය කරන්න බැහැ. මොකද කවදත් එය ලෝකයේ ස්වභාවයක්. ඒ කියන්නේ ධර්මතාවයක්.

ලොව්තුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කරනවා සත්ත්වයා බැඳුනොත් බැඳෙන්නේ පංචඋපාදානස්කන්ධයටය කියලා. සත්ත්වයා නිදහස් වුණොත් ඒ නිදහස් වෙන්නෙත් පංචඋපදානස්කන්ධයෙන්මය කියලා. රූප දෙකක් එකට තියලා මාරයා බඳින බැඳීම තමයි පංචඋපදානස්කන්ධය කියලා කියන්නේ. ඔබ රැවටෙන්න පුළුවන් බඳින රත් නූලට. දැනෙන උණුසුමට. 'අහා... ආදරයේ චමත්කාරය' කියලා. නමුත් මේ චමත්කාරය පසුපස සැහවුණු සෙවනැල්ලක් තිබෙනවා. එයා ඉන්නේ නිතරම සැහවිලා. රූපලාවනායෙන් මුහුණේ තිබෙන ලප, කැළැල් වසා දමනවා වගේ, මෙයා ඉන්නේ වෙපත් වෙලා. ඒ තමයි ද්වේෂය. නන්නාදුනන බවක් පෙන්වුවද ආදරයත්, ද්වේෂයක් මොන තරම් සමීපද. මේ සමීපභාවය හඳුනානොගත් නිසා මනුෂායා මොනතරම් පීඩාවන් අත්විඳිනවාද. අයාලයේ යන අකීකරු සිත ඔබ ධර්මයෙන් නතුකරගැනීමට අදඤ වුවහොත් ආදරය නිසාම ඔබ තුළ ද්වේශයද සකස්වනු ඇත.

ආදරය නිසා ද්වේෂය සකස් වී තම සුන්දර පාසල් ජීවිතය. නිරයේ ගිනි ජාලාවක් මතට පත්කොටගත්, ලොව්තුරා බුදුරජාණන්වහන්සේගෙන් පාර අසා නොගත්, අවාසනාවන්තියකගේ කථාවක්, ඉහත සටහනේ අර්ථය ඔබට අවබෝධ කරගැනීම පිණිස සදහන් කරනවා.

මේ තබන සටහන, පිංවත් තරුණ ඔබට ආදරයේ නාමයෙන් යම් තීරණයක් ගැනීමට පුථම, ධර්මයේ නාමයෙන් එම තීරණය ගැන දෙවරක් සිතා බලන්නට පොළඹවාවී.

ජීවිතයේ අතිදුෂ්කර අවස්ථාවකදී, තීරණාත්මක අවස්ථාවකදී, ඔබේ අකීකරු සිතට ඉඩ තොදී, බුදුරජාණත් වහත්සේ ජත්ත තරුණයාට පිහිටවූ ඒ මහා කරුණා ගුණයේ ආශ්චර්යමත් රැකවරණය, පිළිසරණ ලැබීමට ධර්ම මනසිකාරයක්ම සිහිපත් කරගත්තට ඔබව පොළඹවාවී.

සිත කියන්නේ අංක එකේ රස්තියාදූකාරයෙක් කීවොත් එය වරදක් නැහැ. මේ ජීවිතයේදී පමණක් නොවේ. අතීත, අනාගත භවයන්හිදී, සත්වයාට දුකත් සැපත් උරුමකොට දෙමින් ඇවිද්දවන්නේ අවිදාහවෙන් පෝෂණය වූ සිත විසින්මය. නොසන්සුන් සිතක ස්වභාවය ඔබ අක්විදලා තිබෙනවනේ. එවැනි අවස්ථාවක ඔබට මොනතරම් ආවේගශීලී අදහස්ද ඇති වන්නේ. අතීතයේදී තම සිතේ කිුයාකාරීත්වය සකස් වූ ස්වභාවය මතකයට නැගෙනකොට, මෙය සටහන් තබන භිඤුවට හිතෙනවා, මේ අකීකරු, රස්තියාදුකාර, මාන්නක්කාර නැහැදිච්ච සිත දමනය කරගත්තේ කොහොමද කියලා. එය මොනතරම් ආශ්චර්යයක්ද කියලා. ඒ උදෙසා මෙහෙම කොතරම්ද කියලා. කැපකිරීම **හිතෙනකොට** ලොව්තුරා අපුමාණ වන්දනා බුදුරජාණන්වහන්සේට වාරයක් හදවතින් කරනවා. උන්වහන්සේමයි මාර්ගය වුණේ. උන්වහන්සේමයි පිළිසරණ වුණේ. උත්වහත්සේමයි රැකවරණය වුණේ. අත්ත ඒ විශ්වාසය ජීවිතය තුළ ඇතිකර නොගත් සමරහක් දෙමව්පියන්ගේත්, එවැනි දෙමව්පියන්ගේ වරදින් විනාශය ඇතිකරගත් දරුවන්ගේත් කථාවක් දැන් පහත සටහන් තබනවා.

ගුාමීය පුදේශයක ජීවත්වුණ පවුලක් සිටියා. පවුලේ සාමාජිකයන් හතරදෙනයි. මෙම කථාවේ පුධාන වරිතය තමයි පවුලේ බාල දියණිය. මේ දියණිය කුඩා වයසේදීම තම පියා මියයනවා. පියා මියයන්නේ වස පානය කර සියදිවිනසා ගැනීමෙන්. මේ නිසා ළදරු වයසේදීම මේ දියණියට පිය සෙනෙහස අහිමිවෙනවා. ස්වාමියාගේ වියෝවෙන් පසුව මව දැඩි ලෙස වෙහෙසක් ගෙන දරුවන් ලොකුමහත් කරගන්නවා. මෙහෙම කාලයක් ගතවෙනකොට මවට විදේශ රටක ගෘහ සේවිකා රැකියාවක් ලැබී විදේශගත වෙනවා. පහළොස් හැවිරිදි දියණියත්, ඇයගේ සොයුරාත් මිත්තනියගේ හාරයේ තබා මව විදේශයට යනවා. මවගේ විදේශගතවීමෙන් මෙම පහළොස් හැවිරිදි දියණියට අවශා සියලු වියහියදම විදේශ රැකියාවේ නියුතු මව මාස්පතා එවනවා. නමුත් දියණියගේ මව විදේශ රැකියාව කෙරෙහි ඇතිකරගත් දැඩි තෘෂ්ණාව නිසාම, දීර්ඝ කාලයක් පුරා නැවත නැවත විදේශගත වෙනවා. මේ හේතුවෙන් කුඩා කාලයේදීම පිය සෙනෙහස සහමුළින්ම අහිමිවූ දියණියට මව සෙනෙහසද ඇත්ව යනවා. මවපිය සෙනෙහස අහිමිවීමෙන් මානසික පීඩනයට පත්වෙන මේ දියණිය පාසලේ සම වයසේ ශිෂායෙක් සමග ජේම සම්බන්ධතාවකට මුලපුරනවා.

දැන් දෙදෙනා හොඳ පෙම්වතුන්. මේ යොවුන් පාසල් වයසේ ජුේමය පළමුව පාසලේ අයත් දෙවැනුව ගමේ අයත් දැනගන්නවා. හොර රහසේ කරගෙන ගිය මේ ආදරය හෙළිවීමෙන් ගැහැනු දරුවාගේ වයසට වඩා වත්පොහොසත්කම්වලින් වැඩි පිරිමි දරුවාගේ දෙමාපියන්, ඥාතීන් පිරිමි දරුවාට මේ සම්බන්ධය නවතා දමන ලෙස අවවාද කරනවා. මේ බලපෑම් ඉවසාගත නොහැකිවූ තැන මේ පාසල් ශිෂායා සියදිවි නසාගන්නවා. මේ ලාබාල පාසල් ශිෂායාගේ සියදිවි නසාගැනීම ගැන ගමත්, පාසලත් දැඩි ලෙස කම්පාවෙනවා. මියගිය පිරිමි දරුවාගේ ඥාතීන් සැම දෙනාම තම පුතාගේ දිවිනසා ගැනීමට හේතුව වශයෙන් දකින්නේ, දෙමාපියන්ගේ රැකවරණය අහිමිවූ, වයෝවෑද්ධ මිත්තනිය භාරයේ සිටි යොවුන් පෙම්වතියවයි. මේ හේතුව නිසා පාසල් වයසේ පසුවූ මේ දියණියට පිරිමි දරුවාගේ පාර්ශ්වයෙන් දැඩි ලෙස විරෝධය, ඇනුම්බැනුම් එල්ලවෙනවා. පහළොස් හැවිරිදි වියේ පසුවූ පාසල් ශිෂායයක් වන ඇයට දරාගැනීමට නොහැකි ආකාරයෙන් චෝදනා එල්ලවෙද්දී, දෙමාපිය හවුහරණද නොමැති ඇය දැඩිව තීරණය කරනවා තමාද සියදිවිනසාගෙන තම පෙම්වතා ගිය ලෝකයටම යනවා කියලා.

මේ වනවිට ඇය සිය පාසල් මිතුරියන්ට පවසා තිබුණා, මියගිය තම පෙම්වතා රාතුියේ සිහිනෙන් ඇවිත් තමන්ට කථා කරන බව. නිරතුරුවම ඔහු සිටින ලෝකයට එන්න කියලා අඩගසන බව. මේ මනෝහාවය නිසාත්, පෙම්වතාගේ පාර්ශ්වයෙන් එල්ලවන ඇනුම් බැනුම් විවේචන නිසාත්, සියදිවි නසාගැනීමේ තීරණය ඇය ඉක්මන් කරනවා. ආදරය කියන වචනයේ අර්ථයවත් නොදැන, හුදෙකලාභාවය නිසාම, දෙමව්පිය සෙනෙහස නොලැබුණු නිසාම, බොළඳ පේමයක කටුකබව අත්විඳින මෙම පහළොස් හැවිරිදි දියණිය එක්තරා මොහොතක තීරණයක් ගන්නවා. ඒ තමා දැඩි ලෙස ආදරය කළ, තම ආදරය නිසාම සියදිවිනසාගත් තම පෙම්වතා වෙනුවෙන් ඔහුගේ ලෝකයට යන්නට. තමන් නොකළ වරදකට 'අපේ පුතා මරාගත්ත පවකාරී' යෑයි දැඩි ආකාරයෙන් ඇනුම්බැනුම් එල්ල කරන ලෝකයාගෙන් මිදිය යුතු යෑයි සියදිවි හානිකර ගැනීමට ඇය ස්ථීරවම තීරණයකට එළඹියා .

ඇය පැතක් කොලයක් ගෙන බොහොම සංවේදීව ලිපියක් ලියනවා. මගේ ආදරණීය පෙම්වතා නිතරම සිහිනෙන් ඇවිත් මට එයාගේ ලෝකයට එන්න කියලා අඩගසනවා. මේ ලෝකයේ මා වෙනුවෙන් සිටියේ ඔහු පමණයි. ඒ නිසා මම ඔහුගේ ලෝකයට යනවා. මේ විෂම මිනිසුන්ගෙන් මිදිලා ඔහු සමග සතුටින් ජීවත්වීමට.

දෙවැනුව ඇය සටහන් කරනවා, නොකළ වරදකට මට චෝදනා කරන මේ සමාජයේ තවදුරටත් ජීවත්වෙන්න බෑ. මම මගේ පෙම්වතා ළහට යනවා. මම මැරුණට පසුව මගේ දේහය සහිත පෙට්ටිය මත මල්වට්ටි දෙකක් තබන්න. ඉන් එකක් මට. අනික මගේ පෙම්වතාට. මගේ දේහය වළදැමූ පසු එම වළ මත සුදු මල්ගස් දෙකක් සිටුවන්න. එකක් මගේ නමින්. අනික මගේ පෙම්වතාගේ නමින්.

බොහෝම සංයමයෙන්, කලබලකාරීබවකින් තොරව, තමාට චෝදනා කරන මිනිසුන් කෙරෙහි දැඩි කලකිරීමකින්, තම මියගිය පිංචනා සිටින ලෝකය කෙරෙහි දැඩි උපාදානයක් සකස් කරගෙන, ඉහත සටහන කොලයක ලියා සුරැකිව මේසයක් මත තබා, මව විදේශගතවීම හේතුවෙන් වසාදමා තිබූ තම නිවසට ඇතුළුවී බාල්කයකට ලණුපොටක් දමා සිය දිවි නසාගන්නවා. මේ සියල්ල සිද්ධවෙද්දී මෙම දියණියගේ මව සිටියේ විදේශගතව. ඉහත සිද්ධිය රටේ යම් පුදේශයක සිදුවූ

අතිශයින් අවාසනාවන්ත, සතා සිදුවීමක්. මේ සිද්ධිය දැනගත් සෑම මනුෂායෙක්ම අතිශය කම්පාවට පත්වුණා මේ යොවුන් වියේ දරුවා අකාලයේ මියයෑම ගැන.

දැන් ඔබට සිතෙන ආකාරයට, ඔබ කර්මය කර්මඵලය ගලපාගන්නා ආකාරයට දකින්න උත්සහගන්න මේ සියදිවි නසාගත් දියණිය කුමන පුතිසන්ධියක් ලබන්න ඇතිද කියලා.

අය සියදිවිනසා ගැනීමට පෙර බොහෝම සංයමයෙන්, කලබලකාරී බවකින් තොරවයි අවසන් ලියුම ලියන්නේ. එම ලිපියෙන් ඇය කියනවා, ඇයට මියගිය පෙම්වතා සිහිනෙන් ඇවිත් අඩගහන බව. සුදුමල් වට්ටි, සුදුමල් ගස් ගැන කියනවා. ඇය කාටවත් දැඩි ආකාරයෙන් ද්වේශ කරන අයුරක් එම ලිපියෙන් හැඟෙන්නේ නැහැ. ඉහත කරුණු කාරතා ගලපාගැනීමෙන් ඔබ සිතන්නේ ඇය මරණින් මතු කුමන තැනක උපත ලබන්න ඇතැයි කියලාද?

දැන් පිංචත් ඔබ ඔබට දැනෙන ආකාරයට පිළිතුරක් සිතාගත්තාද?

ඔබ පිළිතුරක් සිතුවා නම් පහත සටහන කියවා එම පිළිතුර නිවැරදි දැයි දැනගන්න. ඔබේ පිළිතුර නිවැරදි නම් ඔබේ කර්මය, කර්මඵලය ගැන දැනීම නිවැරදි බව දැනගන්න. එහෙත් ඔබ ඔබට ලකුණු දෙන්න යන්න එපා. ලකුණු ගැනීමට ඇති කැමැත්ත අඩුකොට, ගුණාත්මක අවබෝධය දෙසටම යන්න. මෙම සටහනේ කරුණු පිංවත් ඔබ පිළිනොගන්නේ නම් එය පුතිකෝප කරන්න. පිළිගැනීමත් පුතිකෝප කිරීමත් ලෝක ධර්මයක් බව දකින්න.

එක් හිකුවක් උතුම් සමාධියෙන් පසුවෙද්දී මේ මියගිය දියණියගේ නැවත උපත කිනම් ස්ථානයක සිදුවූවා දැයි අරමුණු කර බලනවා. එවිට හිකුවුවට දර්ශනය වෙනවා හරි හතරැස් ගිනි ජාලාවක්. මේ ගිනිජාලාවේ පුමාණය ස්ථීරව කියන්න බැහැ. එය අඩි 10ක් දිගයි, අඩි 10ක් පළලයි කියලා ගත්තොත් ඒ පුමාණයටම පෙනෙනවා. එම ගිනි ජාලාව අඩි 100ක් දිගයි, අඩි 100ක් පළලයි කියලා ගත්තොත් එම පුමාණයට පෙනෙනවා. ඒ ස්වභාවය ආශ්චර්යයක්. දිගක්, පළලක් පුමාණය කරන්න බැහැ. මේ ගින්න තැඹිලිපාට සහ කහපාට මිශු ගින්නක්. කිසිම දුමක්, අභුරු කැබැල්ලක්, අළු ටිකක්, ඉතාමත් සියුම් වශයෙන් හෝ එම ගිනි ජාලාවේ පෙනෙන්නට නැහැ. කළු පැහැයත්, රතු පැහැයත්, නිල් පැහැයත් එම ගිනි ජාලාවේ පෙනෙන්නට නැහැ. පුභාශ්චර, ඉතාමත් ආලෝකමත් පිරිසිදු කහ සහ තැඹිලි පැහැති ගිනි දළු පමණයි. මේ ගිනිදළු අපිරිසිදු දේ පෙරාගත් පිරිසිදු ගිනිදළුයි. හිකුමුව උතුම් සමාධියෙන් මේ දකින්නේ එක් ස්වභාවයක්.

ඒ කියන්නේ සියදිවි නසාගත් දියණිය මරණින් මතු නිරයේ ගිනි ජාලා මත උපත ලබා ඇති බවයි. මෙම සිද්ධියෙන් පැහැදිලිවන්නේ ඇය එම ගිනිදළු නිරයේ උපත ලබා අතිශය වේදනාත්මක දුකකට වැටී ඇති බවයි.

පිංචත් ඔබට දැන් පුශ්නයක් මතුවෙන්න පුළුවන් මෙම පාසල් දියණිය සියදිවි නසාගැනීමට පෙරාතුව බොහොම සංයමයෙන් සිය අවසාන ලිපිය ලියාපු කෙනෙක්. ඒ ලියන මොහොතේත් දරුණු ද්වේශයක් සිතේ තිබුණු බවක් ලිපියේ අදහස් තුළින් පෙනෙන්නේ නැහැ. එම ලිපියේ මල්වට්ටි ගැන, මල්ගස් ගැන සදහන්ව තිබුණා. එහෙම සිතුවිලි සකස්වුණ කෙනෙක්ව කොහොමද මේ සා දරුණු නිරයකට වැටුණේ කියලා.

එම කාරණය පිංචත් ඔබ සතියෙන් සිහියෙන් යුතුව මෙහෙම තේරුම්ගන්න අවශායි. ඇය අදාළ ලිපිය ලියන මොහොතේ තම මියගිය පෙම්වතා, තමාට ඔහුගේ ලෝකයට එන්න කියලා කථා කරනවා කියන තෘෂ්ණාව තුළ ඇති වූ සතුටින් තමයි සියදිවි නසාගැනීමට සූදානම් වෙන්නේ. තීරණය ගත්තාට පසුව පාළු ගෙදර වහලයට ලණුව දමලා තොණ්ඩුව සකස් කරන්නෙත් බොහොම කැමැත්තෙන්. පෙම්වතාගේ ලෝකය කෙරෙහි ඇති ජන්ද රාගය නිසාමයි. ගමේ මිනිසුන්ගෙන් එල්ල වන චෝදනා නිසා ඇති වන කලකිරීම මතින් තම පෙම්වතා සිටින එම ලෝකය කෙරෙහි ඇති ජන්දරාගය තවත් වැඩිවෙනවා. ඒ එම චෝදනා අභියස ඇය තව තවත් හුදෙකලා වූ නිසයි. මෙන්න මේ මනෝභාවයෙන් තමයි සිය කැමැත්තෙන්ම තොන්ඩුව ගෙලට දමාගන්නෙත්. තොණ්ඩුව ගෙලට දාගන්නෙත් සිය පෙම්වතා සිටින ලෝකයට යැමේ

තෘෂ්ණාවෙන්. නමුත් බෙල්ලට තොණ්ඩුව හිරවෙනකොට, එක් ඎණයකින් මියයන්නේ නැහැ. ඇය දහලලා උගුරු දණ්ඩ කඩාගෙන ඕනේ මියයන්න.

තොණ්ඩුව බෙල්ලට දමා පහළට පැනීමත්, අවසන් හුස්ම පොද නික්මීමත් අතර තිබෙන කාල පරාසය තුළ ඇය අත්විදින්නේ මරණීය දරුණු වේදනාවක්. එම දැඩි මරණ වේදනාවේදී ඇයට මියගිය සිය පෙම්වතා පිළිබඳව තෘෂ්ණාවක් නොවෙයි සකස්වෙන්නේ. මරණීය වේදනාවෙන් තොණ්ඩුවේ එල්ලී වියරුවෙන් දහලනකොට තමා කෙරෙහිම තමාට ද්වේශයකුයි සකස්වෙන්නේ. තමාව එතැනට ඇද දැමූ තමාට වෛර කළ ඥාතීන්, ගම්වැසියන් ගැන ද්වේශයකුයි සකස්වෙන්නේ. ඒ වෙලාවට මල් වට්ටි, සුදුමල් ගස්, සුරංගනා ලොවක සිටිනවා යෑයි සිතූ තම පෙම්වතා මතක්වෙන්නේ නැහැ. තමා කරගත් මෝහ මූලික කියාව නිසා, තමා තුළම තමා කෙරෙහි ඇති වන්නාවූ ද්වේශය බොහොම හයානක අකුසලයක්. මෙන්න මේ ද්වේශ සහගත අවසාන වුති සිත නිසාමයි මරණින් මතු ඇය නිරයේ ගිනිජාලාව මත උපත ලබන්නට ඇත්තේ.

ඉහත පිළිතුර සමග දැන් පිංචත් ඔබ දැන් ඔබ මුළින් අනුමාන කළ පිළිතුර හරිදැයි ගලපා බලන්න. පිංචත් ඔබ මෙවැනි යෞවන වයසේ අයෙකුගේ මරණයකදී හුහක් වේලාවට ඒ අය සුගතගාමි ජීවිත ලබන බවයි විශ්වාස කරන්නේ. එම සිතුවිල්ල ඔබ තුළ ඇතිවන්නේ මැරෙන අයගේත්, මැරෙන්න භාවිතා කරන කුමවේදයේත්, මරණයට හේතුවන අහිංසකභාවයත් නිසාමයි. නමුත් මෙම සිද්ධියෙන් පිංචත් ඔබට හොඳින් පැහැදිලියි එම මතය නිවැරදි නොවන බව.

භිකුසුව එම දියණිය ස්ථිර වශයෙන්ම නිරයේ ගිනිදැල් මත අපාදුක් විදින බව දැනගත් පසුව මෙවැනි දරුණු, වියරු අපා දුකක් අත්විදීමට හේතුවූ, එවැනි දුකකට වැටීමට හේතුවූ කරුණු ඇගේ ජීවිතයට ඇතුළු වූයේ, ඇය අතීතයේ කුමන අකුසල කර්මයක් කළ නිසාද යන්න දැනගැනීමට ඇයගේ පෙර ජීවිතය, ඒ කියන්නේ පාසල් දියණියක්ව ඉපදීමට පෙර ජීවිතය කුමක් ද කියලා අරමුණු කර බලනවා.

එහෙම අරමුණු කර බලන්න හිිිිිිිිිිි අවශා වුණේ ඇය පාසල් දියණියක්ව ඉපදුණු ජීවිතයේදී, ඇයට ඉතා දරුණු ආකාරයේ අකුසල කර්මයන් තම ජීවිතය තුළින් විපාක දීමට සිදුවීම නිසයි. පළවෙනි කාරණය තමයි දුප්පත් පවුලක ඉපදීම, කුඩා කාලයේදීම තම පියා සියදිවි නසාගැනීම නිසා අහිමිවීම, ඒ කියන්නේ පිය සෙනෙහස අහිමිවීම, පාසල් වයසේදීම මවද විදේශගත වීම නිසා මව් සෙනෙහසද අහිමිවීම, ලාබාල වයසේදීම මෙළු සම්බන්ධතාවක් ඇති කරගැනීම, කෙටි කලකින් එම පෙම්වතාද සියදිවි නසාගැනීම, සමාජයෙන්, දොතීන්ගෙන්, ගුරුවරුන්ගෙන් චෝදනා අපවාද එල්ලවීම,අවසානයේදී තමාගේ ජීවිතය තමා අතින්ම නැති කරගැනීම පිණිස කරුණු කාරණා සකස්වීම ආදී මේ සියලු කාරණා අහම්බයෙන් ඇයගේ ජීවිතයට පැමිණි දේවල් නොවේ.

ලොව්තුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කරනවා සත්වයා කර්මය දායාද කොටගෙන උපදී කියලා. කර්මය මගේකොටගෙන ජීවත්වෙයි කියලා. මේ කාරණයෙන් ඉතා පැහැදිලිsයි, ඉහත ඇය මුහුණදුන් සියලු ජීවිත බාධක ඇගේ පෙර ජීවිත වල සිදුවූ අකුසලයන් බවට. ඒ නිසාමයි හිඤුව ඇයගේ පෙර ජීවිතය අරමුණු කර බලන්නේ. හිඤුවට අරමුණු වෙන්නේ ඇය පෙර ජීවිතයේදී භූත ස්වභාවයේ සත්වයෙක් ලෙස උපත ලබා සිටි බවයි. හිඤුවට ඉතා හොඳින්ම සමාධිය තුළදී දර්ශනය වෙනවා, අඩි 2 ක් පමණ දිගැති ශරීරයක් ඇති කුඩා බෝනික්කකුගේ ස්වරූපය සහිත කොණ්ඩය කරල් දෙකකට ඉතා හොඳින් ගොතා බැඳ ඇති ගැහැණු ළමා රූපයක් හිස් අවකාශයේ පාවෙමිනුයි මෙම භූත ගැහැණු දරුවා සිටින්නේ. ඇය ඇස, කණ, නාසය, දිව, මන, කය කියන ආයතන හය සහිත සත්ත්වයෙක්. නමුත් දෙපා බිම තබාගෙන නොවේ ඇය සිටින්නේ. භූත ස්වභාවයේම පාවෙන ළමා ගැහැණු ස්වරූපයේ සත්ත්වයෙක්. එම භූත ස්වභාවයේ සිහිති දැරිය අරමුණුවීමෙන් පසුව හිඤුව ඇගේ ඊටත් පෙර ජීවිතය අරමුණු කර බලනවා. මොකද මෙතෙක් හිඤුවට අරමුණු වුණේ නැහැ ඇය අතීතයේ කරන ලද අකුසල් විපාකය කුමක්ද කියලා. එම නිසාමයි භූත ස්වභාවයට පෙර ජීවිතය අරමුණු කර බලන්නේ.

එම අවස්ථාවේ උතුම් සමාධියේදී හිිිිිි සුවට අරමුණු වෙනවා වයස අවුරුදු හතේ පමණ ගැහැණු දැරියක්. දැන් පිංවත් ඔබ හොඳින් සිතන්න මේ මොහොතේ ඇය අපායේ ගිණිදළු අතර දුක් විඳින නිරි සතෙක්. ඊට පෙර ජීවිතය භූත ස්වභාවයේ පාවෙන ළදැරියක්. ඊටත් පෙර ජීවිතයේදී ඇය වයස අවුරුදු 7 ක පමණ වන මනුෂා

දියණියක්. තවමත් මුළින් සදහන් කළ විපාකයන්ට හේතුවූ බරපතළ අකුසල කර්මය හෙළිවුණේ නැහැ. මෙම දියණියගේ ජීවිත 4 ක් අරමුණුවෙලාත්..... නැවතත් භිඤුව අරමුණුකර බලනවා වයස අවුරුදු 7 පමණ දැරියක්ව සිට මියයැමට පෙර ජීවිතයේදී ඇය ලබා තිබූ ජීවිතය කුමක්ද කියලා. ඒ කියන්නේ ඇය පිළිබඳව 5 වැනි ආත්මභාවයත්.. අන්න එතැනදී තමයි භිඤුවට ඉහත සියදිවි නසාගැනීමට හේතු සකස්වූ, දෙමාපියන් අහිමිවීමට හේතු සකස්වූ, පෙම්වතා සියදිවි නසාගැනීමට හේතු සකස්වූ අකුසල් කර්මය අරමුණු වෙන්නේ.

ඇගේ එම ජීවිතයේදී වයස අවුරුදු 25ක පමණ කාන්තාවක් ලෙසින් භිඤුවට අරමුණු වෙනවා. සමාධියේදී දුටු එම කාන්තාවත් දරු ගැබක් කුසේ දරාගෙන සිටින කාන්තාවක්. ඇය සිය දැතින් කුස මිරිකමින් තම කුසේ සිටින දරුවා ගබ්සා කරනවා. භිඤුවට හොඳින් දර්ශනය වෙනවා ඇය ගර්භාෂය දැතින් පොඩි කරන ආකාරය. මෙතැන තමයි මේ දරුණු අකුසලයේ ආරම්භය.

දැන් අපි එතැන ඉදලා පහළට එමු. මනුෂා ලෝකයේ කාන්තාවක්ව ඉපිද තමාගේම කුසේ ඇතිවූ කලල රූපය ගබ්සාකර, මරා දමනවා. එම අකුසලය නිසා නැවත මනුෂා ලෝකයේම මිනිස් දියණියක්ව ඉපිද වයස අවුරුදු 7 දී පමණ අඩු වයසින් මියයනවා. වයස අවුරුදු 7 දී අඩු ආයුෂින් මියයැමේදී ශක්තිමත් කුසල් අකුසල් සිතක් සකස් නොවීම නිසාම භූත ස්වභාවයේ පාවෙන භූත දැරියක්ව ඉපදෙනවා. එම භූත දැරිය කුමක් හෝ පිනක් අනුමෝදන්ව නැවත දුප්පත් මව්කුසක දැරියක්ව උපත ලබනවා. මේ ලැබූ උපත තමයි පාසල් දැරියක් ලෙසින් දිවිනසාගත් දියණිය.

ඉහත සටහනේ ජීවිත 5ක් පිළිබඳ කථාවක් කියවෙනවා. ඒ කියන්නේ මෙයට ජීවිත 4 කට පෙර ඇය ලැබූ ඒ කාන්තා ජීවිතයේදී තමාගේ දරුගැබ තමා විසින්ම විනාශකර මරාදැමීම නිසා එහි අකුසල් විපාකය, පුාණසාත අකුසලය ජීවිත 4 ක් පසුවටත් විපාක දෙමින් පැමිණ අවසානයේ එම අකුසලය විසින්ම ඇතිකරන විපාක හේතුවෙන් ඇයව නිරයේ ගිණිදළු මතට ඇද දමනවා. තමගේ කුසේ සිටින හයක් හතරක් නොදන්නා ලේ කැටි දරුවා තමා විසින්ම ගබ්සා කිරීමට ගැලපෙන ආකාරයටමයි ඇයට කර්මය විපාකදෙන්නේ අකුසලයේ පුතිබිම්භයමයි. විපාකයේ වෙනසක් නැහැ. සම්බුදු වදන ඉතා හොඳින් අර්ථවත් වෙනවා. තම කුස උන් දරුවා මරාදැමීම නිසා ඊළහ ජීවිතයේදී වයස අවුරුදු 7 තරම් අඩු ආයුෂින් මිය යනවා. නැවත භූත ස්වභාවයේ සත්වයෙක්ව උපදිනවා. ඊළහට මේ රටේ දුෂ්කර පෙදෙසක දුප්පත් අම්මා

කෙතෙකුගේ මව කුසේ ඉපදෙනවා. පුංචි කාලෙම තාත්තා සියදිවි නසා ගන්නවා. අම්මා ඇත්වෙනවා. පෙම්වතාද දිවිනසා ගන්නවා. සමාජයේ අපවාද, චෝදනා නැගෙනවා. අවසානයේ තමාත් සියදිවි නසාගෙන අපායේ ගිණිදළු මත අකුසල් විපාකය විඳිනවා. බලන්න, මෙයට ජීවිත 4 කට පෙර තම දරුගැබේ සිටි දරුවා මරාදැමුවා වගේම පියාත්, පෙම්වතාත්, අවසානයේ තමාත් සියදිවිනසා ගන්නා ඉරණමකට ලක්වෙනවා. මේ සිදුවීම් වල දුක පීඩනය තමා විසින් දරාගන්නවා.

දැන් පිංචත් ඔබට පේනවාද අකුසල් විපාකවල බරපතළභාවය. එය විපාක දෙමින් පැමිණෙන දුර. පිංචත් ඔබ ජීවත්වන සමාජයේ ගබ්සාව කියන අති අමානුෂික මනුෂා සාතනය නීතිගත කරන්න කියලා රාවයන් ඇසෙනවා නේද? ගබ්සාවක් සිදුකරන ආයතන අපුමාණව රට තුළ කියාත්මක වෙනවා නේද? මේවා නැති කරන්න පුළුවන් දේවල් නොවේ. මාරයාගේ ලෝකයේ කාමයේ, රාගයේ අස්වැන්න තමයි මේ ගබ්සාව. මනුෂායාගේ සිත කාමයෙන් රාගයෙන් මත්වෙන්න මත්වෙන්න අස්වැන්න බහුල වෙනවා. සකිය වෙනවා. ඒකයි මේවා ලෝක ධර්මයන් කියලා සටහන් කළේ. මෙම සටහන කියවන ඔබ හික්මෙන්න. ජීවිතයේ කවදාවක්වත් ඉහත අකුසලය සිදුනොකරන බවට සිතාගන්න. අසම්මත දරුගැබක් ඔබට ලැබුණොත් එය මරා නොදමන්න. ලෝකයා අවමන් කරපුවාවේ. නින්දා කරපුවාවේ. ගල් ගැසුවාවේ. තෙරුවන් කෙරෙහි ශුද්ධාවෙන් එම දරුවා ඔබ හදාවඩාගන්න. එම දරුවාට මෛතිය කරන්න. එහෙම කළොත් ඔබට ලෝකයාගෙන් අපවාද නින්දා පැමිණේවී. නමුත් එසේ කිරීමෙන් ඔබව නිරයට නොවැටෙන බවට ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ සහතිකයක් දෙනවා.

පිංචත් ඔබ ලොච්තුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ පෙන්වූ පාර අමතකකොට, තෙරුවන් කෙරෙහි ඇති විශ්වාසයෙන් තොරව, ලෝකයාගෙන් නැගෙන අපවාද නින්දා වලට බියෙන් එම දරුගැබ මරාදැමුවොත් යම් දවසක නිරයේ වියරු ගිනිදැල් මතට පතිතවන බවට හොඳම උදාහරණය ඉහත සටහන තුළ තිබෙනවා. කැමති දේ ඔබ තෝරාගන්න. ශීලයේ අර්ථය ජීවිතයට එකතුකොටගෙන ඉහත අවදානමින් පිංචත් ඔබ මිදෙන්න. තෙරුවන් කෙරෙහි ඇතිකරගන්නා අචල ශුද්ධාවත්, දන්දීම තුළින් ඇතිකරගන්නා අත්හැරීමේ ශක්තියෙන් මෙන්ම මේ සියල්ල තුළින් මෝදුවන මෙෙත්රි ශක්තියෙන් ඉහත සතර අපායේ අවදානමින් ඔබව මුදවන ලොච්තුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ පෙන්වාදුන් මාර්ගයට පිංචත් ඔබ පියනගන්න.

මස් මාංශ අනුභවය

බෞද්ධ පින්වතුන්ගේ

ජනපුිය පැනය

වර්තමාන සමාජය තුළ බෞද්ධ ජනතාවට ගැටලුවක් තියෙනවා.ඒ තමයි මාංශ, නිර්මාංශ පුශ්නය.මේ පුශ්නය දැඩි දෘෂ්ඨියකට ගෙන සමහර පිංචතුන් තම මතයට විරුද්ධ කාණ්ඩයට එරෙහිව හැසිරෙනවා.කොහොම වුණත් සත්ව හිංසාවත්,සත්ව සාතනයත් නැවතිලා,මස් අනුභවය නිසා සැදෙන සමහරක් රෝගවලිනුත් තොරවෙලා,සමාජයේ මෛතී කරුණාව නිරෝගීභාවය පිරී ඉතිරී ගියොත්,එය මොනතරම් සුන්දර දෙයක්ද.

එවැනි පරිසරයකදී ඔබට වටලප්පමක්,කේක් කැබැල්ලක්,කට්ලට එකක් අනුභව කරන්න පුළුවන් බියෙන් සැකෙන් තොරව.ඒ වගේම රටේ සිටින හරක්,එළුවෝ,ඌරෝ,කුකුලෝ ගහණය වැඩිවෙලා ඒ හේතුවෙන් හටගත් රෝගකාරක වසංගතයන් මිනිස් පුජාව විනාශකොට දමන්නත් පුළුවන්.මෙවැනි සමාජයක් සිහිනයක් මිස යථාර්ථයක්නම් වෙන්න බෑ.

ලෝකය ගොඩනැගිලා තිබෙන්නේ හේතු ධර්මතාවයන් අනුව.ඒ නිසා පැවැත්ම සකස්වෙන්නේ මෝහමූලික ලෝකය තව තවත් පුළුල් වෙන දිශාවටමය.අවිදාහව තුළම උපන් අධාහපනය තම සුවච කීකරු ගෝලයන් හැඩගස්වන්නේද,අවිදාහ ගුරුකුලයේ ස්ථීර පැවැත්ම උදෙසාය.මෙතැනදි තිරිසන් සත්ත්වයාද,මනුෂායාද යන්න පුශ්නයක් නොවේ.වැදගත් වන්නේ තම ගුරුකුලයේ පැවැත්මයි.සංවර්ධනයයි.අවිදාහ ගුරුකුලයේ ඉලක්කය,අරමුණ යනු උපදින හැම මනුෂායෙකුම මරණින් මතු මිථාහාදෘෂයීක මනුෂායෙක්,ලේතයෙක් තිරිසන් සතෙක් තිරිසනක් අසුරයෙක් කිරීමය.මෙතෙක් ඔවුන්ගේ පුගති වාර්තාව, ඉලක්ක ඉක්මවා අනපේක්ෂිත පුගතියක් වාර්තාකොට ඇත.

සැබෑ ධර්ම මාර්ගය කොන්වී යන අනාගතයේදී අවිදාහ ගුරුකුලයේ සැලසුම්කරුවන්, ලෝකය සැලසුම් කරන්නේ මනුෂායාත්, තිරිසන් සතාත් සත්වයින් දෙදෙනෙක් වශයෙන් සිතා නොව,එක සත්වයෙක් වශයෙන් සලකමින්ය.බුද්ධෝපත්ති කාලයක ලබන මනුෂායත් ජීවිතයත්, තිරිසන් සත්වයාත් අතර වෙනස ඔවුන් නොහඳුනයි.එහෙයින් අනාගත ලෝකයේ උපදින මනුෂායා තිරිසන් සතා සේම,තම අම්මා,තාත්තා,පුතා,දුව නොහඳුනන පිරිසක් වනු ඇත.කර්මය,කර්මඵල හඳුනන්නේ නැති පිරිසක් වනු ඇත.ධර්මය අධර්මය නොහඳුනන පිරිසක් වනු ඇත.ඔවුන් හඳුනනු ඇත්තේ තිරිසන් සත්වයා සේම කාමය,ආහාර සහ ආරක්ෂාව පමණක්ම වනු ඇත.මේ බිහිවන ලෝකයා අවිදාහ ගුරු කුලයේ ඉලක්කගත ලෝකයයි.ඔවුන් එම ලෝකයට 'නිදහස් ලෝකය' යන නම්බුනාමයද පටබඳිනු ඇත.

එවිට ඔබ සීමා මායිම් නැති 'නිදහස් ලෝකයේ' නිදහසේ ජීවත්වන මිනිසුන්ය.සිරිත් විරිත්,චාරිතු අවශා නැත.ඒවායින් නිදහස්ය.අවිදාා ගුරුකුලයේ මේ ඊනියා නිදහස යනු ඔබව සතර අපායට වේගයෙන් පියමංකරවන නිදහසයි.දුක නිව කරවන නිදහසයි.අනාගත කවදාහරි ලෝකයේ දිනක සිදුවන විනාශයන්,ලෝක විනාශයන් හා ඊට පෙර සිදුවන අතුරු විනාශයන් සඳහා මනුෂායා යුතුය.විකෘතිය ගුණධර්ම පිරිහී ගිය යනු ඇතකොටාගන්නා පිරිසක් විය යුතුය.තන්හා,මාන,දිට්ඨියෙන් පිරී ගිය පිරිසක් විය යුතුය.රාග,ද්වේෂ,මෝහයෙන් පිරීගිය පිරිසක් විය යුතුය.අවිදාහ ගුරුකුලය මේ ගොඩනගමින් පවතින්නේ එම සමාජ පසුබිමයි.අවිදාහ ගුරුකුලය යනු මෝහයෙන් බරිත 'ලෝකය සැපය' 'ලෝකය නිතායය' යන මූලාවෙන් ඇතිවන මනුෂා සිතමය.ඒ සිත නිසා අපි සැවොම මේ ගුරුකුලයේ ඒජන්තවරුය.සාමාජිකයෝය.එහෙයින් සද්ධර්මය පවතින වර්තමානය ඔබ කළ යුත්තේ අනාගතයේදී බිහිවන විෂම,දූක පිරි ලෝකයෙන් ඉක්මනින්ම නිදහස් වීමය. මේ මොහොතේ ඔබට විවරව ඇති ඒ නිදහස්වීම අහුරන එක් මාර්ගයකි මේ මාංශ නිර්මාංශ පුශ්නය .

සැබැවින්ම මේ පුශ්නය සුන්දරය.ශීලය පැත්තෙන්, කැපී පෙනීමෙන් ඉහළය.ඉලක්කගත පිරිසේ ආකර්ශනය පුබලය.එහෙත් කනගාටුවෙන් වුවද කිව යුත්තේ ඔබ අල්ලාගෙන සිටිනුයේ සම්මා සම්බුද්ධ දේශනාවට පටහැනි අන්තයක් බවය.ආමගන්ධ යනු මස් මාළු වල පිළී ගඳ නොව,තම කෙළෙස්වල ගඳ බව ආමගන්ධ සුනුයේදී ලොව්තුරා බුදු රජාණේ වහන්සේ පැහැදිළිව දේශනා කර ඇත.ඔබ තවමත් ලොව්තුරා බුදු රජාණන්වහන්සේ දේශනා කොට වදාළ ධර්මයක් නොපිළිගන්නේ නම්,ඊට විරුද්ධ අර්ථයන් සපයන්නේ නම්,තවමත් ඔබ තෙරුවන් සරණ නොගිය අයෙකි.

භික්ෂුව මේ සටහන ලියන මොහොතේ වැඩසිටින්නේ හම්බන්තොට දිස්තිුක්කයේ කුටියකයි.මේ පුදේශයේ විශාල වශයෙන් හරක් ගාල් ඇත.එක් රංචුවක හරකුන් සියය දෙසීය සිටිනවා.මේ හරක් වැව් පිටිවල,වෙල් ලියැදිවල රංචු වශයෙන් හැසිරෙනකොට,එක රංචුවට වැතිරී ගිමන්හරිනකොට,මේ පාරේ එහා මෙහා යන දේශීය,විදේශීය සංචාරකයන් ඒ දර්ශනය දැකලා හරි තෘප්තියක් ලබනවා.ආශ්වාදයක් ලබනවා.වාහන නවතාගෙන බලා සිටිනවා.නමුත් ඔබ මේ දැකලා තෘප්තිමත් වන, ආශ්වාදය ලබන දර්ශනය යටින්,ඔබට නොපෙනෙන ඛේදවාවකයක් තිබෙනවා.ඔය හරක් රංචුවල වයසට ගිය එළදෙනුන් සහ සාමානා තරුණ වයස ඉක්මවූ පිරිමි සතුන් නැහැ.රංචුවේ බෝවීම උදෙසා පිරිමි සතුන් දෙකුන්දෙනෙක් විතරයි සිටින්නේ. ඔය හරක් රංචුවල ඔබ දකින්නේ තරුණ,මධාම වයසේ පසුවන එළදෙනුන් සහ පැටවුන් පමණයි.වැඩිහිටි, පැටවුන් නොලබන එළදෙනුන් සහ පිරිමි සතුන් මසට විකුණනවා.හැබැයි සමහර කෙනෙක් එහෙම නොකරනවාත් වෙන්න පුළුවන්.

බලන්න ඔබ ආශ්වාදය ලබන දර්ශනය යට මොනතරම් දුක්ඛිත කථාවක් සැහවිලා තිබෙනවාද කියලා.ඔබ ඔය දැකලා ආශ්වාදය ලබන හැම සතෙක්ම වගේ අනාගතයේ දවසක මසට විකිණෙනවා.මෙන්න මේ සිද්ධියට සමානයි ඔය මස් මාංශ පුශ්නයත්.බාහිරින් පුශ්නය හොඳ ඉල්ලුමක් ඇති,ආකර්ශනීය,ජනපිය ඉම් මාතෘකාවක් වුවද,මේ මස් මාංශ පුශ්නය තුළ, ඔබට නොපෙනෙන අති භයානක බේදවාචකයක් සැහවී පවතිනවා.ඒ බේදවාචකය තමයි,සතර අපායෙන් ඔබ නිදහස ලබන තීරණාත්මක ධර්මතාවය වන,සක්කාය දිට්යීය,මමත්වයේ දැඩිභාවය,මේ මස් මාංශ පුශ්නය නිසා,ක්ෂය වීමේ පැත්තට නොගොස්,වර්ධනය වීමේ ස්වභාවයට පත්වීමයි. 'මම නිර්මාංශයි' 'මම දෘෂ්ඨීන්''අනෙක් අය දුසිල්වත්' 'මගේ කුස සුසානභූමියක් නොවේ' මේ ආදී අෘශ්ශීන් නිසා තන්හාවක්,මාන්නයක්, තමා කෙරෙහි නිරතුරුවම වර්ධනය කරගන්නවා.මේවා තුළින් වැඩෙන්නේ මමත්වයේ දැඩිභාවයමයි.ඔබ නිහතමානීව හොදින් සිතන්න.ඔබට තේරුම්ගන්න බැරි වෙන්නේ නැහැ.ඔබ දක්ෂයි.

මෛතීය දෘෂ්ටිය අනුභව කර

මස් මාංශ නොකෑමෙන් පලක් වේද?

එක්තරා ගිහි පිංවතෙක් හිසු පුවගෙන් ඇහුවා 'භාමුදුරුවෝ මස් මාංශ අනුහවය ගැන ඔබ වහන්සේ දරන අදහස මොකක්ද?' කියලා. එම පිංවතාට හිසු පුව දුන්න පිළිතුර මෙහි සඳහන් කරනවා. ඔබ ගිහි පිංවතෙක් නිසයි හිසු පුව මෙහෙම පිළිතුරක් දෙන්නේ. හැබැයි මේ පිළිතුර සමාජයේ සැමටම එකහ නැහැ. එම පුද්ගලයා ලබා ඇති ධර්මාවබෝධය මත, පිළිතුරේ ස්වභාවය වෙනස් වෙනවා. හිසු පුව ගිහි කාලයේදී පැවිදිවීමට පෙරාතුව වසර 5ක් පමණ මස් මාලු අනුහව කළේ නැහැ. ඒ කාලයේ මස් මාලු අනුහව කරනකොට ඒ සතා මැවිලා පෙනෙනවා. උදාහරණයක් කීවොත්, කුකුල් මස් අනුහව කරනකොට කුකුලා මැවිලා පෙනෙනවා. ඒ නිසා මස් මාලු අනුහවයෙන් වැළකී සිටියේ බොහොම කැමැත්තෙන්. හැබැයි මාංශ අනුහව කරන අය විවේචනය කරන්න ගියේ නැහැ. නිර්මාංශ බව ලෝකයට පෙන්වීමට ගියේ නැහැ. කෑමට ගත්ත ආහාර පිහානේ මස් මාලු බෙදලා තිබ්බොත්, එය පිහානේ පැත්තකට කර ආහාර අනුහව කළා. ගිහි කාලයේදී, මහා සංසරත්නය උදෙසා දන්දෙන අවස්ථාවලදී දානයට මස් මාංශ පූජා කළා. නිර්මාංශ වුවද ඒ හේතුවෙන් අෂේටියක් හෝ අනායෙන්ගේ කැමැත්ත හෙළා දැක්කේ නැහැ.

භිකුව පැවිදිවීමෙන් යම් කලකට පසුව මේ තත්ත්වය වෙනස් වුණා. මේ මොහොතේ මේ පුශ්නය අසන්නේ පිංචත් ගිහි මහත්තයෙක්. කවුරුන් හෝ ධර්ම මාර්ගයේ ගමන්කිරීමට අවතීර්ණ වනවිට මුලින්ම සිටින්නේ පෘතග්ජන ස්වභාවයේ. දෙවැනිව සෝවාන් මාර්ගය තුළ. මේ පුශ්න අහන පිංචතා ඉහත ස්වභාවය නියෝජනය කරන නිර්මාංශ පුද්ගලයෙක්. එහෙම ස්වභාවයේ අයෙකුට අපි අවවාද කළොත් 'ඔබ මස් මාලු බිත්තර අනුහව කළ යුතුයි. ඒවා නොකෑම වැරදියි' කියලා , අපි එම පිංචතාට කරන්නේ ලොකු වරදක්. ඔහු කෙරෙහි අනුකම්පාවෙන් තොරවීමක්මයි. ඒ වගේම එම පිංචතා, තමා නිර්මාංශව ජීවත්වෙමින් , අනුනට ද ඒ ගැන දේශනා කිරීම, පෙළඹවීම වරදක් නැහැ. මොකද තවම ඒ පිංචතුන්ගේ ස්වභාවය සෝවාන් මාර්ගයේ පෙරට යන ස්වභාවයයි. අනාගතයේ යම් දිනෙක මේ පිංචතුන් සෝවාන් එලය අවබෝධ කරගැනීමට නම් තෙරුවන් කෙරෙහි අවල ශුද්ධාව, ආර්යකාන්ත ශීලය තම ජීවිතවලට ගලපාගැනීම අතාවශා සාධකයක් වෙනවා.

තමාට සිතෙනවා නම්, මස් මාංශ අනුභව නොකිරීම නිසා තමා තුළ මෛතිය කරුණාව වර්ධනය වන බව, එම පිංවතා නිර්මාංශව සිටීම වරදක් යැයි භිකුෂුව මොනව හේතුවක් නිසාවත් කියන්නේ නැහැ. හැබැයි මෙතැනදී නිර්මාංශභාවය රකින පිංවතුන් සමහරෙක්ගෙන් නොදැනුවත්භාවය නිසා ලොකු වරදක් වෙනවා. තමාට නිර්මාංශ වීමට අවශානම්, එය කළ යුත්තේ තමා තුළ මෛතිය කරුණාව වැනි ධර්මයන් තව තවත් ශක්තිමත් කරගැනීමටත්, ඒ තුළින් තෙරුවන් කෙරෙහි අචල ශුද්ධාව, ශීලය ශක්තිමත් කරගැනීමේත් පරමාර්ථයෙන්මය. එසේ නොමැතිව, තමා වර්ණනා කරගැනීම උදෙසා අනුන්ව හෙළාදැකීමට නොවේ. මෙතැනදී ඔබ තුළ වැඩෙන්නේ මෛතුීය කරුණාව නොවේ. තමා කෙරෙහි මාන්නය, තන්හාව, දිට්ඨ§යයි. මේ නිසා ඔබ විරුද්ධ මතය සමග ගැටෙනවා. එතකොට ඔබේ මෛතියට මොකද වෙන්නේ. සියලු සත්වයෝ සුවපත් වේවා කියන සම්බුදු වදනට මොකද වෙන්නේ. ඔබ තිරිසන් සතුන්ව සුවපත් කරගැනීමට ගිහින්, තිරිසන් ලෝකයෙන් මිදී, මේ බුද්ධොපාද කාලයේ උතුම් මිනිසත් බවක් ලැබූ පිංවත් මනුෂායන්ව, ගිහි පැවිදි උතුමන්ව විවේචනය කරනවා. ගැටෙනවා. තිරිසන් සතුන්ගේ නිදහස උදෙසා පෙනී සිටින ඔබ, උතුම් මනුෂාායාගේ නිදහස සීමා කරනවා. මෙවැනි තත්ත්වයක් තුළ ඔබ මේ ධර්ම මාර්ගයේ කෙසේ නම් පෙරට යන්නද?

ඔබට ලෝකය හදන්න බැහැ. ලෝකයාව දුකෙන් මුදවන්නත් බැහැ. තිරිසන් ලෝකයේ සතෙකුව ඉපදීමට හේතුව, එම කර්මය කර්මඵලයන් විඳීම වළක්වන්න අපිට බැහැ. ඔබ නිර්මාංශව සිටිමින් ඉන් ලබන ශක්තිය, තන්හාව මාන්නය සහ දිට්ය§යට හීන කිරීමට ඉඩනොදී ධර්ම මාර්ගයේ පෙරට යන්න. මෙයින් අදහස් වෙන්නේ නැහැ, මස් මාංශ අනුහව කරන අයට ධර්ම මාර්ගයේ ඉදිරියට යන්න බැහැය කියලා. මස් මාංශවලට ඇලුන කෙනෙකුට වඩා, වේගවත් ගමනක් දෘෂ්ටිගත නොවූ නිර්මාංශ කෙනෙකුට ධර්ම මාර්ගයේ තිබෙනවා. ඒ වගේ ම දෘෂ්ටිගත නිර්මාංශ පුද්ගලයෙකුට වඩා, මස් මාංශ අනුහව කරන මධාසේථ පුද්ගලයෙකුගේ ධර්ම මාර්ගයේ ගමන වේගවත් වෙන්න පුළුවන්. මෙය බලපාන්නේ පුද්ගලයාගේ ඇලීමේ ගැටීමේ ස්වභාවය මතයි.

පිංවත් ඔබ වැරදි අර්ථකථන ගන්න එපා. මස් මාංශ කෑමත්, නොකෑමත්,

ධර්මාවබෝධය ලැබීමත් අතර සම්බන්ධයක් තිබෙනවා කියලා. හිඤුව මේ සටහන පුරාවට කියන්න උත්සහ කළේ, සෝවාන් මාර්ගය තුළ ගමන් කරන පිංවතුන් අහිංසක සතුන් කෙරෙහි මෙන්ම, මස් මාංශ අනුභව කරන මනුෂායන් කෙරෙහිත් මෛතිය කරුණාව පෙරදැරි කරගෙන කටයුතු කළහොත්, ඔබේ ධර්ම මාර්ගයේ ගමන ඉක්මන් වන බව පමණයි.

පිංචත් ඔබ මස් මාංශ අතහැරීම තුළින්, ඊට වඩා ශක්තිමත් යමක් අල්ලාගන්නේ නම්, මස් මාංශ සම්බන්ධයෙන් කළ ඒ අතහැරීම දුක පිණිසම හේතුවන්නේය. භිඤුව මෙහිදී පැහැදිලි කරන්නේ මස් මාංශ කැපද, අකැපද කියන කාරණය නොවේ. භිඤුවට මේ සම්බන්ධව මතයක් නැහැ. මතයක් කියන්නේ දෘෂ්ටියක්. සියල්ල අනිතාවවූ ලෝකයේ එක මතයක ඉන්න කාටවත්ම බැහැ. අපි යමක් දැඩිව අල්ලාගත්තානම් එතැන තියෙන්නේ අවිදාහාවයි.

භිඤාවගේ පාතුයට කුමන තරාතිරමේ දායකයෙක්, ආහාරයක් පූජා කළත් එය මස්, මාලු, එළවඑ, බත් වශයෙන් භිඤුව වර්ග කරන්නෙ නැහැ. එය භිඤුවගේ කය පවත්වාගැනීමට ලැබුණු ආහාරයක් වශයෙනුයි භිඤුව දකින්නේ. අවබෝධයෙන් දකිනවා කුමන ආහාරයක් වුවත් අයිති වමනයට, රුධිරයට බව. ආහාරයත්, වමනයත්, රුධිරයත් අයිති සතර මහා ධාතූන්ට බව. ඕනෑම පිංචතෙක් ධර්මාවබෝධයෙන් පෙරට යනකොට, ඔබ ලබන අවබෝධය තුළින්ම ඔබට මේ ස්වභාවයන් පසක්කොට දේවී. නිරවුල්කර දේවී. ධර්ම මාර්ගය උත්සහවන්තව වඩා, ඔබ සතර අපායෙන් මිදුන අවස්ථාවක, ඔබේ වැඩෙන පුඥාව විසින්ම මේ පුශ්නය ඔබට විසඳලා දේවි. ඒ පිළිබඳව අමුතුවෙන් ආයාසයක් ගැනීමට, අනුන්ගේ උපදෙස් ගැනීමට ඔබට අවශා නැහැ. නමුත් ඉන් මෙහා මේ පුශ්නය ඇතිවීම සාධාරණයි. මන්ද මෙවැනි පුශ්න මෛතියේ, කරුණාවේ, ශීලයේ වේශයෙන් ඔබ ඉදිරියට එන, ඔබව සතර අපායෙන් මිදීම වලක්වන, පමාකරන මාර බලවේග හෙයිනි. ඔබගේ ජීවිතය මෛතුය කරුණාවෙන් ශිලයෙන් ශක්තිමත් නම් ඔබ නිර්මාංශවීම හේතුවෙන් ඔබගේ අදහසට විරුද්ධ අය සමග ගැටීමේ ස්වභාවයට ඔබ යන්නේ නැහැ. එහෙම කළොත් එතැන මෛතුියක් නැහැ. තිරිසන් යෝනියේ ඉපදෙන සතෙක් ඔබ මරණයෙන් බේරුවා කියලා, එම සතාගේ කර්ම විපාකයන්ගෙන් බේරාගන්න ඔබට බැහැ.

මෙසේ ඔබ ඔබේ අදහස දිනවීමට, සීමාව ඉක්මවා දෘෂ්ටිගත වුණොත්, ඔබ මස් මාලු බිත්තර කෑමෙන් වැලකුණත්, එස්ස ආහාර, මනෝ සංචේතනා ආහාර, විඤ්ඤාණ ආහාර කියන තුන් ආකාරය ආහාර බුදින අයෙක් බවට පත්වුවහොත්, ඔබට ලෙහෙසියෙන් පහසුවෙන් පෙරට යා හැකිව ඇති මේ ධර්ම මාර්ගයේ ඔබ ආපස්සටමයි ගමන් කරන්නේ. ඔබ කැමති මස් මාංශ අනුභවයට ද, නිර්මාංශව සිටීමටද, ඔබ ඔබේ ස්වභාවයෙන් සිටින්න. ලද දෙයින් සතුටුවන්න.

ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ ජීවමානව වැඩසිටි කාලවකවානුවේදී මෙන්, සම්බුදු බණ පදයක් අසා, ධර්මය දැකීමේ, අවබෝධකරගැනීමේ ස්වභාවයට පත්වීමට සමත්, පිනක් සහිත පිංවතුන් වර්තමානයේ විරළය. එහෙයින් නිවීමේ මග පෙරට යා යුත්තේ මෛතුිය, කරුණාව, ජීවිතය තුළ වඩවාගෙන, ඒ තුළින් තෙරුවන් කෙරෙහි ශුද්ධාව, දානය, ශීලය වඩමින් උත්සහයෙන්ම වීම ඒකාන්තය.

ඒ වීර්යයයෙන් යන ගමනේ ඔබට යම් සන්ධිස්ථානයකදී මස් මාංශද, නිර්මාංශද යන්න නොව ඉහත ස්වභාවයන් දෙකටම ඇලීමෙන්, ගැටීමෙන්, උපේඎවෙන් මිදී මස්මාංශ සහිත රූපයෙන් සදහටම මිදී, ඉපදීම නිරුද්ධ කරගැනීම එකම අරමුණ විය යුතු යෑයි ඔබ දකිනවා ඇත. එය කළ හැක්කේ ඉහත තුන් ආකාරයේ බැඳීම, මස් මාඑ කෙරෙහි නැතිකරගත්දාකමය. එතෙක් කුකුලෙක්, හරකෙක්, ඌරෙක්, එඑවෙක්, මාඑවෙක් වෙනුවෙන් සටන් කරන ඔබ, එම සතුන්ගේ නිදහස කැමති වුවද, ඔබ මරණින් පසු තිරිසන් යෝනියේ ඉපදීමේ ස්වභාවයෙන් තවම මිදී නොමැති බව මෙනෙහි කළ යුතුය.

තිරිසන් ලෝකයේ ඕනෑම සතෙකු එම ස්වභාවයේ උපතක් ලබන්නේ, එම සතුන් පෙර මනුෂා ආත්මභාවවල ඉපද කරගන්නා ලද අනන්ත අපුමාණ සත්ව සාතන නිසාමය. මසට මැරෙන තිරිසන් සතෙක් යනු පෙර භවයක පානාතිපාතා වේරමණී ශිඤාපදය දැඩි ලෙස කැඩූ මනුෂාායින්මය. මස් මාංශයෙන් වැලකීම මගින් එවැනි කර්ම විපාකයනගෙන් එම සතුන්ව ගලවාගැනීමට ඔබට හැකියෑයි ඔබ සිතනවානම් එය මූලාවකි.

ගවයෙක්, එළදෙනක් උදාහරණයකට ගන්න. පිංචත් ඔබ බොහොම ශුද්ධාවෙන් කරුණාවෙන් මස් මඩුවට ගිහින්, එම සතා නිදහස් කරගෙන ඇවිත් වත්තකට නැත්නම් ගව රැලකට දානවා. ඒ මොහොතේ පටන් ඒ සතා මොකද කරන්නේ. තම වර්ගයා බෝකරනවා. ඒ කියන්නේ මුලාවූ ලෝකයට දුක පැටව් ගසනවා. පිංචත් ඔබ ඔය නිදහස් කළේ තව තව මරණයට පැටවු නිපදවන්නෙක්. ඔවුන් නිපදවයි. ඔබට තිබෙන්නේ නිදහස් කිරීමය. මේ පරස්පරයට තමයි අපි මෝහය කියන්නේ. අපිම සංවර්ධනයට දායක වෙමින් අපම සීමාකරනවා. මෝහයෙන් මිදුනු දිනක තමයි ඔබට මේ ධර්මතාවය වැටහෙන්නේ.

පිංචත් ඔබට, සතා නිදහස් කළ පින ලැබෙනවා. ඔබ තුළ මෛතු්ය කරුණාව වැඩෙනවා. එය නැතෙයි කියලා හිඤුව කියන්නේ නැහැ. සමහරවිට ඔබ ඔබේ අපලයකටය කියලා වෙන්න පුළුවන් සතුන් නිදහස් කරන්න ඇත්තේ. නමුත් තිරිසන් සතකුට, මනුෂායෙකුව අපලයෙන් මුදවා දීර්සායුෂ දෙන්න බැහැ. මෙතැනදී ඔබව අපලයෙන් මුදවන්නේ තිරිසන් සතා නෙවෙයි. එම කියාව නිසා ඔබ තුළ ඇතිකරගන්නා කුසල් සිතයි. එම ශක්තිමත් කුසල් සිත නිසා අකුසල් කර්මයන් යටපත් වෙනවා. බලන්න, පිංවත් ඔබ තුළින්ම එම කුසල් සිත මතුකර ගැනීමටත්, ඔබට තිරිසන් සත්ත්ව සංඥාවක් ඊට හවුල්කරගන්න අවශා වුණා. හිඤුව මේ කරුණු ඔබට දක්වන්නේ, පිංවත් ඔබට මේ තිරිසන් සත්ත්ව සංඥාවලින් ඉවත් වෙන්න කියලයි. සැබැවින්ම ඔබ විසින් වැඩිය යුත්තේ දීවා බුහ්ම සංඥායි.

පිංචත් ඔබ අහිංසක තිරිසන් සතුන් මරණින් මුදාගන්න. එවැනි පිංකම් වලින් වලකින්න කියා කියනවා නොවේ. නමුත් වඩා වැදගත් වෙන්නේ ලැබූ මේ බුද්ධෝත්පාද කාලයේ, තමා සිරගතව සිටියදී, අනුන්ව නිදහස් කිරීමට යැම නොවේ. තමා සතර අපායෙන් නිදහස් වීමට වෙරදැරීමයි. ඊට අවශා ශක්තිය සැහවී ඇත්තේ තිරිසන් සතා තුළ නොව, ඔබ තුළමය.

පුමාදීභාවයකට පත්වී අපි තිරිසත් යෝනියක, උපතකට වැටුතොත්, අපිව නිදහස් කරගැනීමට කිසිවෙක් තොමැත. ඒ දුක අපම විඳිය යුතුය. ඉහතින් සඳහන් කළේ හරක් එළුවෝ ගැන. ඔබ මාළු ගැන සිතන්න. පිටකොටුව තොග මාළු වෙළඳපොලට යන්න. දස දහස් ගණනින්, ලඤ ගණනින් මියගිය මාළුවෝ ඔබට දකින්නට පුළුවන්. පොඩි මාළු අසුවෙන කාලවලදී, දැල් වලට දස දහස් ගණනිනුයි මාළු අහුවෙලා මියයන්නේ. මේ වගේ මාළු නොග පුමාණයෙන් දකිනකොට මිනිස්සුන්ට සිතෙනවද 'මේ මොන අපරාධයක්ද?' කියලා. එහෙම සිතෙන්නේ නැහැ. 'මේ මාළුවාත් පෙර ආත්මයක මනුෂායෙක්, දැන් මේ තිරිසන් යෝනියේ ඉපදිලා' කියලා හැඟීමක් ඇතිවෙන්නේ නැහැ. ඒ මාළුවන්ගේ කර්ම විපාකයයි. ඔවුන් දස දහස් ගණනින් මුහුද මතුපිටට මතුවී එන්නේ මැරෙන්නමය. ඔවුන්ගේ ආයුෂ එපමණය. මේ මාළු යෝනියේ මසුන් පෙර ජීවිතවල කළ කර්ම විපාකයන්ය. හේතුඵල ධර්මයන්ය. හාල්මැස්සාගේ පටන් සෑම මාළුවෙක්ම කුස පුරවාගන්නේ තමන්ට වඩා කුඩා මාළු සිය දහස්ගණනින් ගිල දමාය. ඔබ ඔය මරණයෙන් මුදවන්නට හදන මාළුවාද මාංශ භඤකයෙකි. කිලෝ දහයක් බරැති කෙලවල්ලෙක් ඔය තැනට එන්න, කුඩා මාඑ ලඤ ගණනක් ගිල දමන්න ඇත. ඒ කියන්නේ පුාණසාත අකුසල් ලඤ ගණනක් ඒ සතා අතින් සිද්ධ වෙලා. අපි හිතමු ඉහත කෙළවල්ලා මුහුදෙන් අල්ලාගෙන පැමිණෙනකොටම නිර්මාංශ ඔබ එය දැකලා එම කෙළවල්ලා නැවත මුහුදට නිදහස් කළා කියලා. ඒ නිදහස් කළ මොහොතේ පටන්ම ඒ සතා කරන්නෙත් පුාණසාතයමයි. කුඩා මාළුන් දහස් ගණනින් ගිළ දමනවා. කුඩා මාඑන් එම කෙළවල්ලාගේ කුස තුළ මැරෙන්නේ ඒ ඔවුන්ගේ කර්ම විපාකය නිසයි. විපාක දීමට ඇති ස්වභාවය නිසා. මේකට තමයි ලෝකය කියන්නේ. ඉපදෙන, කැඩෙන බිදෙන, විසිරෙන ස්වභාවය....

එක් කෙළවල්ලෙකුගේ කුස තුළ දිනකට තවත් කුඩා මාළු ජීවිත දස දහස් ගණනක් කැඩිලා බිදිලා විසිරිලා යන පුමාණයට වඩා, සිය ගුණයකින් එම කෙළවල්ලා නැවත නැවත බිත්තර මගින් පැටවූ, වර්ගයා බෝකරනවා. මේ සතුන් සැබැවින්ම අකුසල් නිධි. දිනපතා ලියලන, දළුලන අකුසල් නිධි. මේ මරණ දුකට හේතුව තමාමය. ඒ දුක වෙනස් කරන්න මනුෂා අපට බැහැ. ලියලන අකුසල් නිධි නැමැති හේතුව තිබෙන තාක්කල්, මරණ දුක නැමැති ඵලය නියතය. අවිදාහව විසින් අයෙක් මාළු යෝනියට ඇද දමද්දී, අවිදාහව විසින්ම තව අයෙක් මාළුවා බේරාගැනීම උදෙසා මෙහෙයවයි. මේ දෙකටම හේතුව ඔබ අවිදාහවෙන් නිදහස් නොවීමයි. ඔබ කළ යුත්තේ සම්මා දිට්ටිය ඇතිකරගැනීම මිස, මාර ධර්මයන්ට රැවටී (සමාජයේ භාවිතා වන

වචනයෙන්ම කියන්නේ නම්) මාරයාට 'කඩේ යෑම' නොවේ. ඒ කියන්නේ ඔබට අයිති නොමැති සිතට රැවටී සතර අපායට නොයන්න කියලයි.

ඔබට ඔබේ ස්වභාවයෙන් සිටීමට නොහැත. ඔබ සිටින්නේ අවිදාහසහගත සිතේ ස්වභාවයටය. මන්ද සිත ඔබේ කියාකරුවාය. ඔබ ඔබේ ස්වභාවයට සිටිනවා යනු, ඔබ අවිදාහසහගත සිතේ ස්වභාවයේ සිටීමයි. ඔබ වීර්යය කළ යුත්තේ ධර්මයේ ස්වභාවයට පැමිණෙනු ඇත. මේ තැනට පැමිණෙන තාක් ඔබව ඔය අවිදාහසහගත සිත නොයෙක් ජනපුිය දෘෂ්ඨීන් වල සිරකරුවෙක් කරනු ඇත. එහෙයින් මස්, මාළු, බිත්තර, කරවල කැබැල්ලකට ඇලීමෙන්, ගැටීමෙන්, උපේඎවෙන් ඔබ රකින උතුම් ශීලය, සමාධිය, තන්භාවෙන් මාන්නයෙන් දිට්ටියෙන් කිළිටි කිරීමට මාරයාට ඉඩ නොදෙන්න.

භික්ෂුව ඉහත සටහන සවස්වරුවේ ලියන විට භික්ෂුවට පෙනෙනවා, කුටිය අසළින් රතු පැහැ එළදෙනක් කැලය තුළට යනවා. ඇය යන්නෙ බොහොම අමාරුවෙන්. කකුලක් කොරගසමින්. සමහරවිට වාහනයක ගැටිලා වෙන්න පුළුවන්. ඇය හොදටම කෙට්ටු වෙලා. ආහාර නොලැබීමෙන් වෙන්න ඇති. ඇය පසුපසින් සති දෙකක් පමණ වයසැති සුරුබුහුටි වසු පැටවෙක් ගමන් කරනවා. ඒ ඇයගේ පැටවා. කොර ගසමින් යන මව වැස්සිය පසුපසින් පැටවාද සතුටින් යනවා. මවගේ වේදනාව එයාට දැනෙන්නේ නැහැ. මව වැස්සිය පැටවාත් අරගෙන මහා අවදානම් ගමනක් යන්නේ. ඇයට තේරුමක් නැහැ රාත්ර අඳුර වැටෙනවිට පැටවාත් සමග කැලයට යැම නුසුදුසුයි කියලා. නපුරු සතෙකුට ගොදුරුවෙන්න පුළුවන් කියලා. මව වැස්සිය රෝගී තත්ත්වය වැඩිවී කැලයේ අතරමං වේවිය කියලා. මේවා ගැන කිසිම හැඟීමක් මව වැස්සියට නැහැ. පැටවා සමග කැලය තුළට ගියා. මව වැස්සියගේ අනවබෝධය නිසා දෙදෙනාගේම විනාශය කැලය තුළදී සිද්ධවෙන්න පුළුවන්. පැටවාට කරන්න දෙයක් නැහැ. එයා මව උණුසුමට, මව කිරට ඇති ජන්දරාගය නිසා, අවදනම කරා කැමැත්තෙන් ගමන් කරනවා.

මේ සිද්ධිය අපටත් හොඳ පාඩමක්. අප හැම විටම අනුගමනය කළ යුත්තේ, ආදර්ශයට ගත යුත්තේ අපව සතර අපායේ අවදානම කරා රැගෙන යන පෙරගමන්කරුවෙක් නොවේ. නිවැරදි මාර්ගයට අපව මෙහෙයවන කළාහණ මිතුයෙක්මය. ඒ කළාහණ මිතුයා අන් කව්රුවත් නොව ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේමය. උන්වහන්සේ අපට වදාළේ පිළී ගද ඇත්තේ මස් මාංශ වල නොව, ශීලයක් නොරකින, සමාධියක් නොවඩන මනුෂායා තුළ ඇති කෙළෙස්වල බවයි. ඔබ මස් මාංශ අනුභව නොකොට සිටියද, ඔබේ සිත කෙළෙස් වලින් බරිතනම්, සැබැවින්ම ඔබ තුළ පිළීගද ඇත. ඔබ මස් මාංශ අනුභව කළද සිත කෙළෙස් වලින් පිරිසිදු කිරීමට වෙහෙස වන්නේ නම් ඒ ඔබ වෙහෙසවන්නේ පිළී ගදට එරෙහිවය.

මාළු යනු මාළුය. මස් යනු මස්ය. බිත්තර යනු බිත්තරය. මේවා රස අනුව, ගුණ අනුව, වර්ගය, හැඩරුව, පුමාණය, පිං පව් අනුව වර්ග කරන්නේ ඔබේ සිතමය. මේ විෂයන් පිළිබඳව ඔබව සංකීර්ණභාවයට පත්කරන්නේ ඔබගේ සිතය. මේ සංකීර්ණභාවය නිසාම, නොයෙක් දෘෂ්ඨී මතවාදවල ඔබ සිරකරුවෙක් වෙයි. ඉහත සිරකාර බවින් ඔබ නිදහස්වීමට නම් අවිදාහසහගත සිත ඔබ අවබෝධ කරගත යුතුය.

මස් මාංශ අනුභව කරන

කුස සුසානයක් නම්

පිංචත් ඔබ මෙහෙම හිතන්න. මෙය සටහන් කරන භිඤුව දන් වළඳනවා. භිඤුවගේ පාතුයේ තිබෙනවා පිසින ලද මාළු කැබැල්ලක්. දායක මහත්මයෙක් මේ මාළු කැල්ල දැක භිඤුවට කියනවා 'හාමුදුරුවනේ ඔබ වහන්සේ ඔය මාළු වළඳන එක පාපයක් නේද?' කියලා. මෙන්න මේ ගැටලුවට භිඤුව දකින පිළිතුර ධර්මයට අනුව මෙහි සඳහන් කරනවා.

භිඤුවගේ පාතුයේ තිබෙන පිසින ලද මාළුවා, මේ මොහොතේ කොහේ හරි උපත ලබායි තිබෙන්නේ. සමහර විටෙක මනුෂායෙක්, දෙවියෙක්, එසේත් නැතිනම් නැවත මාළුවෙක් වෙලාද ඉපදිලා ඉන්න පුළුවන්. එය ධර්මතාවයක්. භිඤුව දකින්නේ පාතුය තුළ තිබෙන්නේ සතර මහා ධාතූන්ගෙන් සැදුන මාළු නැමැති සංයුතියෙන් හැඳින්වෙන රූපයක් පමණයි. භිඤුව පරිප්පු, පොළොස්, මැල්ලුම් දකින්නේ යම්සේද මාළු කැබැල්ලත් භිඤුව දකින්නේ එම අර්ථයෙන්මය.

පිංචත් ඔබ මාළු කැබැල්ල තුළ මාළුවෙක් දකිනවා නම්, මස් කැබැල්ල තුළ කුකුලෙක් දකිනවා නම් එය දැඩි ආත්මීය දෘෂ්ඨියකි. අපි මේ ධර්ම මාර්ගයේ වීර්යයෙන් ගමන් කරන්නේ තමා තුළත් සත්ත්වයෙක් පුද්ගලයෙක් නැහැය කියන කාරණය අවබෝධයෙන් හේතුඵල ධර්මයන්ට අනුව දැකීමටය.

එම නිසා හවයේ කොතැනක හෝ නැවත උපත ලබා ජීවත්වන සත්ත්වයකුගේ, අතීත රූපය මගේ කොටගෙන දෘෂ්ඨී කාන්තාරවල අතරමං වීම ඔබ නැවත නැවත උනන්දුවෙන් මෙනෙහි කළ යුතු කරුණකි. හිඤුවගේ පාතුයේ තිබෙන මාඑවා කව්රුන් හෝ ධීවර මහතෙක් විසින් මරන ලද මාඑවෙකි. එම මාඑව මරපු අයට එම සත්ව ඝාතන, සත්ව හිංසා අකුසලය අනිවාර්යයෙන්ම විපාක දෙනු ඇත. ඔය ආකාරයට සත්තු මරන අයමයි නැවත එය මාළු වෙලා උපදින්නේ. පිංවත් ඔබ ඔය නොදැනුවත් කම නිසා පෙනී සිටින්නේ, පෙර ජීවිතයේ මාළු මරලා එහි කර්ම විපාකයෙන් මේ ජීවිතයේ මාළුවෙක්ව ඉපදුනු සතෙක් වෙනුවෙන්. ඒ විදිහට

මැරුම්කන්නයි ඒ සතා මාළුවෙක්ව ඉපදෙන්නේ. එම සතා දැළට හසු නොවුනා නම්, ලොකු මාළුවෙක්ට අසුවෙලා, ගොදුරුවෙලා ජීවිතය පූජා කරාවී. සත්ත්වයාගේ කුසල් පාලනය කරන්න ඔබට මට බැහැ. ඒවා ධර්මතාවයන්. හෙට පටන් රජය නීතියක් පනවලා මුහුදු තීරයේ මාළු ඇල්ලීම තහනම් කළොත් මුහුදේ මාළු ගහනය ශීසුයෙන් වැඩිවේවි. තෝරු, මෝරු, තල්මසුන් වැනි විශාල මාළු සුවසේ සැපසේ පහසුවෙන් එම මාළු ගොදුරු කරගනීවි. පිංවත් ඔබ මාළු නොඇල්ලුවත්, පෙර කර්මය නිසා ආයුෂ අහවර වුණු මාළුවා, තව සතෙක්ට ගොදුරු වී මියයාවී.

පිංචත් ඔබට ඉන් පසුව සිදුවන්නේ තෝරු,මෝරු, තල්මසුන්ට නිර්මාංශ වීමට කියා බලකිරීමටයි. එය කළ හැකිද නොහැකිද යන්න පිංචත් ඔබම තීරණය කරන්න. භිඤුව සමග විරසක වෙන්න එපා. මම අතීත අකුසල් සංස්කාර හේතුවෙන් තව මොහොතකින් මාවත් කව්රුහරි මරාදමන්න පුළුවන්. එම නිසා ඉහත අදහසට පිංචත් ඔබ එකහ නැතිනම්, එම අදහස අත්හැර දමන්න.

පිංචත් ඔබට නැවතත් මතක් කරමි. ඔබ කැමතිනම් නිර්මාංශව ජීවත් වෙන්න. කැමතිනම් මස් මාංශ අනුභව කරන්න. ඔබේ කැමැත්තට පටහැනි අයව විවේචනය කරන්න යන්න එපා. එසේ කොට අකුසල් රැස්කරගන්න එපා.

පිංචතුන්ලාගේ ඉන්දීය ධර්මයන්ගේ වැඩීමේ ස්වභාවය විවිධයි. ඒ නිසා දෘෂ්ඨ, මතවාද, පරස්පර අදහස් ඇතිවීම ධර්මතාවයක්. එහෙම නොවුනොත් තමයි පුදුමය. මතවාද දෘෂ්ඨ වලින් ගහන ලෝකයේ පිංචත් ඔබ ධර්මයේ විවෘත ස්වභාවයට එන්න. ආත්මීය ස්වභාවයෙන් බැහැරව පටිච්ඡ සමුප්පන්නව ලෝකය දකින්න. දැලට හසුවී මැරෙන මාළුවා මනුෂායෙක්, දෙවියෙක්..... එසේත් නැතිනම් නැවත තිරිසත් ලෝකයේම උපත ලබනවා. ඒ මාළුවාගේ අතීත රූපය බදාගෙන අපි සන්ඩුවෙනවා.

ඊළහ කාරණය තමයි, මස් මාළු අනුභව කරන අයගේ කුස සුසාන භූමියක්ය කියලා නගන චෝදනවා. ඒ කියන්නේ පිංවතුනේ නිර්මාංශව ජීවත්වෙන පිංවතුන්ලාගේ කුස, සුවද දුම් සුගන්ධය වහනය වන රත්තරං ගුහාවක්ද? මස් මාළු කෑවත් නොකෑවත් පිංවතුනේ මේ කුස සුසාන භූමියක්ම තමයි. නිර්මාංශ පිංවතාගේ කුසත් ලේ, සැරව, මේදය, වමනය, අසූචි, මුතු බොකු බඩවැල් වලින්මයි පිරිලා තිබෙන්නේ. නිර්මාංශ පිංවතුන් ඔබ සිතනවා නම් ඔබගේ කුස සුසාන භූමියක් නොවේය, එය රත්තරං ගුහාවක්ය කියලා පිංචත් ඔබලාට කවදානම් සතර සතිපට්ඨාන ධර්මයක්, අසුභයක් පිළිබඳ දැනීමක් සකස්වෙන්නද? මන්ද ඔබ සුබ සංඥාවෙන්මයි මේ ජීවිතය දකින්නේ. මේ කය දකින්නේ. මගේ ශරීරය පිරිසිදුයි කියන නිතා සංඥාවමයි ඔබට වැඩෙන්නේ. අකුසල් සංස්කාර හේතුවෙන් මියයන සත්වයෙක් නිසා, පිංචත් ඔබ අහිමි කරගන්නා වූ ශාසනයේ අර්ථය මොන තරම් විශාලද.

ලොව්තුරා බුදු සමිඳුන් දේශනා කළ ධර්මය ඉක්මවා යන්න එපා. එසේ වුවහොත් නිර්මාංශ වුවද, මස් මාළු වලට කෑදර වුවද එය පුමාදයක්මය. නිර්මාංශ වීම තුළත්, මස් මාළු අනුභවය තුළත් නිතා සැප ආත්මීය වශයෙන් දෘෂ්ඨිගත වෙන්න එපා.

කෙනෙක් මාස් මාඑ කනවා ශරීරය නිරෝගී, ශක්තිමත් කරගන්න. තව කෙනෙක් නිර්මාංශ වෙනවා ශරිරය නිරෝගී, ශක්තිමත් කරගන්න. මේ කාරණා දෙකේදීම ඔබ තුල වැඩෙන්නේ ආත්මීය දෘෂ්ඨියක්. මේ සා ශ්‍රේෂ්ඨ බුදුදහමක් අභියස දෘෂ්ඨි කාන්තාරවල අතරමං වෙන්න එපා. පිංවත් ඔබ කල්ප සියක්කෝටි ගණනාවක සිට, මස් මාංශ අනුභව කරලා ඇති. සිංහයෝ, කොටි, කිඹුල්ලු, මාඑ වෙලා අනුන්ගේ මස් අපි කොච්චර කන්න ඇතිද? ඔබේ මස් අනුන් කොච්චර කන්න ඇතිද? මස් මාංශ නිසා දෘෂ්ඨිගත වෙලා කොච්චර සතර අපායන්ට වැටෙන්න ඇතිද? බත්, පරිප්පු, පොළොස්, මැල්ලුම්, තණකොළ මොන තරම් කන්දරාවක් අතීතයේ අපි කන්න ඇතිද?

ඒත් අපි දෙගොල්ලන්ටම තවම සුගතියක් නම් වෙලා නැහැ. මැරෙන ලෙඩවෙන නැවත ඉපදෙන ස්වභාවයෙන්මයි සිටින්නේ. කෙනෙක් මස් මාංශ වලට කැමතියි. තව කෙනෙක් මස් මාංශ වලට අකමැතියි. කැමැත්තත් , අකමැත්තත් විදීම කියන ධර්මතාවයේ කාසියේ දෙපැත්ත වගේ. මේ දෙපැත්ත තුළින්ම ඔබ අල්ලාගන්නේ සංස්කාරමයි. සංස්කාර ඔබව රැගෙන යන්නේ භවයටමයි. මාළු කැබැල්ලක්, පරිප්පු හොද්දක් කරන විකාරයක හැටි බලන්නකෝ. මනුෂායාව ඇද දමන මුලාව දෙස බලන්නකෝ. එමනිසා මින්පසු මාළු කැබැල්ල දෙස, පරිප්පු වාහජනය දෙස නොව, ඒවා කෙරෙහි ඔබ තුළ සකස්වෙන තෘෂ්ණාව දෙස බලන්න. තෘෂ්ණාවමයි දුක සකස්

කරන්නේ. මේ ලැබුණු උතුම් ජීවිතයේදී ධර්මාවබෝධය, සම්මාදිට්යීය උදෙසා ගමන් කිරීමට අවශා ජවය ශක්තිය ශරීරයට ලබාගැනීම උදෙසාම ආහාර අනුහව කරන්න. මාළු කැබැල්ල තුළ මාළුවෙක් නොව, පරිප්පු වාහංජනය තුළ පරිප්පු නොව, ඒවා අසූචියක්, වමනයක්, මුතුා කෝප්පයක්, රුධිරය කෝප්පයක් වශයෙන් දකින්න. ආහාරය කුමක් වුවද එහි ඵලය ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය, අනිතා බව සිතමින්ම, දකිමින්ම ඒවා ආහාරයට ගන්න. නිතා සංඥා, සැප සංඥා, ආත්මීය සංඥා මාළු නිසා ඇතිවුවද, පරිප්පු නිසා ඇතිවුවද ඒවා පිළීගඳ ඇති කෙළෙස්ම බව දකින්න.

මාංශයට ඇලී, මාංශයට ගැටී

තවත් මස් ගොඩක් දරාගෙනම ඉපදෙමුද?

මෙය සටහන් කරන හිිිිිිිිිිිි හටත් උදෑසන පාතුය රැගෙන ගමට පිණ්ඩපාතය වඩිනු ඇත. එහිදී පාතුයට බත් ටිකකුයි පොල් සම්බෝල ස්වල්පයකුයි ලැබුණොත් ඇති. එය හිිිිි කුවට හොඳටම පුමාණවත් පහුවදා උදෑසන දක්වාම. එය හිිිිි ිිිිිි ිිිි දකින්නේ බත් හෝ පොල් සම්බෝල හැටියට නොවේ. කය පවත්වා ගැනීමට ලැබුණු පිළිකුල සහිතවූ ආහාරයක් ලෙසය.

මස්, මාළු, බක්, පරිප්පු, පොලොස්.... මේවා මුලාවූ ලෝකයාට බඩ පිරෙන්න දෘෂ්ඨී සපයන මාර කෑම වට්ටෝරුවයි. මාරයාගේ වේටර්ලා රිදී බන්දේසියක තබා ඔබට පිළිගන්වන මාරයාගේ කෑම වට්ටෝරුව, විදීමෙන් බැහැරකොට පුතාාවේඎවෙන් ආහාරයට ගන්න. පුතාාවේඎව යනු මේ ශරීරයක්, ආහාරයක් දෙකම පිළිකුල් බව දකිමින්, ධර්ම මාර්ගයේ ගමන් කිරීම උදෙසා කය පවත්වාගැනීම අරමුණු කොට ආහාර ගැනීමයි.

පිංචත් ඔබගේ දිවට එස්සය වන ආහාරය මස් මාංශ වුවද, පරිප්පු වුවද, රසය-ගුණය පිං-පව් කියන සංඥාවන්ගෙන් මිදී අනිතායි කියන සංඥාවෙන් දකින්නට උත්සහ ගන්න. පිංචත් ඔබ ඒවා කෙරෙහි ඒවා කෙරෙහි ඇතිවන කැමැත්ත අකමැත්ත ඔබේ කර නොගෙන, ධම්මානුපස්සනාවට භාරදෙන්න. එවිට එස්සය නිතාභාවයෙන් ගැනීම නිසා, දෘෂ්ඨියෙන් කිළිටිවුන සිත විදර්ශනාවෙන් විනිවිද දකින්නට හැකිවේවි.

කොහොම ගත්තත් තිරිසන් සංඥා අනතුරුදායකයි. තිරිසන් ලෝකය යනු අකුසල කර්මයන්ගේ මව්බිමයි. අකුසල් මව්බිමේ ඉපදෙන සෑම තිරිසන් සතෙක්ම, පෙර ජීවිතයේ සත්ව සාතකයෙක්මයි. පාපකාරී ජීවිත ගතකළ එම සත්ත්වයින්ට තම අකුසල් සංස්කාර විපාක දෙන ධර්මතාවය අපට නවත්වන්න බැහැ. අපි සංස්කාරවලින් මිදෙන දිශාවටම ගමන් කරමු. පිංවත් ඔබ වාහපාර, රැකීරු කා කරමින් පංචශීලය තම නිත්‍ය ශීලය හැටියට සමාදන්ව ජීවත්වෙන්න. ශීලයක් සමාදන් වීමට පෙර එම ශීලයේ ඇති වටිනාකම මෙනෙහි කොට ශීලය කෙරෙහි ගෞරවය

සකස්කොට ගන්න. කිසිම අවස්ථාවක සිල්පදයක අර්ථයට අඩු තක්සේරුවක් දෙන්න එපා. ඔබට සිතෙනවානම් අද දවසේ අදාළ සිල්පදය කිට්ටුවේය කියලා, සමාදන් වන ශිල්පද කිට්ටු කරගන්නවාට වඩා, ශීලයට ඇති ගෞරවයෙන්ම එම සිල්පදය සමාදන් නොවී සිටීම යෙහෙකි. නිර්මාංශ වීම හෝ මාංශ අනුභවය සිSල්පදයක් නොවන බව විශ්වාස කරන්න. බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනාකර වදාළ ධර්මය අකීකරු ආකාරයෙන් ගලපා නොගන්න. එසේ වුවහොත් නිරතුරුවම දෘෂ්ඨීමතවාදවල හිමිකරුවෙකු වීමට ඔබට සිදුවනු ඇත.

ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා මස් මාංශ වෙළෙදාම, මිනිසුන් ඇතුළු සත්ත්ව වෙළඳාම, අවි ආයුධ වෙළඳාම, සුරා වෙළඳාම සහ වස විශ වෙළෙදාම මිච්ජා ආජීවය වශයෙන්. ඉහත කාරණයේ" අනිවර්යයෙන්ම මස් මාලු වෙළඳාම මිච්ජා ආජීවයට අසුවෙනවා. ඒ ගැන කිසිම සැකයක් නැහැ. හංදියේ හෝටලයේ මුදලාලි මහත්මයා මස් පීරිසයක්, මාලු පිරිසියක් විකිණීමේදී, බුරියානි එකක් කොත්තු රොටියක් විකිණීමේදී පවා මිච්ඡා ආර්වයක් සිද්ධ වෙනවා. නමුත් වාහපාර, රැකිරු කරන, වගකීම බහුල පිංවතුන්ලාගේ නිතා ශීලය පංචශීලයයි. එම නිසා ඔබේ ජීවිතය තුළින් පංචශීලය අර්ථවත් කරගන්න. එවිට ඔබ හෝටලයක, මාලු ලැල්ලක, ශීතකරණයක බහා මස් මංශ වෙළඳාම කරන විට ශිල්පදයක් බිදගැනීමක් වෙන්නේ නැහැ. මොකද ඔබ සමාදන්ව සිටින්නේ පංචශීලයයි. නමුත් මිච්ඡා ආජීවයක් ඔබ අතින් සිද්ධවෙනවා. එය බුදුරජාණන්-වහන්සේ ඔබට එපා යෑයි දේශනා කළ කාරණයක්. නමුත් ගිහි පිංවතුන් පංචශීලය සමාදන්වීමේදී මිච්ඡා ආජීව කියලා සිල්පදයක් සමාදන් වෙන්නේ නැහැ. පිංවත් ඔබ උපකුමශීලීව ධර්මය ජීවිතයට ගලපාගන්න.

බුදුරජාණන් වහන්සේ ධර්මය දේශනා කර ඇත්තේ සියලුම සත්ත්වයන් කෙරෙහි මහා කරුණාවෙනි. අපේ ඉන්දිය ධර්මයන්ගේ වැඩීමේ නොවැඩීමේ ස්වභාවය විවිධයි. ඒ නිසා හැමෝටම එකම තැන සිට ධර්මය දකින්න බැහැ. හෝටල් වාහාපාරයක් කරන කෙනෙකුට, මාළු ලැල්ලක්, ශීතකරණයක මස් මාළු වෙළෙඳාම කරන පිරිසකට අපි කීවොත් ඔබ මස් මාංශ විකිණීමෙන් කරන්නේ මහා වරදක්, ඔබ මහා දුස්ශීලයෙක්, ඔබ අනිවාර්යයෙන්ම නිරයට යනවා කියලා, එය මහා දුෝහිකමක් වෙනවා. සම්බුදු වදනට පටහැනි පුකාශයක් වෙනවා. එහෙම වුණොත් අනේ ඒ අසරණ වන බෞද්ධයන් අනාහාගම්වලට යාවී. මිථාහැදෘෂ්ඨික භාවයට පත්වේවි. ඒ නිසා ඒ අයට කියන්නට තිබෙන්නේ පිංවත් ඔබලා පංචශීලය නිතා ශීලය හැටියට සමාදන්ව, රැකගෙන ඔබේ වාහපාරය කරන්න කියලා. එවිට පුළුවන් ඔවුන්ටත් මේ ධර්මයේ සුරඤිතභාවයක් ලබාගන්න. එතැන" ඔවුන් අතින් සිල්පදයක් බිඳෙන්නේ නැහැ. තමන් සමාදන්වූ පංච ශීලයට අගෞරවයක් වෙන්නේ නැහැ. නමුත් එම පිංචතුන්ට ශක්තිය තිබුණොත් මස් මාංශ විකිණීම මිච්ජා ආජීවයක් නිසා, ඉන් මිදී ජීවත්වෙනවා කියලා තීරණයක් ගන්න, එය ඔහුගේ ජයගුහණයක්.

එහෙම නොවුතා කියලා ඔහු දුස්ශීලයෙක් නොවේ. මොකද ඔහු තෙරුවත් සරණ ගිය පංචශීලය ක ගෙන ජීවත්වන සිල්වතෙක් නිසා. ඔහුද ධර්මය තුළ සුරක්ෂිතභාවය ලැබූවෙක්. වගකීම්වලින් බැඳුන ගිහි පිංචතුන්ලාගේ නිතා ශීලය පංචශීලය කියලයි බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කරන්නේ. ඒ නිසා බුදුරජාණන්වහන්සේ ඉක්මවා ගොස් තෙරුවන් සරණ ගිය පංචශීලය ආරක්ෂා කරගෙන ජීවත්වෙන මනුෂායෙකුට දුස්ශීලයි කියන චෝදනාව නගන්න හොඳ නැහැ. පිංචත් ඔහුට තවදුරටත් ධර්මය ගැන සිතමින් , තෙරුවන් කෙරෙහි ශුද්ධාව ඇතිකරගනිමින්, ශීලයෙන් ශක්තිමත් වෙමින් ඉදිරියට පැමිණීමට, ඒ පැමිණීම තුළින්ම මිච්ඡා ආජීවයෙන් මිදීමට අවශා රැකවරණය සත්පුරුෂභාවයෙන් යුතුව ලබාදෙන්නට අපි පාර පෙන්විය යුතු වෙනවා.

අවසාන වශයෙන්ද කියමි. පිංචත් ඔබ කැමතිනම් නිර්මාංශව ජීවත්වෙන්න. කැමතිනම් මස් මාංශ අනුහව කරන්න. මස් මාංශ කෑම, නොකෑම කෙනෙකුට ශීලයක් නොවන නමුත් මස් මාංශ කෑම, නොකෑම නිසා ඔබ තණ්හාව, මාන්නය, දිටයී සකස් කොටගතහොත් එය බලවත් මනෝ කර්මයක් බව හොඳින් සිහිපත් කර ගතයුතු වෙනවා. මස්, මාංශ, නිර්මාංශ ලෝකයට අයිති දේවල්. ලෝකයට අයිති දේවල් ලෝකයේම තිබීමට ඉඩහැර, ලෝකයට ඔබ බැඳෙන, රූපය කෙරෙහි ඔබ ඇතිකරගන්නා, ඔබ තුළ සකස් වෙන තෘෂ්ණාවෙන් මිදෙන්න. මස් මාංශ කෙරෙහි සකස් වුවද, නිර්මාංශ කෙරෙහි සකස් වුවද තෘෂ්ණාව යනු දුකෙහි නිර්මාණකරුවාම බව දකින්න. ඔබ දරාගෙන සිටින ශරීරය නැමැති මස් ගොඩේ හිමිකාරීත්වය ඔබට ලබාදෙන්නේ සංස්කාර කෙරෙහි සකස්කොට ගන්නා තෘෂ්ණාව නිසාම බව දකින්න.

තිරිසන් සතුන්ගේ මස අතහැර, පරිප්පු වාහංජනයේ රස අතහැර ශරීරය නැමැති ඔබේ මස් ගොඩෙන් මිදීමේ මාර්ගය දකින්න.

එවිට මෙතැන ඇත්තේ මස්, මාළු, පරිප්පු පුශ්නයක් නොව ඒවා කෙරෙහි ඇතිකරගන්නා ඇලීමේ ගැටීමේ පුශ්නයක් බව ඔබ දකිනු ඇත.

ලොව්තුරා බුදුරජාණන්වහන්සේගෙන් දේවදත්ත හිමියන් මස් මාංශ වැළඳීම තහනම් කරන ලෙස කළ ඉල්ලීමේදී බුදුරජාණන්වහන් සේ දේශනා කළේ කැමැති කෙනෙක් තමන්ට පූජා කරන මස් වැළඳුවාවේ, කැමති කෙනෙක් නිර්මාංශව පිණ්ඩපාතය වැළඳුවාවේ යන්නයි.

එතැනයි ඇලීමේ, ගැටීමේ ස්වභාවයෙන් මිදුණු උපේඎව. මධාාම පුතිපදාව. අපි ඒ සම්මා සම්බුදු වදන ඉක්මවා යා යුතු නැහැ. එහෙම වුණොත් අපිට කවදාකවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ කෙරෙහි, ධර්මරත්තය, සංසරත්තය කෙරෙහි අවල ශුද්ධාවට එන්න බැහැ. ලෝකය ලෝකයේ ස්වභාවයෙන් තිබුණාවේ. පිංවත් ඔබ ධර්මයේ ස්වභාවයට එන්න. මස් මාංශ නිසා, හේතුඵල ධර්මයන්ට අනුව නැවත මස් ගොඩකට බැසගන්න, එස්ස ආහාර, මනෝසංචේතනා ආහාර, විඤ්ඤාණ ආහාර යන ආහාර 3 ක් බුදින ධර්මයේ රැකවරණය අහිමි කරගත් පිංවතෙක් වෙන්න එපා. අපි සියලුම දෙනා බුදුරජාණන්වහන්සේගේ දරුවෝ. එමනිසා බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කළ ධර්මයේ ඇසෙන් ලෝකය දකින්න. තමාගේ කැමැත්ත, අකමැත්ත තමාට අයිති නැති කොට, අනුන්ගේ කැමැත්ත අකමැත්ත ඔබ ඔබේ කරගන්න එපා. ඒ ඔබ ඔබේ කරගන්නේ දුකයි.

භාවනාවට පෙර

ඔබ නැවත නැවතත්

'අ' යන්නම ඉගෙන ගන්නේ ද?

හාවතාව වර්තමානයේ බොහෝ ජනපුිය මාතෘකාවක්. වයස් හේදයකින් තොරව දෙස් විදෙස් පිංවතුන් විශාල පිරිසක් මේ ජනපුිය මාතෘකාව තුළින් සැනසුම සොයනවා. ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ ජීවමානව වැඩ සිටින කාලයේ දඹදිව මිනිසාගේ විමුක්තිය අරමුණු කොට ගොඩනඟාගත් මිථාහා දෘෂ්ඨී හැට දෙකක් තිබුණු බව ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. මේ සෑම දෘෂ්ඨීයක් ඇති වූයේ, වර්ධනය වුණේ, මනුෂායාගේ ජීවිතවල සංකීර්ණභාවය වැඩි වුණ නිසා.

සංකීර්ණහාවය කියන්නේ දුක වැඩිවීම කියන කාරණයයි. වර්තමාන සමාජය තුළද මනුෂායාගේ ජීවිතවල සංකීර්ණහාවය වැඩිවන්න, වැඩිවන්න සකස් වන විකෘති සමාජීය, අධාාත්මික, පාරිසරික ස්වභාවයන් හේතුවෙන් මනුෂායා නිරතුරුවම අසහනයට පත්වෙනවා. මේ අසහනයෙන් මිදීමටත්, පිංවතුන්ලා වැඩි වැඩියෙන් භාවනාවට යොමුවෙනවා.

ඉහත කාරණය නිසා ඔබ හාවනාවට යොමු වනවා නම්, එම හේතුව සකස්වීම සඳහා බලපෑ සාධකයන්, ගැන පිංචත් ඔබ හාවනා කිරීමට පෙර දැනුවත් වෙන්න අවශායි. ජීවිතයට බලපාන අසහනය නැමති ඵලය සකස්වීමට හේතු කාරණා වූ ධර්මතාවය කමටහනක් කොට ගත්තොත්, පමණක්මයි, හාවනාවක් තුළින් ඔබට සාර්ථක පුතිඵල ලබාගන්න පුළුවත් වෙන්නේ. අප ජීවත්වන සමාජය ඉබේ සංකීර්ණභාවයට පත්වන්නේ නැහැ. සමාජයේ සංකීර්ණභාවය කියන්නේ මනුෂායාගේ අධිවේගී සිතුවිලිවල ඵලයකි. සද පායා ඇති එක්තරා සුන්දර රාතියකදී අජාසත්ත රජතුමාට සිතිවිල්ලක් පහලවෙනවා.මේ සුන්දර රාතිය වඩාත් අර්ථවත් වෙන්න නම්, ධර්ම සාකච්ඡාවක් කළොත් හොඳයි කියලා රජතුමා ඇමැතිවරුන් කැඳවලා විමසනවා. ඒ සුන්දර රාතියේ අර්ථවත් ධර්මයක් කිනම් ශෘස්තෘවරයකුගෙන් ඇසුවොත් යහපත් චේවිද කියලා. ඇමැතිවරුන් තම තමන්ගේ මතයන් පුකාශය කරන අතරේ එක සිහිනුවන තිබෙන ඇමැතිවරයෙක් පුකාශ කරනවා. මගේ අඹ වනයෙහි ලොච්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ පුමුඛ පන්සියයක් ස්වාමීන් වහන්සේලා වැඩ සිටිනවා.

භාගාවතුන් වහන්සේ, පිංවත් මහ රජතුමාගේ මේ සුන්දර රාතුිය අර්ථවත් කරගැනීමට උතුම් හමුවක්ම වේය කියලා.

ඇමැතිවරයාගේ පැහැදිළි කිරීම ගැන රජතුමා සතුටුවෙලා. තම පිරිවර සමග අඹ වනයට ගමන් කරනවා. අඹ වනය තුළට පැමිණීයත්, කිසිවකුගේ කිවිසුමක් පමණකුදු හඬක් නොඇසෙන නිසා රජතුමා බියට පත් වෙනවා. තම ඇමැතිවරයා මේ රාතියේ තමා මරා දැමීම සඳහා සැලසුමක් කළාද කියලා. පන්සියක් දෙනා සිටින තැනක අඩු වශයෙන් කුඩා හෝ ශබ්දයක් නැහෙන්න ඕනේ. 'ඔබ මට වංචා කළා නේද?' කියලා රජතුමා විමසනවා. ඇමැතිවරයා පුකාශ කරනවා අර පෙනෙන ශාලාවේ බුදු රජාණන් වහන්සේ පුමුබ මහා සංසරත්නය වැඩ සිටිනවා කියලා. රජතුමා සතුට පුකාශ කරනවා. පන්සියයක් මහා සංසරත්නය වැඩ සිටින ස්ථානයක් කෙසේ නම් මේසා නිහඬතාවයක් ඇති වන්නද කියලා. මේ උතුම් නිහඬතාවය ඒ උතුම් ජීවිතවල ගොඩනැගුණු සරලභාවය නිසාම හටගත් ස්වභාවයක්. පංච නීවරණ ජීවිතය තුළින් යටපත් වෙන්න, යටපත් වෙන්න ජීවිතය සරලභාවයට පත් වෙනවා. මේ සියල්ල හේතුඑල ධර්මයන්.

මේ හේතුඵල ධර්මයන් දකිමින් ඕනේ අපි භාවනාවට යොමු වන්න. මනුෂායා රූපයක් කෙරෙහි ඇති කරගත්, තෘෂ්ණාව වැඩි වන්න, වැඩිවන්න ඒවා අයිතිකර ගැනීමට උපකුම යොදනවා. වෙහෙස ගන්නවා. අර්බුද, ගැටලු, තරගය.... මේ හේතු නේද, සමාජයේ සංකීර්ණභාවය හැටියට අපි දකින්නේ. මනුෂායා තෘෂ්ණාව පසු පස හඹා යන්න හඹා යන්න දුක වැඩි වෙනවා. සැප සොයන්නයි හඹා යන්නේ, නමුත් සකස් වෙන දුක? අපුමාණ කැපවීම් කරලා සැපයක් ලැබුණත්, එය බොහෝම කෙටි ආශ්වාදයක්. ඒ ආශ්වාදය අභිබවා ජරා වාහාධි, මරණ, ශෝක පරදේව නැගී සිටිනවා. පිංවත් ඔබ සිහිනුවනින් බලන්න.

ලෝකය මොනතරම් අසාධාරණද කියලා. පුශ්නය තිබෙන්නේ මෙතරම් අසාධාරණ ලෝකයකට ඔබ මෙතරම් ආදරය කරන්නේ ඇයිද කියලා. පිංචත් ඔබට යමෙක් අසාධාරණයක් කරනකොට ඔහුගෙන් මිදීයාමටයි ඔබ උත්සාහ ගන්නේ. නමුත් ඔබ මෙතනදි ලෝකයේ කොටස්කරුවෙක් වෙමිනුයි විසඳුම් සොයන්න උත්සාහ ගන්නේ. මෙය හරියට වැරැද්ද තමා තුළ තබාගෙන අනුන් තුළින් වැරැදි සොයනවා වගේ වැඩක්. ඔබ තුළින්ම සකස් වෙන තෘෂ්ණාව විසින්මයි. මේ අසහනය අසාධාරණය සකස්කොට තිබෙන්නේ.

පිංචත් ඔබ මොන භාවනා කුමවේදයකට යොමු වුණත්, දුක සකස් කර තෘෂ්ණාව පිළිබඳව නිරුතුව අවදියෙන් සිටින්න ඕනේ. මොකද පිංචත් ඔබ මේ ජීවිතයේදී පුරුදු වෙන්න භාවනා කරනවා නොවේ, අතීත සංසාරික භව ගමනේදී, පිංචත් ඔබ සැවොම සමථ භාවනාව පුරුදු පුහුණු කොට, ධානාාලාභීන්ව අහසින් ගමන් කළ, පිරිසක්මයි. අතීතයේ ඔබලා රූපී අරූපී බුහ්මතලවල ඉපදිලා අපුමාණ සමාධියේ ආශ්වාදය කල්ප ගණන් විඳි පිරිසක්මයි. පිංචත් ඔබත් මමත් මනුෂාා ජීවිතවලදී මෛති භාවනා වඩලා මරණින් මතු කල්ප ගණන් බුහ්ම සම්පත් ලැබූ පිරිසක්මයි. අපි සැමගේම යථාර්ථය මේක තමයි.

අතීතයේ සමාධි භාවතාවන්ගේ ආශ්වාදයේ අසිරියෙන්, සමාධියේ ලෝකය ජයගත් ඔබට, තමා තුළම දුක සකස් කිරීමට හේතු වන තෘෂ්ණාව හඳුනාගැනීමට තවම පුළුවන් වෙලා නැහැ. ඒ නිසාම පිංවත් ඔබ වර්තමානයේ නැවතත්, ස්වාමීන් වහන්සේනමකගෙන්, ගුරුවරයෙක්ගෙන්, පතපොතින්, සොයනවා. විමසනවා. කොහොමද ආශ්වාස පුාශ්වාසයට හිත යොමු කරන්නේ. කොහොමද විචාර විතර්ක සංසිදෙන්නේ. කොහොමද හුස්ම දෙස බලා සිටින්නේ. කුමක්ද ධාාන කියන්නේ කියලා. බලන්නකෝ. අවාසනාවක මහත, අතීත හවයන්හිද රූපි, අරූපි බුහ්මඵල ස්පර්ශ කළ අපි, තෘෂ්ණාව ගැන, නොතකා හැරීම නිසාම, මේ නිමේෂයේත් නැවතත් ආනාපානසති භාවනාව වඩන හැටි 'අ' යන්නේ සිට සොයනවා.

අතීත ශක්තීන් අවබෝධයෙන්

ආයෝජනයට ගන්න

අතීත හව කාන්තාරයේ ඔබ අයිති කොටගත්, දේ ගැන නැවත නැවත කමටහනක් කොට මෙනෙහි කරන්න. ඔබ අතීතයේ ධාානලාභීන් ලෙස, අහසින් ගමන් කළ හැටි, දියමත ගමන් කළ හැටි, මෛතු ධාාන ලබා මනුෂායින් දෙවියන් බුහ්මයින් වසහයට ගත් හැටි, මෙනෙහි කරන්න. මේ අතීත භවයන්හිදී ඔබ කළ දේවල් ගැනයි මෙනෙහි කරන්නේ.

අතීතයේ එහෙව් අසිරිමත් කෙනෙක් ඔබ.

මේවා මෙනෙහි කරමින් ආත්ම විශ්වාසය, ආත්ම ශක්තිය වර්ධනය කරගන්න. ඔබ කවුද කියන කාරණය අතිශෝක්තියෙන් තොරව ඔබ දකින්න. ඔබ අතීත හවයන්හිදී නවත්වපු තැන මෙනෙහි කරන්න. ඔබ තුළ සැහවුණු අයෝමය ශක්තිය මෙනෙහි කරමින් මතු කොට ගන්න. පිංවත් ඔබට සුනීතට සෝපාකට, කිසාගෝතමියට පිහිට වූවා සේ ඔබව ආශ්චර්යමත් පෙළහර මතුකොට දී සතා පසක් කොට දෙන්න. වර්තමානයේ ජීවමාන ලොච්තුරා බුදුරජාණාන් වහන්සේ නමක් නැහැ. ඒ නිසා ඔබ කවුද කියන කාරණය ඔබ තුළින්ම මතු කොට ගන්න.

මාන්නයෙන් තොර වූ අයෝමය ආක්මශක්තියත් ඔබ තුළින්ම මතු කොටගෙන, භාවනාවට යොමු වෙන්න. සමාධියේ ආශ්වාදය උදෙසා නොව, වේදනාවේ නිරෝධය සදහා ඉලක්කය යොමු කරන්න. අතීතයේ ඔබ දිශ්වීජය කළ ධාාන එලයන් ගැන නැවත වර්තමානයේ මොහොතක් හෝ, තෘෂ්ණාව ඇති නොකරගන්න. එවැනි සිතුවිල්ලක් සකස් වෙන මොහොතක සතුරා තෘෂ්ණාව නිසා අරමුණු වන, සෑම රූපයක්ම අනිතා සංඥාවෙන්ම මෙනෙහි කරන්න. කොතැනකවත් තෘෂ්ණාවට ඉඩක් සකස් කරන්න එපා. තෘෂ්ණාවට ඉඩක් සකස් කළොත් එහි එලය, දුකම බව දකින්න. අතීත භවයන්හිදී රූපී අරූපී බුහ්මතල ස්පර්ශ කිරීමට සමත් ධාාන ශක්තිය ඔබ ලැබූවත් එම සංස්කාරයෝ අනිතා බව මේ මොහොතේ ඔබේ ජීවිතය තුළින් දකින්න.

යමක් අනිතා නම්, එය දුකයි නේද? එසේනම් එම දුක පසුපස පරණ පුරුද්දට නැවත නොයන්න. මෙය සටහන් කරන හිිිිිිිිිිිි එක තත්පරයකදී හෝ ධාාන අවස්ථාවක් පිළිබඳ තෘෂ්ණාවක් සකස්කොට නොගත් බව කියමි. අනිතාහාවයට පත්වන ධාානයන්, ධාාන ස්වභාවයෙන්ම තිබේවී. නැතිවේවී. ඔබ ඒ දුක කරට ගන්න යන්න එපා. දුක පුයෝජනයට ගෙන සැබෑම සැපය ලබාදෙන මාර්ගයට අවතීර්ණ වන්න. පිංවත් ඔබ භාවනාවට යොමුවෙන්නේ හුදු කායික මානසික විවේකයක් සකස්කොට ගැනීමට නම් ඉහත අදහස් ඔබට නොගැලපෙනවා වෙන්න පුළුවන්. නමුත් එවැනි පිංවතුන් සිතන්න ඕනේ, අනිතාහාවයට පත්වෙන විවේකයක් උදෙසා, අනිතාහාවයට පත්වෙන සමාධියක් පසුපස යැම අර්ථයක් නොවන බව.

ඇත්තේ සමාජය සංකීර්ණභාවයට පත්කර තෘෂ්ණාව විසින්මයි. සංකීර්ණහාවයෙන් ඔබ තුළ සකස්වෙන මානසික පීඩනයෙන් මිදීම සදහා, ඔබ සමාධි භාවතාවක් කෙරෙහි තෘෂ්ණාව සකස්කොටගෙන භාවතාවට යොමුවෙනවා. එය බොහොම හොඳ දෙයක්. නමුත් මෙතැනදි ඔබ දඤ නම්, ඔබ තුළ ඇතිවන මානසික පීඩනය සකස් කළෙත් තෘෂ්ණාවයි, ඉන් මිදීමට සමාධිභාවනාවන් කෙරෙහි සකස් වුණෙත් තෘෂ්ණාවමයි කියලා හිතන්න, ඒ ඔබ දකින්නේ තෘෂ්ණාවෙන් මිදීමේ ආර්ය අෂ්ඨාංගික මාර්ගයයි. ඔබ එක සිතිවිල්ලක් නුවනින් සකස්කොටගත් සැනින්, අර්ථවත් ලෙස මාර්ගයට අවතීර්ණ වෙනවා. මොකද ඔබ අතීතයේ රුපි, අරුපි සංඥා ස්පර්ශ කර අත්දැකීම් තියෙන නිසා. ඒවා අනිතායයි කියන සංඥාව මතුකරගැනීමට ඔබට අපහසු නැහැ. එසේ නොවුනහොත් ඔබ අතීත භවයන්හිදී පටලවාගත් සේ, මෙවරද පටලවාගනු ඇත. භාවනා කිරීමට කැමැත්ත අතාාවශාය. එහෙත් ඔබගේ සිත සමාධිමත් භාවයට පත්වූ සැනින්, එම කැමැත්ත අනිතා සංඥාවට යොමුකිරීමට ඔබ දකු විය යුතුය. කැමැත්තෙත්, අකමැත්තෙත් අනිතාහාවය ඔබ විදර්ශනාවට ලක්කළ යුතුය. ඒ නිසා අනිතාහාවයට පත්වෙන සමාධිමත් සිත උපයෝගිකරගෙන පුඥාවේ ඇත්ත සොයායැමයි ඔබ කළ යුත්තේ. ඔබ අතීතයේ තොකළ එකම දෙයත් එයමයි. එම නිසා අතීතයේ නොකළ එකම දෙය වර්තමානයේ කරන්න. තමා තමාව කමටහනක් කරගන්න.

දුර බලන්න අවශා නැහැ. ළහ බලන්න අවශාන් නැහැ. තමා තමා දෙස බලන්න. මොකද ඔබ ගොඩනගාගත් ලෝකය තිබෙන්නේ තමා තුළ නිසා. තෘෂ්ණාව නිසා තමා තුළ තමා සකස්කොටගෙන ඇති ලෝකය දෙස බලන්න. ඒ ලෝකය තුළ ඇස, කන, නාසය, දිව, මනස, කය තිබෙනවා. ඒ ලෝකය තුළ ඉර, හද, තරු, අම්මා, තාත්තා, දරුවා සිටිනවා. ඔබ මේ සියල්ල මගේ ලෝකය තුළ බැඳගෙන සිටින්නේ තෘෂ්ණාව නැමැති යදමින්. තෘෂ්ණාව නැමැති සංසාරයක් පුරාවට ශක්තිමත්ව වැඩුණු යදම ආර්ය අෂ්ඨාංගික මාර්ගයේ ගමන්කර සිඳ දමා ගතහොත් ඔබට ඉහත ලෝකය අතහැරෙනවා.

නමුත් රහතන් වහන්සේටත් ඇසක්, කනක්, දිවක්, නාසයක්, මනසක්, කයක් තිබෙනවා. අහස, පොළොව, අම්මා, තාත්තා ඉන්නවා. නමුත් මේවා මගේ කරගත් තෘෂ්ණාව ඎයවෙලා. ලෝකයට අයිති දුකෙන් නිදහස් වෙලා. ඔබ භාවනා කිරීමට පෙර, දුකත්, දුකට හේතුවත් වෙන්කොට හඳුනාගන්න. මේ දෙවල් මෙනෙහි කරන්න පිංවත් ඔබට එරමිනියා ගොතාගෙන ඉන්න අවශාව නැහැ. විවේක සෑම මොහොතකම මේ කාරණා ගැන මෙනෙහි කරන්න.

සිත තැන්පත් නොවීමත්

භාවනාවට ආයෝජනයක් කරගන්න

ආනාපාන සති භාවනාව කරන්න සුදුසු ඉරියව්වකින් වාඩිවුනාට පස්සේ පිංවතුන් විශාල පිරිසකට තිබෙන පුශ්නයක් තමයි ආශ්වාස පුශ්වාසයේ සිත නොපිහිටා භාහිර අරමුණක් ඔස්සේ සිත දිවයැම. මෙතැනදී ඔබ නොසන්සුන් වෙන්න පුළුවන්. අලසවෙන්න පුළුවන්. භාවනාව කෙරෙහි උදාසීන වෙන්න පුළුවන්. මේ සියල්ල ඔබ තුළ සකස්වෙන්නේ පංච නීවරණ වශයෙන්. අරමුණු වේගයෙන් සකස් වෙනවාය කියන්නේ, ඔබ තුළ ඇලීම් ගැටීම්වල ස්වභාවය වැඩිය කියන කාරණයයි.

මෙතැනදී ඔබ ඇලෙන්නේ හෝ ගැටෙන්නේ රූපයකට. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා සිත මාරයාය කියලා. එහෙම නම් ඔබ දඎ වෙන්න ඕනේ තැනපත්භාවයෙන් තොර ඔබේ සිත මාරයා වශයෙන් දකින්න. දැන් මේ මාරයා තමයි ඔබට බාධා කරන්නේ, සිත සමාධිමත්භාවයට පත්වන්නට ඉඩ නොදී. මේ හඳුනාගැනීම ඔබ කළාට පස්සේ ආනාපානසති භාවනාවෙන් සිත බැහැර කරලා විවේකීව, වේගවත් සිතිවීලි දෙස බලා සිටින්න.

ඔබට ධර්ම මාර්ගයේ අවබෝධය කරා යැම වැළැක්වීමට මාරයා උපකුමශීලී වෙනකොට ඔබ දඤ වෙන්න ඕනේ මාරයාට වඩා උපකුමශීලී වීමට. මාරයාට මාර ධර්මයෙන්ම විරුද්ධ දිශාවට යැමට මාර සිත රැවැට්ටීමට ඔබ දඤ විය යුතුයි. විවේකීව වාඩිවෙලා වේගයෙන් අරමුණු ගලාගෙන එන සැටි බලා සිටින්න. ඒවායේ ඇතිවීමත්, වැනසීමත්, එම සිතිවිලි සකස්වෙන වේගවත්හාවයත් දකිමින් ඔබ ඔබට චෝදනා කරගන්න. ගැටෙන්න එපා. ඔබ තව තව පුබෝධමත්ව සිතිවිලි දෙස බලන්න. සිතිවිලි සකස්වීමේ වේගවත්හාවය කියන්නේ මාරයාගේ වේගය බව දකින්න. මේ වේගවත්හාවයේ වේගයට සමාන වේගයකින් මාරයාගේ ලෝකයේ නැවත උපතකට අවශා සංස්කාර ධර්මයන් තමන් රැස්කොට ගන්නා බව දකින්න. ඔබේ සිතිවිලි ඇලීම්, ගැටීම් ඔස්සේ වේගවත් වෙනවාය කියන්නේ ආනාගත දුක් උදෙසා වේගවත්ව සංස්කාර රැස්කිරීම බව දකින්න. ඔබ මුලින්ම භාවනාවට වාඩි වුණේ ආනාපාන සති භාවනාව කරන්නයි. සිත තැන්පත් කරගන්න බැරීව ගියා.

නමුත් ඔබේ දඎභාවය නිසා දැන් කුමක්ද සිද්ධවෙන්නේ. ධම්මානුපස්සනාවයි, වේදනානුපස්සනාවයි, චිත්තානුපස්සනාවයි වැඩෙන්නේ.

ඔබ සිතේ සකස්වෙන ගොරහැඩි චංචල සිතිවිලි දෙස බලා සිටියදී එම සිතිවිලිවල චපල බව, රාගික බව, තෘෂ්ණාධික බව, මෛතීසහගත බව. මේවා දෙයාකාරයක සිතිවිලි. ඒවායේ ඇතිවීම, නැතිවීම දකිනකොට ඔබ තුළ වැඩෙන්නේ විදර්ශනාවයි. ඔබ විනිවිද දකිනවා, සිත විමර්ශනයට ලක්කරනවා. මෙහෙම තමයි ඔබ මාර ධර්මයන්ට පහරදිය යුත්තේ.

මුලින්ම ඔබ ආනාපාන සති භාවනාව කරන්න ගිහින් පංච නීවරණ නිසා එයට අවස්ථාව ලැබුණේ නැහැ. ඔබ දඤ වුණා එම බාධකය වඩාත් ඉහළ ජයගුහණයක් කරා ඔසවා ගන්න. ඒ කියන්නේ විදර්ශනාවට සිත යොමුකරන්න. මේ දඤභාවය ඔබ ලබන්න නම්, සිත කියන්නේ මාරයාය කියන කාරණය කමටහනක් ලෙස ජීවිතයට එකතුකරගන්න ඕනේ. එහෙම එකතුකර ගතහොත් ඔබට පුළුවන් භාවනාවට එරෙහිව එන පංච නීවරණයන් ලෙහෙසියෙන් යටපත්කොට දමන්න.

ඔබ උදාහරණයක් හැටියට හිතන්න, භාවතාව කියන්නේ ක්‍රීඩාවක්ය කියලා. ඔබේ පතිවාදියා තමයි මාරයා. පුතිවාදියා නිරතුරුවම උපකුම යොදන්නේ ඔබව පරාජයකොට, තමා ජයගන්න. මෙතැනදී පුතිවාදියා ඔබට එල්ල කරන උපකුමය තමයි පංච නීවරණ. පංචනීවරණ වලින් මාරයා ඔබට දමා ගසද්දී, ඔබට තිබෙන්නේ සංසුන් ඉරියව්වෙන් මාරයාගේ ඉරියව් දෙස බලා සිටීම පමණයි. ඔබේ දැවීයැම ගැන ඔබ සිතන්න එපා. පරාජය ජයගුහණය ගැන ඔබ සිතිය යුතු නැහැ. මොකද පරාජයත්, ජයගුහණයක් යන දෙකම අනිතාහාවයට පත්වන ධර්මතාවයන්. ඒවා අයිති මාරයාටයි. ඔබ මේ උත්සහ ගන්නේ ජය පරාජය දෙකින්ම මිදී අවබෝධයෙන් නිදහස් ලබාගැනීමටය. අවබෝධයෙන් නිදහස් වීම යනු ධර්මයේ අර්ථයයි.

ඔබ මේ කුමවේදය යොදාගනිමින් ආරඤා වෙන තරමට, මාරායාට හතිවැටෙන බව ඔබ දැනගත යුතුය. පිංවත් ඔබ වේගවත්ව ඇතිවන අරමුණු දෙස, ඒවා ඇතිවීම, නැතිවීම දෙස බලා සිටින්න. මද සිනහ පහළකරමින් දකින්න. පුබෝධමත්ව දකින්න. මාර ධර්මයන් හේතුවෙන් මොහොතක් හෝ කම්පා නොවන්න. පසුතැවිලි නොවන්න. කෙළෙස් විඩාවට පත්කොට, තැන්පත් සිතක් සකස්කොටගෙන නැවත අවශා භාවනාවට යොමුවන්න.

මොනම හේතුවකින්වත් මෙය මෙසේ වියයුතුයි කියා දෘෂ්ටිගත වන්න එපා. කාලසටහන් සාදාගෙන හාවනාවට යොමුවන්න එපා. සියලු සංස්කාරයෝ අනිතායි කියමින්, දකිමින් හාවනාවට යොමුවන්න. පිංවත් ඔබ හාවනා කරන විට ඉදිරියට එන පංච නීවරණයන්ගේ ස්වභාවය මත ඔබේ කුමචේදයන් වෙනස් කරගැනීමට දඤ වෙන්න. එහෙම කුමචේදයන් වෙනස් කරගැනීමට ඔබ අදඤ වුවහොත් ඔබ තුළ ඇතිවන ගැටලුවලදී ඔබ ගැටෙනවා. එය හරිම අවාසනාවක්. ඔබ මේ ඇලීම හැටියටත්, ගැටීම හැටියටත් අත්දකින්නේ ධම්මානුලපස්සනාවයි. වේදනානුපස්සනාවයි. නමුත් ඔබ මේ උතුම් විදර්ශනා දැක්ම අතහැරලා, මගහැරලා ධර්මයක් සමග ගැටෙන දිශාවට යොමුවෙනවා. ධර්මය ඔබට ස්පර්ශ වෙන්නේ ගැටෙන්න නෙවෙයි. අවබෝධ කරගන්නයි.

මෙය සටහන් තබන හිසුවු ලැබූ යම් අවබෝධයක් වෙත්නම්, ඒ අවබෝධයට මහෝපකාරී වූයේ සිතේ ඇතිවූ ඇලීම්, ගැටීම් ස්වභාවයන්ගේ තීවුභාවයන්මය. මාරධර්මයන් නිසා හිසුවුවෙන් සිතේ ඇති වූ ඇලීමේ, ගැටීමේ ස්වභාවයන් දෙස ධර්මානුකූලව විදර්ශනා ඥානයෙන් බලමින් එම ඇලීම් ගැටීම් මගේ කර නොගෙන, ඒවායේ නිර්මාතෘවරයා දෙසටම එල්ල කිරීමට හිසුව ද සු විය .එම කි්යාවලිය කොතෙක් සුසුමේ, ද සු ආකාරයට හිසුව කළාද කිවහොත් අවසානයේදී, මාරයාගේම ඇලීමේ ගැටීමේ ස්වභාවය තීවුවී, මාරයා අමතක නොවන පාඩමක් හිසුව වෙතින් ඉගෙන ගත්තේය. ඔහු දැන් බියට පත්වී හමාරය. ඔහු බියට පත්කළේ ඔහුගේ ධර්මතාවයන් මගේ කර නොගෙන, ඔහුටම පෙරළා යෑවීම නිසාය. පෙරලා ගැසීම නොවේ. පෙරළා යෑවීම නිසය. පෙරලා ගැසීම නොවේ. පෙරළා යෑවීම නිසය. පෙරලා ගැසීම නොවේ. පෙරළා යෑවීම නිසය. පෙරලා ගැසීම නොවේ. පෙරළා යෑවීම නිසයි. මාරයා පීඩාවට පත්කරන ස්වභාවයයි.

පිංචත් ඔබ භාවතාවට යොමුවත්ත ඕනේ මොත තරම් පෙර සූදාතමකින්ද. පෙර සූදාතම කියන්නේ, තාලා පිරිසිදු වේලා, ඇල්වතුර වීදුරුවක් බිලා, වේගයෙන් හුස්මක් අරගෙන, දොර ජනෙල් ඇරලා..... කියන කාරණා නොවේ. මේවාත් අවශා තමයි. වඩාත් වැදගත් වෙන්නේ, කුමක් උදෙසාද අපි භාවතා කරන්නේ, කුමක් නැති කිරීමට ද භාවතා කරන්නේ කියන කාරණාවත්, පංචතිවරණ යනු කුමක්ද? ඒවා ඔබ වෙන් වශයෙන් හඳුනා ගත්තාද?

කාමච්ඡන්ද, වාහාපාද, ජීනමිද්ද, උද්ධච්ඡ, කකුක්ච්ඡ, විචිකිච්චා කියන කාරණාවල ස්වභාවය, හඳුනාගෙන භාවනාවට යොමු වෙන්න. එසේ නොවුණහොත්, ඔබ භාවනා කරන කාලවේලාවේදී වැඩි වශයෙන් වැඩෙන්නේ ඉහත මාර ධර්මයන්මයි.

හික්ෂුවට හමු වූ තරුණ දරුවන් පිරිසක් භික්ෂුවගෙන් විමසුවා මේකෙන් ගැලවෙන හැටි කියලා දෙන්න කියලා. ඒ දරුවන් පාවිච්චි කළ වචන ටිකයි ඉහත සදහන් කලේ. කාගෙන් ගැලවෙන හැටි ද මේ දරුවන් අහන්නේ? බුහ්මයෙක්, දෙවියෙක්, යක්ෂයෙක්ගෙන්, ගැලවෙන හැටි ද මේ දරුවන් අහන්නේ? අපිට ගැලවෙන්න තිබෙන්නේ මේ කාගෙන්වත් නොවේ. ඔබලා තුළම සකස්වෙන්නා වූ තෘෂ්ණාවෙන්. දුකට හේතුවන තෘෂ්ණාව තමා තුළම තබාගෙන, භික්ෂුවගෙන් අසනවා මේකෙන් ගැලවෙන්නේ කොහොමද කියලා. මේ දරුවන් අවංකවමයි මේ පුශ්නය ඇසුවේ. එහෙම නම් ඇයි මේ පුශ්නය අසන්නේ ?

චතුරාර්ය සතාය පිළිබඳ දැනුම අඩු නිසා. ඒ වෙලාවේ භික්ෂුව එම දරුවන්ට පුකාශ කළා චතුරාර්ය සතායේ දුක කියලා කියන්නේ ජාති, ජරා, වාාධි, මරණ, ශෝක පරදේව, දුක්ඛ දෝමනස්ස, උපායාස, පංච උපාදහස්කන්ධ දුක, පුියයන්ගෙන් වෙන්වීම, අපුියන් හා එක්වීමේ දුක, මේ සියල්ලම දුක නම් මේ දුක සකස් වෙන්නේ ඔබලා තුළම නේද? දෙවැනුව බුදුරජාණන් වහන්සේ සදහන් කරනවා දුකට හේතුව තෘෂ්ණාව කියලා. දුක තමා තුළ නම් සකස් වෙන්නේ දුකට හේතුව තෘෂ්ණාවක් තමා තුළම නේද සකස් විය යුත්තේ? තුන්වන ආර්ය සතාය, 'දුකෙන් මිදීම' කියන්නේ තෘෂ්ණාවෙන් මිදීම, කියන කාරණය. දුකත් තමා තුළම නම් සකස් වෙන්නේ දුකට හේතුව තෘෂ්ණාව, තමා තුළම නම් සකස් වන්නේ දුක නැති කිරීමට තෘෂ්ණාව නැති කළ යුත්තේ තමාම නේද? එහෙම නම් තෘෂ්ණාව නැති කිරීමට ආර්ය අෂ්ඨාංගික

මාර්ගයේ ගමන් කළ යුත්තෙත් තමාම නේද? එහෙම නම් චතුරාර්ය සතා තමා තුළින්ම නේද කි්යාත්මක විය යුත්තේ. එනිසා ඉහත ධර්මයන් භාවනාවට පෙර නුවණින් හැකිතාක් මෙනෙහි කරන්න. එවිට ඔබට හැකි වේවි ලෝකයෙන් ඔබව හුදකලා කොට තබාගන්න. ඔබ අත්විඳින දුකේ දිග පළල දකිමින් දුක සකස්වීමට හේතු වන තෘෂ්ණාව, කෙලෙස් බරිත සිතුවිලි, නුවණින් හඳුනාගෙන බැහැර කොට දමන්න.

මේ කාර්යය ඔබට පහසුවෙන් කරගැනීමට හැකියාව ලැබෙන්නේ ඔබ ශීලයට ඔබේ ජීවිතය තුළින් ලබාදී ඇති වටිනාකමේ පුමාණය මතයි. ඔබ ශීලයෙන් දුර්වල නම් ඉන්දිය සංවරයක් ගැන සිතාගැනීමටවත් නොහැකි වනු ඇත. මෙවැනි අවස්ථාවක ඔබ කළ යුතුව ඇත්තේ බුදු ගුණ භාවනාවට වැඩිපුර යොමු වෙමින්, තෙරුවන් කෙරෙහි ශුද්ධාව දියුණු කරගනිමින් ශීලයෙන් ශක්තිමත් වීමට උත්සාහ ගැනීමයි. මේ ධර්ම මාර්ගයෙන් අර්ථවත් අවබෝධයක් ලබාගැනීමට ඔබට අවශා නම් ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකොට වදාළ අනුපිsළිවෙලට මාර්ගය වඩන්න දක්ෂ වෙන්න. ඔබ ආහාර ගන්න කොට හැම වාහාංජනයකින්ම ටික ටික බෙදාගෙන රස බලනවා වගේ, හැම දෙයකින්ම ටික ටික කරන්න යන්න එපා. හේතුඵල ධර්මයන්ට යටත්වයි ධර්මයේ සෑම පියවරක්ම සකස් වෙන්නේ. ඔබ තුළ සමාධියක් සකස් නොවේ නම්, එය කමටහනේ වරදක් නොව, ශීලයේ දුර්වලතාවයකි. සමාධියට ඔබ තවම සූදානම් නැහැ කියන කාරණයයි.

ධර්ම සාකච්ඡාවකදී පැමිණි පිංචතුන් සියලු දෙනාම පුශ්න යොමු කළේ භාවනාව සම්බන්ධව, භාවනා කිරීමේදී ඇති වන ගැටලු සම්බන්ධව, නමුත් එක මහත්මයෙක් පමණක් පුශ්න තුනක් යොමු කළා ශීලය සම්බන්ධව. පංච ශීලයට අදාළවයි එම පුශ්න තුනම. නමුත් එතන සිටිය අනෙක් පිංචතුන්ට පෙනුනේ එම පුශ්න පුාථමික ගනයේ පුශ්න හැටියට. මොකද ශීලය ගැනනේ කතා කළේ. භාවනාව ගැන නොවේ. නමුත් ඉහත පිංචතුන්ගෙන් භික්ෂුව වඩාත් පසසන්නේ, ගරු කරන්නේ, ශීලය පිළිබඳව පුශ්න කළ පිංචතාම, මොකද ශීලය පිරිසිදු කොටගෙන, නිරවුල් කොටගෙන, අහවර වෙලයි, භාවනාවක් අර්ථවත් වෙන්නේ. එතනයි භාවනාවේ ජයගුහණය සඳහා සමාධිය සකස් වෙන්නේ. සමාධිමත් සිතයි යහපත් අයහපත් දෙකම විදර්ශනාවට ලක් කොට දෙන්නේ.

යමෙක් ශීලය ශක්තිමත් කිරීමට උත්සුක වෙනවා නම්, යම් දවසක ඔහු සමාධිය එතුළින් මතු කොට ගන්නවා. යම් දවසක ඔබ සතර අපායෙන් මිදෙනවා කියන්නේ ශීලය, ආර්යකාන්ත ශීලය හැටියට ආරකෘා වෙනවාය කියන කාරණයයි. ආර්යකාන්ත ශීලයට පැමිණි කෙනා සිල් පදයක් බිඳීම දකින්නේ පිරිසක් මැද නිර්වස්තුව සිටීමටත් අන්ත අන්ත දෙයක් විදිහටයි. ඒ නිසා කැඩුනු ශිල් පදය වහා නිවැරැදි කරගන්නවා. වැරැද්ද දකිමින් නැවත නොබිඳෙන ආකාරයෙන් නිවැරදි වෙනවා. සතර අපායෙන් මිදුන පිංවතා තුළින් සාමානා කෙනෙකුට වඩා අර්ථවත් ආකාරයෙන් ශිල් පද ආරකෘා වෙන්නේ. පාණාතිපතා වේරමණී ශිල් පදය ඔහුගෙන් අර්ථවත් වෙන්නේ. මම නැවත සතර අපායන්ට වැටී හරකෙක් එළුවෙක්, කුකුළෙක් මාළුවෙක් ලෙස මැරුම් කන්නේ පීඩාවට ලක් වන්නේ නැහැ කියන අර්ථයෙන්. එම විශ්වාසයෙන්. රහතන් වහන්සේ නමකගෙන් මුසා වාදා වේරමණී ශිල් පදය ආයාසයකින් තොරවම ආරඤා වෙන්නේ, මේ ලෝකයේ ලොකුම බොරුව වන, ලෝකය සැපය කියන මුසාවාදය නොකියන, ලෝකය පංච උපාදායකත්වය දුකයි කියන අර්ථයම පුකාශ කරන උත්තමයා හැටියට. රහතන් වහන්සේ තුළින් අදින්නාදානා වේරමණී ශිල් පදය ආයාසයකින් තොරවම ආරක්ෂා වෙන්නේ අර්ථවත් වෙන්නේ මේ රූපය මට අයිති නැහැ, රූපය නිසා සකස් වෙන එස්ස වේදනා සංඥා සංඛාර විඤ්ඤාණය මගේ නොවෙන නිසා හේතුඵල ධර්මයන්ගෙන් සකස් වුණ රූපයක්, ඇසක්, කනක්, මගේ කියා අන්සතු දෙයක් මගේ කර ගන්නේ නැහැ කියන ඉහළම අර්ථයකින්.

පිංචත් ඔබ හොඳින් හිතලා බලන්න, අපි සියලු දෙනාම, මගේ කියලා අයිති කරගෙන සිටින, බැඳිලා සිටින, ඇස, කන, දිව, නාසය, මනස, කය ඔබේම නොවේ නේද? ඔබට අයිති නැති දෙයක් ඔබ අයිති කරගෙන සිටින්නේ. ඔබට අයිති නැති එස්ස වේදනා සංඥා සංඛාර විඤ්ඤාණ ධර්මයන් ඔබ ඔබේ කරගෙන සිටින්නේ. ඒක තමයි මේ ලෝකයේ තිබෙන බරපතළම සොරකම. මේ සොරකම නිසා නේද ඔබට සංස්කාර හේතුවෙන් හවයට රැගෙන යන බරපතළ වැඩ සහිත අත්හිට වූ සිරදඩුවම් නියම වෙන්නේ.

රහතන් වහන්සේ නමකගෙන් කාමේසුමිච්චාචාර වේරමණී ශිල් පදය ආරකුා වෙන්නේ, කාමය තිබෙන්නේ රූපය තුළ නොවේ, රූපය කෙරෙහි සකස්කොට ගන්නා වූ තෘෂ්ණාව නිසාය කියන කාරණය අවබෝධ කොට ගෙන, අනිතා හාවයට පත් වෙන රූපය, රූපයේ ස්වභායෙන් තිබීමට ඉඩහැර අනිතා වූ දෙයක් කෙරෙහි ඇති තෘෂ්ණාව තමා තුළින් ක්ෂය කිරීමෙන්ය.

රහතන් වහන්සේට ඇසක් ඇත. බාහිර රූපය අරමුණුවනු ඇත. එහෙත් තෘෂ්ණාව නැත. එස්සය සිදුවෙද්දීම රහතන් වහන්සේ අනිතා දකිනු ඇත. ශිල් පදවල ආශ්චර්යවත් අර්ථය, පිංවත් ඔබව ඔසවා තබන ලෝක ධාතුවේ උත්තරීතර අවබෝධයේ විජයගුහණයන් ගැන භාවනාවට පෙර ඔබ මෙනෙහි කරන්න. එසේ මෙනෙහි කිරීමෙන් ඔබට අයිති ආජීව අශ්ඨමක ශීලය අර්ථවත්ව රැක ගැනීමට යොමු වන්න. ශිල් පදවල අර්ථයන්ට ඇති දුරස්භාවය දකිමින් එම දුරස්භාවය අහෝසිකර ගැනීමට වීර්ය ගන්න.

පිංචත් ඔබ බිරිදට, ස්වාම්පුරුෂයාට, දරුවන්ට දේපළට ඇති බැදීම, ඒවා ආරඎ කරගැනීමට දරන විර්යයට වඩා ශක්තියක් ශීලය ආරඎව උදෙසා යොමු කරන්න. ඔබත් එවැනි ආශ්චර්යවත් උත්තමයෙක් වෙනවාය කියන අධිෂ්ඨානය ඇති කරගන්න. අනිතා අකුසල් සංස්කාර, ඔබේ අයෝමය විර්යයෙන් ශක්තිමත් කරගත් කුසල් ශක්තිය යොදාගනිමින් යටපත් කොට දමා, තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවෙන් ශීලයේ ශක්තියෙන් භාවනාව උදෙසා නැගී සිටින්න. ඔබ තුළ සකස්කොටගත් ඓතනාව, විඤ්ඤාණයේ හැඩ රුව සකස් කොට දෙන බව හොඳින් දකින්න. භික්ෂුව මේ සටහන් කරන්නේ තවත් කතාවක් නොව පිංවත් ඔබට භාවනාවට (පෙර) පූර්වකෘතියක් බව නුවණින් දකින්න.....

අකුසලය යටපත් කරන්න

අමනුෂායා අනිතා ලෙස දකින්න

භිකුසුව හමුවීමට පැමිණි වයෝවෘද්ධ යුවලක් පුකාශ කළේ තමන් තරුණ කාලයේ කර්මය, කර්මඵලය ගැන නොදැනීම නිසා, විවාහ වූ අලුත අනවශා පිළිසිදගැනීමක් යෑයි සිතා, දරුවෙක් ගබ්සා කෙරූ බවත්, එම සිද්ධිය දැන් නිරතුරුවම මතකයට නැගෙන බවත්ය.

එවිට හිකුවු පුකාශ කළේ, එම සිද්ධිය ඔබලාගේ මනසට නිතර පැමිණෙනවා නම් එය හයානක බවයි. මොකද යම් දවසක තමන් මියයන මොහොතේ, එවැනි පුබල අකුසලයක් මතකයට පැමිණීමේ පුවණතාව වැඩි නිසා. භිකුවු එම වයෝවෘද්ධ දෙපළට පුකාශ කළේ, ඔබ දෙපළ වර්තමානයේ හොඳින් තෙරුවන් සරණ පිහිටා ශිල්පද ආරක්ෂාකරගෙන ජීවත්වන නිසා, එම ශක්තිය උපයෝගී කරගෙන අතීත අකුසලය යටපත්කොට දමන ලෙසයි.

එහෙත් එම යුවල පුකාශ කරනවා, කොතෙක් අමතක කරන්න උත්සාහ කළත් එය මතකයට එනවා කියලා. එවිට හිඤුව පුකාශ කළේ, එසේනම් ඔබලා එම අකුසලය යටපත් කිරීම සඳහා ඊට වඩා ශක්තිමත් කුසලයක් සිදුකරගන්නා ලෙසයි. ඔබ දෙදෙනා ළමා රෝහලට ගොස් එහි නේවාසිකව පුතිකාරගන්නා මරණාසන්න තත්ත්වයේ දරුවන් කිහිපදෙනෙක් වරින් වර තෝරාගෙන, එම දරුවන් මරණයෙන් බේරාගැනීමට අවශා බෙහෙත්, පුතිකාර, සියලු වියහියදම් දරන්න කියලා. ඔබේ උත්සාහයෙන් එම දරුවන් මරණයෙන් බේරාගත්තාට පසුව, තමන් මරණයට පත්වීමට ගිය දරුවෙක් බේරාගත්තාය කියලා ඔබ තුළ ඇතිවන ශක්තිමත් කුසල් සිත පුයෝජනයට ගෙන, දරුවෙක් ගබ්සා කළාය කියලා ඔබේ මතකයට නැගෙන අතීතයේ සිදුවූ කර්මය යටපත් කර අමතක කර දමන්නය චේතනාවයි කර්මයට මුල්වෙන්නේ. අතීත අකුසල් කර්මය, වර්තමාන කුසල් කර්මයෙන් යටපත් කළාය කියනා චේතනාව ඇතිකරගැනීමට ඔබ දකු වෙන්න කියලා. එවැනි මරණාසන්න දරුවන් මරණයෙන් බේරාගෙන ඔබ අදාළ පිංකම කළාට පස්සෙත්, ඔබලා අතින් සිදුවූ එම අකුසලය නැවත, නැවත මතකයට ගන්නවා

නම් ඒ ඔබේ අදඤභාවයයි. එම නිසා අතීත අකුසල්, වර්තමාන කුසල් ධර්මයන්ගෙන් යටපත්කොට නැගී සිටීමට ඔබ දඤ විය යුතුයි. සෑම විටම චේතනාවේ හැඩරුව අනුවයි විඤ්ඤාණය සකස්වෙන්නේ කියන කාරණය පැහැදිලි කරදෙන්නයි ඉහත කාරණය සදහන් කළේ.

සමහර පිංවතුන් සිටිනවා අතීතයේ තමන් අතින් සිදුවූ වැරදි ගැන පසුතැවෙන අය. අතීතයේ කළ වැරදි ගැන පසුතැවීමෙන් තව තවත් අකුසල්මයි සිදුවන්නේ. එනිසා ඔබ දඤවෙන්න, හැකිතාක් කුසල් සිදුකරමින් අතීත අකුසල් යටපත්කොට දමන්න. මෙතැනදී ආනන්තරීය පාපකර්ම ඇතුළුව යටපත් කිරීමට නොහැකි අකුසල් තිබෙනවා. ඔබ අතින් සිදුවූ කුමන අකුසල් කර්ම තිබුණද, දැනුවත්ව හෝ අනවබෝධය නිසා ඇති වූ වරදවල් තිබුණද, වෙච්ච දේ ගැන, අතීතයට ගිය දේ ගැන පසුතැවිලි නොවී වර්තමානයේ නිවැරදිව ජීවත්වෙන්න දඤවෙන්න.

භාවතා කිරීමට යොමුවන පිංචතුන් අතීතයේ සිදුවූ සිදුවීම, කුියාකාරකම් නිරතුරුවම මතකයට ගලාඒමෙන් සිත විසිරෙනවා. පිංචත් ඔබ ශීලයෙන් ශක්තිමත් නම්, ඒ කියන්නේ ඔබ තුළ ඉන්දිය සංවරය තිබෙනවා. හිරි ඔතප් දෙක තිබෙනවා. මෙතැනදි 'හිරි ඔතප්' කියන්නේ ඔබ සතර අපායට වැටෙන්නට තිබෙන ලැඡ්ජා බය දෙක. භාවනාවක් සාර්ථක කරගැනීමට ඉහත කාරණය අතාවශා වෙනවා. මෙතැනින් තමයි සංසාර බය සකස්කර දෙන්නේ, හවයෙන් ගැලවිලා යන්නට. සතර අපායේ නැවත උපතක් ලැබුවොත්, එය මොනතරම් දුකක්ද, ලැජ්ජාවක්ද, කුමන ගැලවීමක්ද?

මේ දුක ගැන නුවණින් මෙනෙහි කරමින් අසංවර ඔබේ සිත භාවතාවට පෙර නිශ්චල කරගන්න. අතීතයේ ඔබ හරකෙක්, ඌරෙක් ලෙස ඉපදිලා, අනුන් ඔබව මරාගෙන කෑ හැටි, ජුෙතයින් හැටියට උපත ලබලා, නිර්වස්තුව, කුසට අහරක් නැතිව, ශරීරය කුණුවෙලා, වනවෙලා.... , ඉඩකඩම්වලට තෘෂ්ණාවෙන් බැදිලා, මරණින් මතු එම ඉඩමේම ගල් ජුෙතයින්, බහිරවයින්, භූත ගෙම්බන් ලෙස ඔබත් මමත් ගත කළ ජීවිත ගැන මෙනෙහි කරන්න. නිරයට වැටී, ගින්දර, ලෝදිය, ගිනි අභුරු මතින් ඔබව දැවුණු පිච්චුණු හැටි මෙනෙහි කරන්න. මේවා ගැන ඔබ ලැඡ්ජාවෙන්න එපා. එහෙම ලැජ්ජාවක් ඔබට සකස්වුණහොත් එයට කියන වචනය, ලැජ්ජාව නොව 'සක්කාය

දිව්ටිය ' බව හොඳින් නුවණින් දකින්න. යමෙක් තුළ සක්කාය දිව්ටිය සකස්වෙනවා නම් ඔහු හෝ ඇය, තවම මාරයාගේ අත්සන් සහිත සතර අපායේ බදු ගිවිසුම අහවර නොකළ කෙනෙක් බව සිතන්න. සතර අපායේ අයිතිය පිළිබඳ බදු ගිවිසුම පස් අවුරුදු හෝ අනූනව අවුරුදු බදු ගිවිසුම් නොව, කල්ප ගණන් දීර්ඝ කාලයක් සඳහා ලියන බදු ගිවිසුම්ය. එහි 'බදුදෙන්නා' වශයෙන් මාරයාත්, 'බදුගන්නා' වශයෙන් ඔබත් අත්සන් කොට ඇත. මෙය තවත් නිරවුල් වශයෙන් කියනවා නම්, මාරයා වශයෙන් ඔබ තුළ ඇති ජන්ද රාගයත්, එම ජන්ද රාගය නිසා ඔබ තුළ ඇතිවන සක්කාය දිට්ටිය බදුකරු වශයෙනුත් දැක්විය හැකිය.

සතර අපායේ සත්ත්වයා විඳින දුක ගැන අවබෝධයකින් තොරව, සතර අපායෙන් මිදීම යනු පුශ්තාර්ථයකි. තිරිසන්, ජුෙත, නිරය, අසුර ලෝකයේ දුක් විඳින සෑම සත්වයෙක්ම, පෙර ජීවිතයකදී ඔබත් මමත් වැනි මනුෂායෙක්ම බව සිහිපත් කරගන්න. ඔබ තිරිසන් සතෙක් දුටුවහොත් එම තිරිසන් සතාගේ රූපය තුළින් දුසිල්වත් මනුෂායෙකුගේ රූපයක් සිතින් මවාගන්න දඤවෙන්න. ඔබ ජුේතයකුගේ රූපයක් දුටුවහොත්, මසුරුබවින් යුත් මිනිසකුගේ රූපයක් එම රූපය තුළින් මතුකරගැනීමට දඤවෙන්න.

මේවා භාවතාව කුමවත්ව වඩවා ගැනීමට අවශා උපකුමය. මේ උපකුම මාරයාට එරෙහිවමය. සමාජයෙන් ආශ්වාදය නැමැති සුදු පිරුවටයෙන්, මාරයා, සතර අපාය ඔබෙන් වසන්කොට, සතර අපායේ ජීවත්වන ජුෙත රූප, අමනුෂා රූප පෙන්වා ඔබව තොමග යවනකොට, එම සුදුපිරුවටය විනිවිද සතර අපායේ අනතුර දැකීමට ඔබ ද සම විය යුතුය. සමාධි භාවතාවේදී ඔබට හමුවෙන අමනුෂා රූප, රූපයේ අනිතා දකිමින්, ඇති වූ ස්වභාවයෙන්ම අනිතාභාවයට පත්වීමට ඉඩහරින්න. එම අමනුෂා රූපයන් කෙරෙහි ආශ්වාදයක් සකස්කොටගන්න එපා. සමහර පිංවතුන් එම අමනුෂා රූප දැකගැනීමට හැකිවීම ආශ්වාදයක් ලෙසින් ගෙන එම ආශ්වාදයේ බැඳී,සතර අපායේ ජීවත්වෙන සත්වයෙක් නිසා භාවනාවේ සැබෑ අර්ථය අහිමිකරගන්නවා.

භාවතා කරන විට ඔබට දර්ශනය වන අමනුෂා රූප, බොහෝ අවස්ථාවල ඔබ නොදන්නා වූ අතීත ජීවිතවල ඥාති ජේතයින්. ඔබ එම ජේතයින් කවුරුන්දැයි කියා නොදන්නවා වුණත් එම ජේතයින් ඔබව දන්නවා. ඒ අය සතර අපායේ ජීවත්වන පිං මද පිනට අකමැති පිරිසක්. ඒ පිනට අකමැති ජුේතයින් කැමති නැහැ ඔබ භාවනා කරනවට. ඔබ සතර අපායෙන් මිදෙනවට. එම ජුේත පිරිස් උත්සාහගන්නේ තම දොති පිරිසත් තමන්ගේ ගොඩටම ඈදාගන්නයි. ඔබ ඒ අයගෙන් මිදී සුගතියට යනවට ඒ අය කැමති නැහැ. එම නිසා මෙවැනි අමනුෂා රූප මාරයා වශයෙන් හදුනාගෙන, අනිතා දැකීමට ඔබ දඤ විය යුතුයි. එසේ නොවුන හොත් එම අමනුෂා පිරිස් නැවත නැවත විවිධ ජේතයන් ඔබ ඉදිරියට පමුණුවනු ඇත. මෙම කියාවන් ධර්මය නොදන්නා අමනුෂායන්ගේ අසත්පුරුෂභාවයන්ය. පිංවත් ඔබ ශීලයෙන් පරිපූර්ණ නම් අමනුෂායෙකුට ඔබට කළහැකි දෙයක් නොමැති බවට ධර්මයේ නාමයෙන් ඔබ තුළ විශ්වාසයක් තිබිය යුතුය. හැබැයි එම ශීලය තණ්හා, මාන්න, දිට්ට්වලින් අපිරිසිදු නොවිය යුතුය. මෙවැනි කරුණු නිරාකරණය කරගැනීමට අදාළ පිංවතා තුළ නිහතමානීකම අතාවශායෙන් තිබිය යුතුය.

භවය යනු කඳුළු සාගරයකැයි

නුවණින් දකින දා...

සමාධිය ගැන කථා කිරීමේදී කොතැනකින් හෝ මතුවී එන්නේ ශීලයේම ශක්තියයි. ශීලයේ දුර්වලභාවය නිසාමයි සතර අපාය නිර්මාණය වී තිබෙන්නේ. ඒ හේතුව නිසාම පිංචත් ඔබ භාවනාවට පෙර ශීලය ගැනත්, සතර අපාය ගැනත් පූර්වකෘතායක් ලෙස මතක් කරන්න.

මේ ලෝකයේ යම් මනුෂායෙක්, දෙවියෙක්, බුහ්මයෙක් චතුරාර්ය සතා, අරහත් ඥානය අවබෝධ කරගැනීමට මොහොතකට පෙරාතුව ඉහළ සමාධි තලයකදී තම අනුදැනුමකින් තොරවම පූර්වේ නිවාසානුස්සති ඥානය ඇතිවෙනවා. ඒ කියන්නේ පෙර ආත්මහාවය දැකීමේ ඥානයයි. තමා ඉපදී සිටි පෙර ආත්මහාවයන් දැකීමේ ඥානය. තමා ඉපදී සිටි පෙර ආත්මහාවයන් සිහිවීමේ ඥානය. එම ඥානය තුළින් අරමුණු වෙනවා. අතීත හවයන්හිදී තමා තිරිසන් සතුන් වශයෙන් ඉපදී හරකුන්, ඌරත්, එළුවන්, කුකුලන් වශයෙන් ඉපදී මිනිසුන් තමාව මරාගෙන කන හැටි, හිස ගසා දමන හැටි, මනුෂා ජීවිතවල ඉපදිලා රාජ දඬුවම් නිසා අත පය හිස කපා දමා ලා අනතුරුවලට ලක්වෙලා ශරීරය කුඩුවෙලා, යුද්ධ වලට මැදිවෙලා කපා කොටාගෙන මියගිය හැටි....

හවය කියන්නේ ලේ සාගරයක්ය, කඳුළු සාගරයක්ය කියන කාරණය මේ ඥාන දර්ශනය තුළින් දකිනවා. මෙන්න මේ අතීත බිහිසුණු කථාව පූර්වේ නිවාසානුස්සති ඥානය තුළින් අරමුණුවෙද්දී තමයි ඔහු තුළ සප්ත බෝඡ්ජග ධර්ම සකස් වෙන්නේ. සංසාරය පුරාවට අත්විදි අතිබිහිසුණු බේදවාචකය අරමුණු වෙනකොට ඔහු තුළ සංසාර ගමනේ මෙතෙක් තමා තුළ ඇති නොවුණ සති, ධර්මව්ජය, වීර්ය, ප්රීත්, පස්සද්ධි, සමාධි, උපේඎා ධර්මයන් ඇතිවෙනවා. අතීත හවයන් හිදී අත්විදි අති බිහිසුණු දුක අරමුණු වෙනකොට තමයි හව නිරෝධය සාඎාත් කිරීමට අවශා වීර්යය සකස්කොට දෙන්නේ. නමුත් මේ මොහොතේ තමා තුළ වැඩෙන්නේ පූර්වේ නිවාසානුස්සති ඥානය කියලා ඔහුට දැනීමක් නැහැ. එම ඥානය ලැබෙයි කියලා බලාපොරොත්තු වුණෙත් නැහැ. පූර්වේ නිවාසානුස්සති ඥානය ගැන ඔහුට පෙර දැනීමක් තිබුණෙත් නැහැ. එකම අරමුණයි ඒ මොහොතේ තිබෙන්නේ. ඒ හව

නිරෝධය පමණමයි. 'ඇලීමකින් ගැටීමකින් තොරව අවසාන හුස්ම පිටවේවා!' කියන කාරණය. ඔහු තුළ ඇලීම් ගැටීම්වලින් තොර උපේඎව කියන මට්ටමට සිත සමාධිමත්වයි පවතින්නේ. සතිය සිහිය, අරමුණ කෙරෙහි හොඳින් විවෘතව පවතිනවා.

මේ මොහොත වෙන කොට ඔබ පැහැදිලි තීරණයකට ඇවිත් සිටින්නේ. එක්කෝ හව නිරෝධය, නැතිනම් මරණය කියන කාරණයයි. මේ තීරණයේදීම ඔහුට සියයට අනුවකින් භවය අතහැරිලා. නමුත් කුමක්දෝ තැනකින් තවමත් බැඳීමක් පවතිනවා කියලා ඔහුට දැනෙනවා. කුමක්දෝ කුඩා රැහැනකින් ඔහුගේ ජීවිතය ලෝකයට බැඳී තිබෙනවාය කියලා. මේ මොහොතේදී ඔහුට ශක්තිමත් විශ්වාසයක් සකස් වෙනවා. මේ වාහයාමයේදී දානය නැතිවීම හෝ වෙනත් භාහිර අනතුරකින් ජීවිතය නැතිවුණොත් මරණයට තත්ත්පරයකට හෝ පෙරාතුව නියත වශයෙන්ම භව නිරෝධය සාසාත් කරගන්නා බවට. මේ විශ්වාසය ගොඩනගන්නේ ඔහු තුළ සකස්වෙන සති ධම්මවිජය බොඡ්ජංගයයි. මෙතැනදී තමයි අයෝමය වීර්යය සකස්කොට දෙන්නේ. මේ වීර්යය තුළින් සිද්ධ කරන්නේ භවයට බැඳී ඇති තෘෂ්ණාව සිඳ ඇමීමට ඔහුව මෙහෙයවීමයි. ඔහු මනුෂා ලෝකය තුළ දිවා තල, බුහ්ම තලවල ස්ථීර වූ නිතා සැපයක් නොමැති බව ඉතාමත් සියුම්ව නැවත, නැවත මෙනෙහිකොට බලනවා. මනුෂා ලෝකයේ කෝටි පුකෝටිපතියන් රජවරු සිටුවරු ජනනායක වරු කලාකරුවන් දෙස් විදෙස් වශයෙන් ඥාති නොඥාති වශයෙන් ජරා වාහාධි මරණයන්ට පත් වී අසරණව මියයන හැටි විදර්ශනා නුවණින් විනිවිද දකිමින් ඉතා සියුම් ආකාරයට මෙනෙහි කරනවා. අතීත භවයන්හිදී තමාද මේ සැප අත්විද දුකට වැටුණ අන්දම සිහිකරනවා. මෙහෙම දකිමින් මනුෂාා ලෝකය තුළ ඉඳිකටුතුඩක තරම්වත් උපාදානයක් සකස් නොවන තැනට සතිය සිහිය යොමුකොට බලනවා. මොකද මනුෂා ලෝකය කෙරෙහි ඉදිකටු තුඩක තරම්වත් තෘෂ්ණාවක් සකස් වුනොත් ඊට අදාළ උපාදානය සකස්වෙන නිසා. තමා තුළින්ම මනුෂා ලෝකය කෙරෙහි ඉඳිකටු තුඩක තරම්වත් උපාදානයක් නැතැයි කයලා අවබෝධයෙන් පුතා ඎව දකිනවා.

දෙවැනිව ඔහු දිවා තලවල සශික බව අත්විදින දෙවියන්, දිවාහාංගනාවන් ගැන මෙනෙහි කරනවා. දිවා සැපයේ අනිතා බව, සශික දෙවියන් දිවාහාංගනාවන් කල්ප ගණන් දිවාහතලවල ජීවත් වුවද එම පින අහවර වෙනකොට ඔවුන් අත්විදින දුක වේදනාව, දිවාලෝකවලින් පිං අහවර වී චුතවන දෙවිවරුන් නගන අදෝනා විලාපයන් නුවණින් සිහිකරනවා. දිවා සළු කිළිටි වෙලා පැහැපත් පුභාශ්වර දඹරන් පැහැ දිවා ශරීර දහඩියෙන් තෙත් වෙලා, අවපැහැගැන්විලා නේකවර්ණ සළුපිළි, දූර්වර්ණව ඔබ්බවපු මානිකායන් ඔටුණු කාමච්ජන්දයන්ගෙන් පුමාදභාවයට පත්ව සිටි දෙවියන් දිවානලවලින් චූත වන මොහොතේ ගැටෙන සිතෙන් නැවත සතර අපායන්ට වැටෙන හැටි නුවනින් මෙනෙහි කරනවා. මෙසේ මෙනෙහි කරමින් දිවාාතල කෙරෙහි ඇති උපාදානය නැතිකොට ගන්නවා. අවසානයේදී දිවානලවල සශුික දෙවියන්, ශකු දෙවියන්, සුජම්පතී බිසව අරමුණට ගන්නවා. ඔවුන් විඳින්නා වූ අපුමාණ සශිකභාවය නුවනින් දකිමින් ඒවාද අනිතාහාවයට පත්වී එම ශකුලදවියන්ද, එම පිරිසද නැවත සතර අපායට වැටෙන අයුරු මෙනෙහි කරනවා. නැවත නැවත ඉතා සියුම්ව බලනවා ඉදිකටු තුඩක තරම්වත් ඉඩක් කෙරෙහි තෘෂ්ණාවක් තමා තුළ දිවා තල කෙරෙහි බැඳීමක් සකස්වෙනවාද කියලා. මොකද දිවා සැපයේ අගුම සැපය වන ශකුයා කියන සැපය කෙරෙහි අල්පෙනෙති තුඩක තරම්වත් තෘෂ්ණාවක් තිබුණොත් ඒ කෙරෙහි උපාදානය සකස්වීමට පූළුවන් නිසා.

මේ දේවල් ඔහුට පෙළඹවීමකින් තොරව තමා තුළ වැඩෙන සතිය සිහිය විසිනුයි සිදුකරන්නේ . වීර්යය සතියට උපකාර කරනවා. මේ සිද්ධිය මෙනෙහි කරනකොට ධර්මවීජය බෝඡ්ජංගයමයි. වැඩෙන්නේ. පස්සධිය, සමාධිය සියල්ල විනිවිද දැකීමට උපකාරී වෙනවා. ඊට භාහිර දෙයක් ඔහුට මේ මොහොතේ නැහැ. මොකද නිවීම කියන අරමුණ කෙරෙහි සතිය බලවත්.

ඔහු මනුෂා ලෝකය දිවාතල කෙරෙහි අල්පෙනෙති තුඩක තරම්වත් උපාදානයක් තමා තුළ නොමැති බව අවබෝධකරගත් පසු මනුෂාා දිවාහතල කෙරෙහි තෘෂ්ණාව සම්පූර්ණයෙන්ම ඔහුගෙන් ඎය වෙලා සප්ත බොඡ්ජංග ධර්ම හරහා වැඩෙන පුඥාව විසින් තමාට ඒ බව තහවුරුකොට දෙනවා. මේවා සියල්ල හේතුඵල ධර්මතාවයන්.

ඊළහට ඔහු බුහ්ම තල පීර පීරා බලනවා. රූපී අරූපී මාර්ගඵලලාභී බුහ්මයින් වැඩ සිටින මේ කොයියම් බුහ්ම ලෝකයක හෝ ස්ථීර, නිතා වූ සැපයක් තිබෙනවාද කියලා. එකලාව එරමිනියා ගොතාගෙන සමාධිය වඩන මාර්ගඵල ලාභී බුහ්මයින් ගැන මෙතෙහි කරනවා. ඉතා සියුම් මීදුමක් සේ ශරීරයක් සහිතව එරමිනියා ගොතාගෙන සමාධිය වඩන අරුපී බුහ්මයින් මෙතෙහි කරනවා. අරුපී බුහ්මයන්ගේ කය, සනභාවයෙන් තොර සියුම් මීදුමකින් වගෙයි හැදිලා තිබෙන්නේ. රූපයක් නැහැ කීවාට රූපය තිබෙනවා සැඟවිලා. සමාධි සැපය කෙරෙහි ඇති තෘෂ්ණාව නිසා සමාධිය නිතා, ස්ථීරභාවයෙන් දකින බුහ්මයින්ගේ අවිදාහ සහගත සිත ඔහු නුවණින් මෙතෙහි කරනවා. බුහ්මයා මේ සා සමාධියෙන් පරිපූර්ණ වුවත්, තෘෂ්ණාව සත්වයාට අත්කරදෙන පුමාදීභාවය දකිමින් ආර්ය ආෂ්ඨාංගික මාර්ගයෙන් බැහැර වූ සත්ත්වයාගේ පුමාදය දකිමින් බුහ්මකල කෙරෙහි ඇති කැමැත්තෙන් මිදෙනවා. සතර අපායෙන් නොමිදුණු රූපී, අරුපී බුහ්ම තලවල බුහ්මයින් බුහ්ම සැප අනිතා වී නැවැත සතර අපායට වැටෙන අයුරු ඔහු නුවණින් දකිනවා.

අවසානයේ ඔහු බුහ්මයා කියන සැපය කෙරෙහි අරමුණු කරනවා. මහා බුහ්මයා මේ ලෝක ධාතුවේ ලොකුම සැපය ලෙසින් හැඳින්වුවත් ඔහුද අවිදායාව ජීවත්වන්නෙක් බව මෙනෙහි කරනවා. අවිදහාව යම් තැනකද එතැන දුක බව දකිනවා. මහා බුහ්මයාද සතර අපායෙන් මිදී නොමැතිනම් බුහ්ම සැප අවසන්වීමෙන් පසු සතර අපායට වැටීමේ අවදානමෙන් ඔහු මිදී නැති බව නුවණින් දකිනවා. මෙසේ දකිමින් මහා බුහ්මයා කියන සැපය කෙරෙහි ඇති තෘෂ්ණාවෙන්ද මිදෙනවා. නමුත් නැවත නැවත සියුම්ව අවධානය යොමු කරනවා අල්පෙනෙති තුඩක තරම්වත් තෘෂ්ණාවක් බුහ්ම තල කෙරෙහි තිබෙනවාද කියලා. ස්ථිර වශයෙන් නිතා වශයෙන් බුහ්ම තලවල සැපයක් නොමැති බව අවබෝධයෙන් දකිමින් බුහ්මතල කෙරෙහි ඇති තෘෂ්ණාවෙන් මිදෙද්දී හිඤුවගේ සිත පිහිටන්න වෙන තැනක් මේ ලෝක ධාතුව තුළ නැහැ. මොකද මනුෂාා, දිවාා, බුහ්මතල කෙරෙහි ඇති ජන්දරාගය අවබෝධයෙන්ම සිඳුන නිසා. ඒ සිත පිහිටන්නේ ලෝකයෙන් මිදුන නිවීම තුළයි. භව නිරෝධය තුළයි. භිඤුවගේ ඉහත නිවීමේ මෙහෙයුම සිදුවන මුළු රාතුිය පුරාවට එම භිඤුව පුද්ගලික අරමුණුවලින් මිදිලයි ඉන්නේ. කොටින්ම භිඤුවට තමා ගැන දැනීමක් නැහැ. අනිතා කියන ධර්මය හැර වෙන ධර්මතාවයක් මෙනෙහි වෙන්නේ නැහැ. භව නිරෝධය නැතහොත් මරණය කියන කාරණා දෙක අතරයි භිඤුවගේ සිත දෝලනය වෙන්නේ. මේ ඉහත අර්ථය තමයි, චිත්තය තමයි අරමුණ සාඤාත්කොට දෙන්නේ.

ජීවිතය අතහැරලා භව නිරෝධය කියන අරමුණ පසුපස සප්ත බෝඡ්ජංග ධර්මයන් වැඩෙද්දී මාරයා බියට පත්වෙනවා. මොකද භිඤුව භව නිරෝධය නැතිනම් මරණය කියන කාරණය ස්ථිර අධිෂ්ඨානයක් හැටියටයි සපථ කරගෙන සිටින්නේ. මන්ද තමා තුළින්ම සකස්වෙන පංචඋපාදානස්කන්ධය සමගයි තමා ගනුදෙනු කරන්නේ. ජූරිය, විනිශ්චය තමා තුළමයි තිබෙන්නේ. එම නිසා වංකවෙලා මෙතැනදී මාරධර්මයන් පරාජය කරන්න බැහැ. තමා දන්නවා තමා කරන්නේ බොරුවක් බව. මෙතැන තමයි වර්තමානයේ බොහො දෙනෙක් වරද්දගන්නා තැන. එම නිසා අවංකභාවය ඇත්තවශයෙන්ම තිබිය යුතුයි. මෙය සටහන් කරන භිඤුවටත් පිංචත් ඔබටත් භව නිරෝධය සාඤාත් කර ගැනීමට නම් නිවීමේ මෙහෙයුමේ අවසාන අදියරේදී 'භව නිරෝධය, නැතිනම් මරණය' කියන අධිෂ්ඨානයට ස්ථිරවම එන්න වෙනවා.

හිකුව මේ මොහොත් නොදන්නවාට හිකුව තුළින් ඉහත වැඩුණේ නිවීම උදෙසා අතාාවශා සත්තිස්බෝධිපාර්ශ්වික ධර්මයන්ය. නිවීම උදෙසා අරමුණ ශක්තිමත් නම්, අවංකභාවය තිබේනම් රූපයේ අනිතාභාවය ඉහළ සමාධිතලයකදී ඔබ අවබෝධ කර ඇතිනම් මෙම ධර්මතාවයන් හේතුවෙන් ආයාසයකින් තොරවම හේතුඵල ධර්මතාවයන්ට අනුව සත්තිස්බෝධිපාර්ශ්වික ධර්මයන් ඔබ තුළ වැඩෙමින් ඔබව මේ සෝර කටුක භයානක සංසාරයෙන් එතෙර කරවනු ඇත.

දැකිය යුත්තේ සසර බියමය

මේ ධර්ම මාර්ගයේදී ඔබ යම් අවබෝධයක් ලබනවා නම්, ඒ සෑම අවබෝධයක්ම ලබනුයේ ඔබ නොදැනුවත්ව නොවේ. සෑම අවබෝධයක්ම ලැබෙනුයේ ඥාන දර්ශනයන් සමගින්ය. ඥාන දර්ශන යනු උතුම් සමාධි ඵලයකදී දර්ශනයන් දකිමින් ලබන්නාවූ අවබෝධඥානයයි. මෙම ඥාන දර්ශනයන් යමෙක් ජීවිතයේ දකින්නේ එක් අවස්ථාවකදී පමණි. එම අවස්ථාවේදී හිිිිිි හිිි සුව එම ඥානය පිළිබඳව අවබෝධය ලබා අවසන්ය. ඉන් අනතුරුව ඕනෑම අවස්ථාවක එම ඥාන දර්ශනය සිහිියට නගාගත හැකිය. ඒ ජීවිතයේ කොටසක් බවට පත්වී අවසන්ය. මේ නිවීමේ මෙහෙයුමේදී හිිිිිි සුවක් තුළ කාම, රූපී, අරූපි භවාතුය පිළිබඳ අනිතා සංඥාවත් සතරසතිපට්ඨාන ධර්මතාවයන් වශයෙන්මයි වැඩෙන්නේ.

මනුෂා ලෝකය, දිවානල, බුහ්මනල මනසින් පීර පීරා බලනකොට මුලින්ම රූපයේ අසුභයමයි, මරණානුස්සතියමයි, සත්වයාගේ ජරා, වාාධි, මරණ ලඤණමයි පෙනෙන්නේ. මිනිස් රූප, ස්ත්‍රී පුරුෂ රූප, විවෘත කොට මනසින් බලමිනුයි නුවණින් මෙනෙහි කරන්නේ. ඕනෑම මිනිස් රූපයක් පමණක් නොව, දිවා, බුහ්ම රූපයක් පවා අට්ඨික සංඥාවෙන් දකින්න. අට්ඨික සංඥාව විනිවිදගොස් දුහුවිල්ලක්, ගින්දරක්, සුළහක් ලෙස රූපයේ අනිතාභාවය දකින්න එම හිඤුව තුළ විදර්ශනා ඥානය වැඩිලයි තියෙන්නේ.

අරමුණු වන සෑම රූපයක්ම විදර්ශනා ඥානයෙන් විනිවිද දකිමින්, එම රූපයට ඇති ජන්ද රාගයෙන් මිදෙමින් ඉදිරියට යැම පමණයි හිඤුවට තිබෙන්නේ. රූපවාහිනී දර්ශන පථයක රූප එකක් පසුපස, එකක් එන්නේ යම් සේද, නොකඩවා රූපත්, එම රූප විදර්ශන ඥානයෙන් විනිවිද දකිමින් ලබන්නා වූ අවබෝධාත්මක ඥානයත් සමගින් ඉදිරියට ගමන් කරනවා. මේ ක්‍රියාන්විතය පුරාවට සිදුවන්නේ පංච උපාදානස්කන්ධය නැමැති මාරයාට කාය, චිත්ත, ධම්ම, වේදනා කියන සතර ධර්මයන් උපයෝගීකොටගෙන, තෘෂ්ණාවේ සළුවෙන් වසාගෙන සිටින, අනිතායේ යථාර්ථය විනිවිද දකිමින්, රූපයට ඇති තෘෂ්ණාවෙන් මිදීමය.රූපය ඇසුරින් සකස්වෙන පංචඋපාදානස්කන්ධයට ඇති ජන්දරාගයෙන් මිදීමය.

සතර සතිපට්ඨාන ධර්මතාවයන් උපයෝගී කරගෙන රූපයේ අනිතාහාවය විදර්ශනාවට ලක්කිරීමේදී සිදුවන ආශ්චර්යමත් සිදුවීම නම්, පිංවත් ඔබගේ අවංක වූ හව නිSරෝධයේ අරමුණු සාඎත් කරදීම සදහා සප්තබොඡ්ජංග ධර්මයන් බලමුළු හතක් ලෙසින් එකම දිශාවට අනුපිළිවෙළට ආධාරයට පැමිණෙන්නා සේ, තමා තුළින්ම හේතුඵල ධර්මයන් අනුව මෝදූවීමය. මේ ධර්මතාවයන් මොනවාද යන්න ඒ මොහොතේ සිතීමට, දැකීමට යැම ඔබට අයත් කාර්යයක් නොවේ. මොකද සිතන්නට එහි නිතා වූ දෙයක් නොමැති නිසාය. සප්තබො-ජංගයන්ට ඇලනොත් එයද ආශ්වාදයක්මය. වැඩෙන සප්තබොඡ්ජංගයන්ගේද අනිතාහාවය දකිමින්, තමාගේ පිහිටට පැමිණි සහය බලමුළුද විදර්ශනා ඥානයෙන්ම නිරුවත්කොට දැකිය යුතුය. එසේ නොවුනහොත් සප්ත බොඡ්ජංග ධර්මයනුත් මාරයා වනවා එකාන්තය. මන්ද පිංවත් ඔබ මේ අවබෝධකිරීමට යන්නේ ධර්මයයි. ධර්මයේ ස්වභාවයන් දෙකක් නොමැත. ධර්මයේ කාලීන හෝ අතීත කියා දෙයක් නැත. ධර්මයේ ගැඹුරු හෝ නොගැඹුරු කියා දෙකක් නැත. ධර්මය යනු එකම අර්ථයකි. එම අර්ථය නම් අනිතායයි. එසේ නම් සප්ත බො-ජංග ධර්මයද අනිතා විය යුතුමය. මන්ද මේවාද ධර්මයන් නිසාය. පිංවත් ඔබ ඉහත ධර්මතාවයන් අවබෝධ කරගතහොත් එම ආයාසයකින් තොරවම අත්විඳීමට පුළුවන. ධර්මතාවයන් ඔබට ධර්මතාවයක්මය. මේ සියලු ධර්මතාවයන්ගේ වඩාත් ආශ්චර්යමත් සිදුවීම වන්නේ, පංච උපාදානස්කන්ධයේ අනිතාභාවය අවබෝධ කරගැනීමට උපකාරී වූ සතර සතිපට්ඨාන ධර්මයනුත්, එම ධර්මතාවය හේතුවෙන් වැඩුණු සප්ත බොඡ්ජංග ධර්මයනුත් අනිතා වශයෙන් අවබෝධ වෙද්දී ඔහු චතුරාර්ය සතා අවබෝධය ලැබීමය.

සතර සතිපට්ඨාන ධර්මයන්ද, සප්තබොඡ්ජංග ධර්මයන්ද, භිඤුව තුළ වැඩෙන්නේ පංචඋපාදානස්කන්ධය ලෙසින්මය. භිඤුව නැවත ආපසු හැරී බලන විට ඉහත ධර්මයන් සියල්ලම පංච උපාදනස්කන්ධයේම අර්ථය බව මැනවින් පුකට වෙයි. පංචඋපාදානස්කන්ධය යනු ලෝකය බවත්, පංචඋපාදානස්කන්ධයෙන් තොර ලෝකයක් නොමැති බවත් පැහැදිළිය.

ඉහතින් සදහන් කළ අත්දැකීම කාගේ වුවද එය ඔබගේද, මගේද නිවීමේ මගට ශක්තියක් වනු ඒකාන්තය. ඉකුත් ලිපිවලදී හිඤුව කියන්නට උත්සාහ කළේ සතර අපායේ බිය හොඳින් දැන හවය කෙරෙහි බියක් සකස්කොට ගන්නා ලෙසය. සසර බිය නොදකින්නා කවදාකවත් සසරින් නොගැලවෙන්නෙකි. සතර අපායට බිය පිංචතාමයි ශීලය තුළ ශක්තිමත් වෙන්නේ. ශීලය තුළ ශක්තිමත් වූ පිංචතා තුළයි සමාධිය සකස්වෙන්නේ. සමාධිමත් පිංචතා තුළයි පුඳොව සකස්වෙන්නේ.

සතර අපා දුක් නොවින්ද

කව්රුනම් ලොවේ සිටිත් ද ?

වර්තමානයේ ඔබට ඇසෙන දකින දේවල් තුළ සංසාරයේ බිය වසා දමලයි තිබෙන්නේ. ඕනෑම මනුෂායෙක් මියගියහම නැවත උපදින්නේ දිවාලෝකයේමයි, මනුෂායන් අතරමයි කියන දැක්ම සමාජයේ මුල් බැසගෙන තිබෙන්නේ. එසේත් නැතිනම් සුදු ඇඳුමක් ඇඳගෙන තම මියගිය ඥාතියාව සිහිනෙන් දැක්කාය කියන දවල් හෝ රාතී සිහිනයකට මේ උතුම් හේතුඵල ධර්මයේ අර්ථය හීනකොට තිබෙනවා.

අවමංගලා නිවස ඉදිරිපිට එල්ලා ඇති 'නිවන් සැප ලැබේවා' කියලා සඳහන් බැනර දකිනකොට, නිවන් අවබෝධය කියන කාරණය සමාජය විසින් මොනතරම් සුළුකොට, ලඝුකොට දකිනවාද යන්න පැහැදිළියි. සමාජයේ බහුතරයක් පිංවතුන් තම ඥාතිවරයෙක් මියගිහයම, පංශුකූල පිංකමෙන්, එසේත් නැතිනම් හත් දවසේ පිංකමෙන් තම මියගිය ඥාතියාට ආශ්චර්යමත් උපතක් ලබාදීමට උත්සාහ කරනවා. මේ කටයුත්ත වැඩිපුරම සිද්ධවෙන්නේ මළගෙදර ගුණකථනය කරන මහත්වරුන් අතින්. පිංවත් ඔබ, ඔබගේ මියගිය ඥාතිවරයෙක් සුදු ඇඳුමක් ඇඳගෙන ඔබ ඉදිරියේ සිහිනයෙන් පෙනී සිටියහොත් මොන තරම් ආශ්වාදයකින් ද ඒ පිළිබඳව කථා කරන්නේ. එක පැත්තකින් එය ඇත්තෙන්ම සිහිනයක්. අනෙක් පැත්තෙන්, සුදු ඇඳුමක් ඇඳගෙන සිටියත්, ඉහත ස්වභාවය පරදත්ත රූප ජීවී ජුනයෙක් හෝ ජුතියක්. ඒ කියන්නේ සතර අපායෙන් මිදී නොමැති සත්ත්වයෙක්. මොකක් ගැන සතුටුවෙන්නද? පරදත්ත රූප ජීවී ජේතයෙක්, ජේතියක් ගැන අප සතුටු වෙනවානම්, එසේ සතුටුවන කෙනාට ජුෙත සංඥාවෙන් ඔබ්බට යන්නට අපහසු වෙනවා. ඒ නිසා පිංචත් ඔබ භාවනාවට පෙර, සතර අපාය කියන කාරණය හොඳින් වෙන්කොට හඳුනාගන්න. එසේ හඳුනාගත් කෙනායි, ඒ මායිමෙන් මිදෙන මාර්ගයට එන්නේ. ඉහත සටහන සම්පූර්ණයෙන් වෙන්කළේ සතර අපාය ගැනත්, කාම, රූපී, අරූපී භවාතුය ගැනත් දැනීමක් සකස්කර ගැනීම භාවනා කරන කෙනෙක්ට අවශාම කරුණක් බව පැහැදිළි කරදෙන්නයි. ඉහත කාරණා දෙක විනිවිද දකින යෝගාවචරයායි, ඉන් මිදෙන දිශාවට ගමන් කරන්නේ.

දෙවැනි කාරණය නම් භාවනා කිරීමට පෙර සක්කාය දිට්ඨිය ගැන හොඳින් දැනගැනීමයි. මේ කාරණයේ අර්ථය නොදැන භාවනා කිරීමේ තේරුමක් නැහැ. මෙහි කෙටීම අර්ථය, මමත්වයේ දැඩි ස්වභාවය යන්නයි. සංසාරයක් පුරාවට කැටිකොට ගලාගෙන පැමිණි, තන්හා මාන්න දිශ්ටීන්ගේ රුව ගුණයයි.

එක පිංවතියකට හිඤුව සඳහන් කළා, ඔබත් මමත් අනෙකුත් පිංවතුනුත් සංසාරයේ සශික දිවානල, රූපී, අරූපී බුහ්ම තල වල කල්ප ගණන් සැප විඳ ඇති බව. ඇය ගත් කටටම පුකාශ කළේ, ඇත්තටම හාමුදුරුවනේ මම එහෙම ඉඳලා තිබෙනවාද? කියලා. හිඤුව පුකාශ කළේ, බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ධර්මයට අනුව, එය එසේමයි කියලා. ඒ අවස්ථාවේ ඇය දැඩිලෙස සතුට පුකාශ කළා. නැවත හිඤුව පුකාශ කළා, ඔබත් මමත් කල්ප ගණන් සතර අපායේ, තිරිසන්, ජුේත නිරයේ මෙන්ම අසුරයන් වශයෙන්ද ඉපිද ඇති බව. ඒ මොහොතේ ඇය දැඩි නොරිස්සුම් ස්වභාවයෙන් පුකාශ කළේ, තමා සතර අපායේ කිසිවිටකත් නොසිටි බවයි. බලන්න මුල් කාරණයේදී ඇය සතුටු වුණා. දෙවැනි කාරණයේදී ඇය දැඩි විරෝධයක් දැක්වුවා. මේ අවස්ථා දෙකේදීම, ඇය තුළ ඇති සක්කාය දිට්යීයේ ලඤණයි පුකාශ වුණේ.

සමහර පිංචතුන් සිටිනවා, අපි සතර අපාය ගැන කථාකරනවාටත් අකමැතියි. ඒ අකමැත්ත තුළ තිබෙන්නේ සක්කාය දිට්යීයමයි. මේ සටහන් කරන හිිිිි සුව වැඩියෙන්ම කැමති, සතර අපාය ගැන කථා කරන්නයි. මොකද සතර අපාය කෙරෙහි ඇතිවූ බියමයි, මේ සටහන ලියන්න අවශා අවබෝධය හිිිිි සුවට ලබාදුන්නේ. හිිිිි සුව අහිමානයෙන් කියනවා, අතීත බවයන්හිදී මා සතර අපායන් හී සෑම බිම් අහලක්ම ස්පර්ශ කළ අයෙක්මය කියලා. පිංචත් ඔබ ධර්මය නොදැන කෙසේ නම් ධර්මය අවබෝධ කරගන්නද?

පිංචත් ඔබ නිහතමානී වෙන්න. යම් පිංචතෙකුට සිතෙනවානම්, තමා සතර අපායේ ඉපදී නැතැයි කියලා, ඔහු මෝහයේ ආගාධය තුළ සිටින කෙනෙක් බව සිහිකරන්න. එම සිතිවිල්ලෙන් ඔබ මිදුනොත්, එය මේ ජීවිතයේදී ඔබ සිතූ උතුම්ම සිතිවිල්ල වෙනවා. කරුණු හරියාකාරව නොදැන භාවනා කිරීම, සක්කාය දිට්ඨිය වැඩීමට හොඳ තෝතැන්නක් වෙනවා. මේ කාරණය ගැන පරෙස්සම් නොවුණහොත්, හවනාවේ නාමයෙන් අපි වඩවාගෙන ඇත්තේ මමත්වයේ දැඩිභාවයම හෙවත් සක්කාය දිට්ඨියමයි.

භාවනාව තුළින් සිදුවන්නේ යමක් අල්ලාගැනීම නොව, අල්ලාගෙන ඇති දෙය අතහැරීමය. අල්ලාගත් දේවල් අතහැරෙන්න, අතහැරෙන්න ඔබ තුළ සකස්වෙන්න ඕනා නිහතමානී බවමයි. මමත්වය අඩුවෙන්න ඕනේ. මේ ගැන හොඳ අවබෝධයක් භාවනාවට පෙර ඔබට තිබෙන්නට ඕනේ. පිංවත් ඔබ මමත්වයේ දැඩිභාවයෙන් ගත්තේ රූපයයි. වේදනාවයි. සංඥාවයි. චේතනාවයි. විඥාණයයි. එම නිසා භාවනා කරන පිංවතා නිරතුරවම ස්වයං පරීඤණයක් කරන්න ඕනේ, ඉහත ධර්මතාවයන් කෙරෙහි ඔබේ තෘෂ්ණාව අඩුවෙනවාද කියලා.

මීළහට භාවතා කිරීමට පෙර පට්ච්ඡ සමුප්පාද ධර්මය ගැන හොඳන් දැනුවත් විය යුතු වෙනවා. ලොව්තුරු සම්මා සමබුදු ඥාණයන් අවබෝධකොට සත්වයාගේ බව දුක නිවීම සඳහා අර්ථවත්ව, කුමනුකූලව දේශනාකර ඇති පට්ච්ඡසමුප්පාද ධර්මය, අවිදාහවේ පටන් හේතුඵල ධර්මයන්ට අනුව ජාති, ජරා, වාහාධි, මරණ දක්වා සත්වයාගේ හව ගමන හොඳින් පැහැදිළිකොට තිබෙනවා.

මෙතැනදී අවිදාාව සකස්වීමට හේතුව මුළින්ම ඔබ දැනගතයුතුයි. ලොවතුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කරනවා, අවිදාාව සකස්වෙන්නේ පංච නීවරණ ධර්මයන් නිසාය කියලා. පංච නීවරණයන් ඇතිවෙන්න හේතුව කාය, වාග්, මනෝ අකුසලයන්ය කියලා. මේ සියල්ලටම හේතුව යෝනිසෝ මනසිකාරය කියලයි බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කරන්නේ. මේවා නැතිකරගැනීමට නම්, කළාාණ මිනු ආශුය, සද්ධර්ම ශුවණය අවශා වෙනවා. අවිදාාවේ පටන්, හේතුඵල ධර්මයන්ට අනුව සකස්වෙන සෑම ධර්මතාවයක්ම, එක හා සමාන වටිනාකමින් දකින්න වෙනවා. මොකද එක ධර්මතාවයක් හේතුවෙනුයි අනෙක සකස්වෙන්නේ. එම නිසා අපට අවශා ආකාරයට එක ධර්මතාවයක් හෝ දෙකක් වෙන්ව අරගෙන පුතිඵල දකින්න යන්න එපා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකෙට වදාල පරිදි මුල මැද අග වශයෙන් අර්ථවත්ව දැකීමට ඔබ උත්සහ ගතයුතුයි. අවිදාාව අමතකකොට වෙන කිසිම ධර්මථාවයක නිරෝධයක් ගැන සිතීම පවා අර්ථ විරහිත කියාවක් වෙනවා.

පටිච්ඡසමුප්පාදය නොදැන කරන භාවනව කවදාවත් ඔබට නිවීමේ ඉලක්කය සදහා යොමුකර ගැනීමට අපහසු වෙනවා. භාවනාව තුළින් අපි සැවොම අරමුණු කරන්නේ චතුරාර්ය සතාය අවබෝධය, ඒ කියන්නේ අවිදාහවේ නිරෝධයයි. එහෙමනම් දුක කුමක්ද? දුකට හේතුව කුමක්ද? කියන කාරණය තමයි පටිච්ඡසමුප්පාද ධර්මයේ අන්තර්ගතය.

මෙතැනදී විශේෂයෙන්ම එක කාරණයක් ගැන සදහන් කරනවා. ඒ තමයි උපාදානය කියන කාරණය. උපාදානයයි හවය සකස්කර දෙන්නේ. මේ කාරණය හාවනා කරන, නොකරන කාට වුවද හුහාක් වටිනවා. මොකද හාවනාව කළත්, පිංකම් සිදුකළත් අපි තුළ බොහෝ වෙලාවට වැඩෙන්නේ තන්හා, මාන්න, දිට්ඨි කියන කාරණාමයි. මේ කාරණා නිවැරදි කරගන්න පටිච්ජසමුප්පාද සමුදය, නිරෝධය කියාවලිය ජීවිතයේ කොටසක් බවට පත්කරගන්න. ඔබ බුදුරජාණන්වහන්සේ වන්දනා කරන අවස්ථා වලදී හාවනාවට පෙරාතුව දිනපතා පටිච්ඡ සමුප්පාද ධර්මයේ අර්ථය දකිමින් සඡ්ජායනා කරන්න. මෙනෙහි කරන්න. හාවනා කරන පිංවකෙකුට සුවද දුම්, සුවදමල් පූජාකරනවාට වඩා එය ගොඩක් උපකාරී චේවී. මොකද ඔබ යමක් පූජා කිරීමට පෙරාතුව, එම පූජාව අර්ථවත් වෙන්න නම්, ඔබ ඒවා පූජා කරන්නේ කුමන ගුණයන්ටද, ඥාණයන්ටද කියන අවබෝධය ඔබතුළ තිබිය යුතු වෙනවා. එම අවබෝධය මත සිටිමින් බුදුරජාණන්වහන්සේ වන්දනා කිරීම තමයි වඩාත් අර්ථවත් වෙන්නේ. එසේ කිරීමට පිංවත් ඔබට අපහසුනම්, සුපුරුදු පරිදි වන්දනා කටයුතු සිදුකරගන්න. කවදාවත් ඒවා අපතේ යන්නේ නැහැ.

මෛතී භාවනාව කියන්නේද

අතහැරීමකි

භාවතා කරන බොහෝ දෙනෙක් උපාදානය කියන කාරණයේ බරපතළ බව නොසිතන බව පෙනෙනවා. උපාදානයේ තිබෙන අනතුර තේරුම් ගැනීමට පිංචත් ඔබ සියුම්ව ඔබේ ජීවිතය දෙස බැලිය යුතුවෙනවා.

ඔබ පසළොස්වක පොහොය දවස ගැන සිතන්නකෝ. ලඤ කීයක් පිංවතුන් එදාට සිල්සමාදන් වෙනවාද? විහාරස්ථානවල. නමුත් මේ පිරිසෙන් කීයෙන් කීදෙනාටද පුළුවන් පසුදා උදෑසන දක්වා සිල් පවාරනය නොකොට විහාරස්ථානයේම නවතින්න. සවස හතර වනවිට ගෙදර පිළිබඳ උපාදානය සකස්වෙනවා. පිංවත් ඔබට පුළුවන්ද එක දවසක් ගෙදර අතහැරලා පිට පුදේශයකට ගොස් ඉන්න. ඔබට පුළුවන්ද සතියක් ඔබේ ඥාතීන්ගෙන්, ගෙදරින්, වාපාරයෙන් මිදිලා වන්දනාගමනක් යන්න. භාවනා වැඩසටහනකට යන්න. උත්තරය 'බැහැ'නම් ඔබ සිතන්න ක්ෂණිකව ඔබ මියගියහොත් කෙසේනම් ඉහත උපාදානයන් අතහැරගන්නද? කියලා. ඔතැනට තමයි, හවය සකස්කරන උපාදානය කියන්නේ.

වර්තමානයේ වයොවෘද්ධ අම්මලා තාත්තලා හුහදෙනෙකුට බැහැ නිවසින් බැහැරව දින දෙක තුනක් ගතකරන්න. ගෙදර මතක්වෙනවා. දරුමුණුපුරන් මතක්වෙනවා. 'මගේ තැන' මතක්වෙනවා. එම නිසා භාවතා කිරීමට පෙර උපාදානයේ හැඩරුව හොඳින් හඳුනාගන්න. හැකිතාක් පිංකම් උදෙසා තමන් අර්ථවත් ලෙස දකින බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ධර්මයේ අර්ථයම කියන ගුරුවරුන් වෙතට යන්න. එම ස්ථාන සොයායන්න. දරුමුණුපුරන් විසින් හැකිතාක් තම දෙමාපියන්, ආච්චිලා, සීයලා නිවසින් බාහිර පිංකම් සදහා යොමුකරවන්න. ගෙදර අතහැර සතියක් දෙකක් ගතකිරීමට පුරුදුකරන්න. නමුත් පිංවත් ඔබට ඉහත කාරණා කෙරෙහි බලවත් තෘෂ්ණාවක් නැතිනම් විවේකීව නිවසේම තම භාවතා කටයුතු සිදුකරගන්න. එය වඩාත් ඔබට පහසුවෙවි.

සෑම විටම ඔබගේ උපාදානය , ආර්යඅෂ්ඨාංගික මාර්ගයේ 'සම්මා වායාමෝ' අර්ථය

දිශාවට යොමුකරගන්න දඎවෙන්න. පටිච්චසමුප්පාද ධර්මයේ උපාදානය ගැන මෙහි විශේෂයෙන් සදහන් කළද අනෙකුත් සියලුම ධර්මතාවයන් එක හා සමාන වැදගත් බව සලකන්න. දුක ඇතිවීමට හේතුවත් දුක නිරුද්ධ වීමට හේතුවත් හේතුඵලධර්මයන්ට අනුව දකින්න උත්සහගන්න. මෙහෙම දකිනවිට 'අතීතයේ මම සිටියාය. අනාගතයේ මම සිටින්නේය, වර්තමානයේ මම සිටිම්' යන ආත්මීය කාරණය ඔබෙන් බැහැරවේවි. මෙතැනදී තමයි සක්කාය දිට්යීය ඔබෙන් ගැලවිලා යන්නේ. සක්කාය දිට්යීය ඔබ තුළින් පෝෂණය වෙන්නේ නිතා වූ ස්ථීර වූ පාලනය කළ හැකි පුද්ගලයෙක් ආත්මයක් ඉන්නවාය කියන කාරණය නිසා. මේ මුසාවාදයෙන් ඔබ මිදෙන්න ඕනේ. සතර අපායෙන් නොමිදුන පිංවතා තවම ශීලයෙන් පරිපූර්ණ නැතිය කියන්නේ ඉහත කාරණය නිසා. භාවනා කිරීමට පෙර ඇත්ත දැනගන්න. වැරැදි නිවරුදිකරගන්න.

අවිදාහපච්චයා සංඛාරා, සංඛාර නිසයි විඤ්ඤාණය සකස්වෙන්නේ. විඤ්ඤාණය හේතුවෙනුයි නාමරූම සකස්වෙන්නේ. නාමරූප හේතුවෙනුයි සලායතන සකස්වෙන්නේ. මමය කියල ඔබ ගොඩනහාගත් පුද්ගල සංඥාව පියවරෙන් පියවර ඔතනයි තිබෙන්නේ. එම නිසා වෙඩි තැබීමට පෙර නිවැරැදි ඉලක්කය සාදාගන්න. එසේ නොවුණහොත් විරුද්ධවාදීන් වැඩිවීම පමණයි සිදුවන්නේ. එම නිසා දුක ඇතිවීමට හේතුවන කියාවලියන් දුක්ඛ නිරෝධයට හේතුවෙන කියාවලියන් ගැන නිරතුරුවම භාවනාවක් වශයෙන් මෙනෙහිකරන්න.

මීළඟ කාරණය පිංචත් ඔබ භාවතා කිරීමට පෙර යහපත් මනුෂායෙක් විය යුතුයි. මේ සටහන ලියන්නේ ගිහි පිංචතුන් සදහාය. දෙමාපියන්ට, දොතීන්ට ගරුකරන මනුෂායෙක් විය යුතුයි. සංසයා වහන්සේලාට ගරුකරන මනුෂායෙක් විය යුතුයි. සමාජයේ යුතුකම් දන්නා, යුතුකම් ඉටුකරන මනුෂායෙක් වන්න. මන්ද යුතුකම් යනු ඔබ ලබාගත් අයිතිවාසිකම්වලට කරන ගෙවීමයි. පිංචත් ඔබ ලෝකය අතහැරීම පිණිස භාවතා කිරීමට පෙර පහත කාරණා ඔබගේ ජීවිතය තුළින් කළ හැකිදැයි විමසාබලන්න.

ඔබ සිතන්න ඔබ කොළඹින් බස්රථයක නැගලා කතරගම යනවා කියලා. සෙනග පිරුණු බස්රථය මොරටුවේ බස්නැවතුමේ නවත්තපුවාම කුඩා දරුවෙක් වඩාගත් අම්මාකෙනෙක් එසේත් නැතිනම් ඉතා වයෝවෘද්ධ ආච්චිකෙනෙක් බසයට නගිනවා. දෙපාරක් නොසිතා ඔබගේ ගමනාන්තයට තව ඇති දුරගැන නොසිතා ඔබ කැමත්ත සකස්වෙනවාද සෙනග පිරී ඇති බසයේ ඔබගේ ආසනය ඇයට හෝ ඔහුට පරිතාග කරන්න. ඔබට මෙය කරන්න බැරිනම්, ඔබට එවැනි පරාර්ථකාමී සිතක් තවම සකස් කරගන්න බැරිනම්, ඔබ කෙසේනම් ලෝකය අතහරින්නද? පාරේ දුවයන බසයක පුවේශ පතුයක් මිලදීගැනීම නිසා පැය කීපයකට ලැබුණු ආසනය අතහැරීමට නොහැකිනම් භාවනාකිරීමට පෙර මෙවැනි පුංචි අතහැරීමක් ජීවිතය තුළින් ක්රියාත්මක කරන්න පුරුදුවන්න. තමා ලබන සැප පහසුව තාවකාලිකව හෝ අනුන් උදෙසා පරිතාග කිරීමට අකමැතිනම් කෙසේ මේ නාමරූම ධර්මයන් අතහැරීමට යොමුවන්නද?අවම වශයෙන් මෙෙතිුභාවනාව අර්ථවත් කරගැනීමට යොමුවන්නද.

මෛති භාවතාව කියන්නේ අතහැරීමක්. කුමක්ද අතහැරෙන්නේ කෝධය, ද්වේශය, වාහපාදය. මේවා අත්හැරෙද්දී ඔබ තුළ අතාහ මිනිසුන් කෙරෙහි කරුණාවක් සකස්විය යුතුයි. එහෙම සකස් වුණොත් බස්රථයේ ආසනය පරිතාග කිරීම බොහොම සුළුදෙයක්. එහෙම නොවෙනවානම් මෛතියේ නාමයෙන් ඔබ තුළ වැඩී ඇත්තේ සක්කාය දිට්ඨියයි.

කමටහන මගහැර

කවරනම් භාවනාවක්ද?

ඔබ දවසේ පැය විසිහතරෙන්ම පැය විසි දෙකක්ම නිතා සංඥාවන් වඩල නිතා සංඥාවන් සමග ජීවත්වෙලා පැය දෙකක් පමණක් අනිතා සංඥාවට යොමුවෙලා භාවනාවක් කරලා කෙසේ නම් මේ කාරණා දෙක සමබර කරගන්නද?

තරාදියෙ එක පැත්තකට පැය විසිදෙකක් අනෙක් පැත්තට පැය දෙකක් දැම්මොත් ඔබට තේරෙවි එහි පරතරය.

එම නිසා විශේෂයෙන්ම විදර්ශනා භාවනා කිරීමට කැමති පිංචතුන්ලා දවසේ සෑම කාර්යක්ෂම කමටහනක් කරගැනීමට දඤ විය යුතුයි. වැසිකිළි කැසිකිළි කිරීමේදී ඔබට පුළුවන් ආහාරයේ අනිතා බව දකින්න. ඔබ සුවදවත් කරන පිරිසිදු කරන ශරීරයේ අනිතා හව දකින්න. ඔබ නින්දට යන වෙලාවට ඔබට පුළුවන් ගෙවුන දිනය පුරාවට ඔබ සිදුකළ ක්‍රියාවන්ගේ අනිතා ස්වභාවය දකින්න. කුමන ඉරියව්වකින් සිටියත් ඔබ ඇස අරමුණුකරගෙන 'ඇස අනිතායි, අනිතායයි........' වශයෙන් දකිමින් සිටින්න. එවිට ඔබට පුළුවන් බාහිර රූපයන්ගෙන් ඇස හුදෙකලා කර ගන්න. එහෙම දිගින් දිගටම දකින්න. එවිට ඔබට වැටහෙනවා ඇසත් බාහිර රූපත් ඔබට අයිති නැති ස්වභාවය. කන, නාසය, දිව, මනස, කය යන අනෙක් ආයතන ගැනත් එසේ දකින්න. මෙය කිරීම සදහා ඔබ එරමිනියා ගොනාගෙන සිටින්නම අවශා නැහැ.

බස් රථය තුළ වාඩිවෙලා යන විට ඔබේ ඇස බාහිර රූප කෙරෙහි දුවනවානම්, මනසේ වේගවත්ව සිතුවිලි ඇති වෙනවා නම් ඔබට ඉහත අරමුණු දකින්න පුළුවන්. භාවනා කිරීමෙන් අර්ථයක් ලැබීමට නම් ඔබ ජීවිතයේ ලැබෙන සෑම අවස්ථාවකදීම සෑම අත්දැකීමකදීම ඒවා කමටහනක් කර ගැනීමට දක්වේය යුතුයි.

පිංචත් ඔබට උදාහරණයක් පැහැදිලි කරන්නම්. හිිිිිිිිිිිි කාලයේ පුධාන නගරයක පයින් ගමන් කළා. මහපාර අයිනේ වයෝවෘද්ධ යාචක කාන්තාවක් හිටියා. ඇය අසල අතින් තල්ලු කරන කරත්තයක් තිබුණා. ඒ අසලම බල්ලෙක් සිටියා. මේ වයෝවෘද්ධ කෘශ කාන්තාව දෙකට නැවිලා බුදු අම්මෝ කියමින් විලාප නගමින් තම ගුද මාර්ගයෙන් එළියට ඇවිත් තිබෙන අහල් හයක් පමණ දිගැති ආනමාඑ ගෙඩියක පුමාණයේ මස් දහරයක් ශරීරය ඇතුළට ඔබනවා. මෙය අර්ශස් රෝගයේ දරුණුම අවස්ථාවක්. පුසිද්ධියේ පාර අයිනේ මේ සිද්ධිය සිද්ධ වුණේ. ඒ වයෝවෘද්ධ යාචක අම්මාට තේරුමක් නැහැ අවට පරිසරය ගැන, මිනිස්සු ඉන්නවාය දකිනවාය කියන කාරණය. ඇයගේ වේදනාව විසින් ඇයට ඉහත කාරණය ඇයට අමතක කරලා. මිනිසුන් සිය ගණනින් ඒ අසල පාර දෙපැත්තේ ගමන් කළත් එකම මනුෂායයක්වත් ඒ සිද්ධිය දෙස බලන්නේ නැහැ. මොකද එය ඒ තරමටම අපුල අපුල, බියගන්වන දර්ශනයක්. නමුත් ගිහියෙක් වශයෙන් එදා මේ භිඤුව ඒ කාන්තාවගේ සෑම ඉරියව්වක් දෙසම මා හොඳින් බලාගෙන ගියා පමණක් නොව ආපසු හැරී නැවත ඒ දර්ශනය දෙස නුවනින් බැලුවා. ඒ වෙලාවේ ගිහියෙක් වශයෙන් මම ඒ දර්ශනය තුළ කාය, විත්ත, ධම්ම, වේදනා කියන ධර්මතාවයන් දැක්කා. අසුභය මරණානුස්සතිය දැක්කා. සංස්කාර ධර්මයන්ගේ අමිහිරි උමතු පුතිඵල දැක්කා.

මෙවැනි දර්ශනයක් සිදුවීමක් දකින්න අපුලනම අමිහිරිනම ඔහු කෙසේනම් භාවනාවෙන් පුතිඵල ලබන්නද? මේ ඔබ දකින්නේ ඔබේ ශරීරයේ ස්වභාවයයි. අතීතයේ ඔබද අත් විදි ස්වභාවයයි. අනාගතයේදී රූපයට උරුම අවස්ථාවයි. අනුනගේ දුක ඔබ ඔබේ ජීවිතයට ගලපා බලන්න දඤවෙන්න. එම දුගී යාචක මව තුළින් ඔබ ඔබව දකින්න දඤවෙන්න. ඇසට පෙනෙන, කනට ඇසෙන, මනසට දැනෙන ධර්මය මගහැරයැමෙන් වළකින්න.

පිංචත් ඔබ මේ ආකාරයට දිනය පුරාවට දකින සිදුවන සියලු කියාකාරකම් කමටහනක් හැටියට හැකිතාක් දකින්න උත්සහගන්න. එහෙම කළොත් ඔබට පුළුවන් වෙනවා පෙර සඳහන් කළ නිතා, අනිතා සංඥා කිරාබැලූ තරාදිය යම් පුමාණයකට සමබර කර ගන්න. මෙහෙම පුහුණුවක් ලැබුවොත් ඔබ විවේකීව භාවනාවට යොමුවුනාට පස්සේ පංචනීවරණ වලින් ඔබේ මාර්ගය අවහිරවීම හුහක් දුරට අඩුකරගැනීමට හැකියාව තිබෙනවා. මොකද රූපයක් අභියස එය අනිතායි කියන කාරණය දකින්න දැන් ඔබ පුහුණුවක් ලබා ඇති නිසා. එය අවබෝධයක් නොවේ මාර්ගය වැඩීමට ලැබෙන පිටුවහලක් වෙවී.

මීළහට භාවතා කිරීමට පෙර ඔබ විසින් අවධාරණය කළ යුතු විශේෂ දෙයක් තමා දසකුසල් කියන කාරණයේ අර්ථය. විශේෂයෙන්ම සුදුවත් දරාගත් පිංවතුන්ලා මේ කාරණයේදී දූර්වලතාවයන් දකිනවා. එම පිංවතුන්ලා අවංකවම තම ශීලය ගැන විශ්වාසයකින් පසුවෙන්නේ. එම විශ්වාසය තුළ පංචශීලය එසේත් නැතිනම් ආජීව අට්ඨමක ශීලය සමාදන් වෙනවා. ඔබ සමාදන් කළ ඉහත ශීලයන් දෙක තුළම දසකුසල් වලට අදාළ වන කාරණා හතක්ම ආවරණයවෙලා තිබෙනවා. කයෙන් සිදූවන්නාවු අකුසල් තුනක් වචනයෙන් සිදුවන්නාවු අකුසල් හතරක් ඔබෙන් වැළකෙනවා. නමුත් පිංවතුනි වඩාත්ම පුබල මනසින් සිදුවෙන්නාවූ අකුසල් තුන ලෝභ, ද්වේශ, මෝහ කියන කාරණා තුන නිරතුරුවම අපි මගහැරෙනවා. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා මනෝ කර්මයන්මයි බලවත් කියලා. පිංවත් ඔබ සතුන් මරන්නෙ නැති වෙන්න පුළුවන්, බොරු නොකියන්න පුළුවන්, ඇතිවන පුංචි පුශ්නයක් හමුවේ ඎණිකව ලෝහ, ද්වේශ, මෝහ අකුසලය චෛතිසිකයන් සකස්කර ගන්නවා. මේ කාරණය භාවනාවට බොහෝම අනතුරුදායක තත්ත්වයක්. ලෝභ, ද්වේශ, මෝහ නමින් පෙනීසිටින්නේ, මේ කාරණ තුනම සකස් වෙන්නේ රූපයට ඇති තෘෂ්ණාව නිසාමයි. මමත්වයේ දැඩිභාවය නිසා ඉහත ස්වභාවය වැඩිවෙනවා. මෙහි වඩාත් භයානක කාරණා තීවු වෙන්න පුළුවන්. ඒ නිසා ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා කායකර්ම, වචීකර්ම යටපත්කර මනෝ කර්ම නැගී සිටින බව.

සමාජයේදී අපිට පෙනෙනවා සමහරක් පිංවතුන්ලා පුංචි පුශ්නයකදී එහෙමත් නැතිනම් ධර්ම අවවාදයකදී ස්වාමීන් වාහන්සේලාගෙන් වුණත් පිළිගැනීමට මැලිවන්නේ නැහැ. අවදානම සකස් කර දෙන්නේ දසකුසල් කියන ජීවිතයට එකතු කර නොගැනීම නිසා.

ඔබ ඔය ද්වේශ කරන්නේ

ඔබගේම මෝහයට නොවේද?

පිංවතියක් භිකුසුවට පුකාශ කළා "ස්වාමීන්වහන්ස, මම දිනකට සිය වතාවක් ඉතිපිසෝ භගවා පාඨය සිහිපත් කරනවා. දැනට සිහිපත්කොට ඇති වාර ගණන පනස් දහසකට වැඩියි" යෑයි පුකාශ කළා.

එවිට හිකුව පුකාශ කළේ "එය බොහොම වටිනවා. ඔබ මෙනෙහි කරන්නේ බුදුරජානන් වහන්සේගේ උතුම් ගුණයක්. බුදුරජාණන්වහන්සේගේ උතුම් ගුණයක් යමෙක් එක මොහොතක් නමුත් සිහිපත් කරනවා නම්, එය තමාගේ සැපය සඳහාමයි හේතුවෙන්නේ.

නමුත් ඔබ මෙසේ මෙතෙහි කරනගමන් දඤ වෙන්නේ ඕනේ, මෙතැනින් ඉදිරියට යන්න. මොකද එම බුදුගුණය සිහිපත් කරන වාර ගණන වැඩි කරගැනීම කියන තෘෂ්ණාව තුළ අවදානමක් තිබෙනවා. ඔබ මෙතැනදි හිතන්න ඕනේ බුදුගුණයේ අර්ථය ගැන. ඇයි බුදුරජාණන් වහන්සේ ඉහත ගුණයන්ගෙන් පරිපූර්ණ වූයේ? උන්වහන්සේ ලෝහ ද්වේෂ මෝහ අවබෝධයෙන් පුහීන කළ නිසා.

එහෙම නම් වඩාත් අර්ථවත් වෙන්නේ බුදුගුණ මෙනෙහි කරන ගමන්ම, සැම උදෑසනකම ඔබට පුළුවන් නම් "අද දවසේ මට ලෝහ සිතක් ඇති නොවේවා! ද්වේෂ, මෝහ සිතක් ඇති නොවේවා කියලා වීර්යයෙන් යුතුව ඒ සඳහා උත්සහගන්න, ඒ තමයි සෑම බුදුගුණයක් කෙරෙහිම ඔබ කරන උතුම්ම පූජාව වෙන්නේ. එවිටයි ඔබ සිහිකරන බුදු ගුණය අර්ථවත් වෙන්නේ. එවැනි පූජාවක් තුළින් වාර ලඤ ගණනක් බුදු ගුණ සිහිකරනවාය කියන ලෝහ සිතිවිල්ල පරාජය කොට, අලෝහය නමැති කුසල් සිතිවිල්ල ඇතිකරගන්න පුළුවන් වෙනවා. මොකද බුදුගුණ ලඤ ගණනින් සඡ්ජායනය කළත් අර්ථවත් පුතිඵලයක් නැහැ. අපි දවසේ නිතරම ලෝහ, ද්වේශ, මෝහ සිතිවිලි සකස්කරගන්නවා නම්, අවසානයේදී අපි මුලා වුණා පමණයි. එනිසා ධර්ම මාර්ගයේ අර්ථවත් දිශාවටම ගමන් කරන්න. ලෝහ, ද්වේෂ, මෝහ කියන අකුසල මූලයන්, සැපයේ සතුරන් බව, භාවනාවට බාධාවක් බව, භාවනා කිරීමට පෙර හඳුනාගන්න.

මේ මොහොතේ තවත් එක් කාරණාවක් මතකයට එනවා. එක්තරා වයෝවෘද්ධ කැපකරු මහත්තයෙක් හිඤුවට පුශ්නයක් යොමුකළා. "මම නිතරම හිඤූන් වහත්සේලාව බස් වලට නග්ගවන්න, බෙහෙත් අරන්දෙන්න යනවා. මම මේ කටයුතු කරන්නේ බොහොම ගෞරවයෙන්. මේ කටයුතුවලට මම පාරට ඇවිත් ස්වාමීන්වහන්සේලාව වඩම්වගෙන යන්න වාහනවලට අත දික්කළාට වාහන නවත්වන්නේ නැති වෙලාවල් තිබෙනවා. සමහර බස්රථ නතර කරන්නේ නැහැ. මේ වෙලාවට මට හුහක් කේන්ති යනවා. සමහර දායක පිරිස් තම නියමිත දිනයේදී දානය අරගෙන එන්නේ නැහැ. මේ වෙලාවටත් මට කේන්ති යවනා. මම ඒ මිනිස්සුන්ට බණිනවා. මම මේ කේන්ති යනවා, ද්වේශය සකස්කරගන්නේ ස්වාමීන්වහන්සේලා වෙනුවෙන් නිසා එම කේන්ති ගැනීම අකුසලයක් වෙන්නේ නැහැ නේද?" කියලා.

මේ කැපකරු මහත්තයා අවංකවම සිතාගෙන සිටින්නේ ස්වාමීන්වහන්සේලාගේ අවශානාවයන් වලදී, අනා‍යයන් සමග කේන්ති ගැනීම, අනා‍යයන්ට ද්වේශ කිරීම අකුසලයක් සිදුවන කාරණයක් නොවෙයි කියලා. ඒ විදිහට හෝ ස්වාමීන්වහන්සේලා වෙනුවෙන් පෙනී සිටීම කුසලයක් කියලා. බලන්න මෝහය කියන කාරණයේ බරපතලකම.

ඒ මොහොතේ ඒ කැපකරු මහත්තයාට භිඤුව කෙටියෙන් පුකාශ කළේ "මහත්තයෝ, භිඤුවක් උදෙසා නෙමෙයි, බුදුරජාණන්වහන්සේ උදෙසා හෝ ඔබ අනා‍යයන් සමග ද්වේශයක් ඇතිකරගත්තොත් එය ද්වේශයක්මයි" කියලා. එය අකුසලයක්මය කියලා.

මේ කැපකරු මහත්තයා ස්වාමීන්වහන්සේලාට බොහොම ගෞරව කරන, නිතර බුදුගුණ භාවනාව කරන පිංවතෙක් නිසයි උදාහරණයක් වශයෙන් මෙය සටහන් කළේ. ඔබත් බොහොම පරෙස්සමින්.....

ලෝහ, ද්වේශ, මෝහ සක්කාය දිට්ඨියේ ගජ මිතුරන්මයි.එමනිසා පිංවත් ඔබ පන්සල, ආරණාය, පිංකම.... මේ කිසිවක් හේතුවෙන් ලෝහ ද්වේෂ මෝහ අකුසල් සිතිවිලි සකස් කරගන්න එපා. ඒවාද අකුසල්මයි. ඔබ එසේ ද්වේශය ඇති කරගන්නවා නම්, ඒ ඔබ ද්වේශ කරන්නේ ඔබ තුළම ඇති මෝහයට බව සිතන්න . ද්වේශයත්, මෝහයත් ඔබේම නම් පුතිඵලද ඔබේම බව සිතන්න.

පිංචත් ඔබ, ඉහතින් සදහන් කළ කරුණු ජීවිතය තුළින් ක්‍රියාත්මක කරන අයෙක් නම්, ඔබට බාධාවකින් තොරව චිත්ත සමාධිය සකස්කොටගෙන අනිතා ධර්මයන් වැඩීමට හැකියාව ලැබෙතැයි ඔබටම දැනෙනු ඇත. ඉහත කාරණා, සද්ධර්ම ශුවණයත්, ශීල සමාධි පුඥා විමුක්ති මාර්ගය ගැන සාකච්ජාවත්, කලාහණමිතු ඇසුරත් තුළින් අර්ථවත් කරගැනීමත් උදෙසා, නිවන් අවබෝධයෙන් සැනසෙන්නට ලැබුණු මේ උතුම් මොහොතේ පිංචත් ඔබ වීර්යය වඩන්න.

විගේෂ ලිපි

හිංසාවේ රාතුිය

අද ජනවාරි පළවැනිදා. වසරක් ගෙවිල වසරක් ලැබුව දවස. වසරක් ගෙවීගියාය කියන්නෙ අපි කාටත් ජීවත්වෙන්න තිබෙන කාලයෙන් වසරක් අඩු වුණාය කියන එක. ඒ කියන්නෙ මරණයට වසරකින් ලංවුණාය කියන කාරණය. මේ කොයි පැත්තෙන් බැලුවත් අවංකවම සතුටු වෙන්න දෙයක් මෙතැන නැහැ. නමුත් ගෙවීගිය වසරේ පිංවත් ඔබ අපුමාදීව ධර්ම මාර්ගයේ ගමන් කළානම් ලැබුවා වූ වසරේ ඊටත් වඩා ශක්තිමත්ව ධර්ම මාර්ගයේ ගමන් කරනවාය කියන අධිෂ්ඨානය ඔබ තුළ ඇතිවුණානම් එතන තිබෙන්නෙ අර්ථවත් සතුටක්. ඒ වගේමයි ගෙවීගිය වසරේදී දාන, ශීල, භාවනා කටයුතුවලදී පුමාදභාවයට පත්වුණා, නව වසරේදී මා අපුමාදීව කටයුතු කරනවාය කියන අධිෂ්ඨානයද සතුටට හේතුවක්මයි. වසරක් ලැබුව අවස්ථාවක පිංවත් ඔබට ජීවිතයේ තැබිය හැකි ලොකුම බලාපොරොත්තුව තමයි මේ වසර තුළදී මා සතර අපායෙන් නිදහස් වීමට උපරිම උත්සාහයක නියැළෙනවාය කියන බලාපොරොත්තුව. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහත්සේ දේශනා කරනවා පැවිදි පක්ය විසින් ගිහි පක්යට, දෙමාපියන් විසින් දරුවන්ට, ගුරුවරුන් විසින් ශිෂායන්ට, කෙනකු විසින් තව කෙනකුට සමාදන් කරවිය හැකි උතුම්ම තාහගය, දායාදය සතර අපායෙන් මිදීමේ මාර්ගය පහදාදීමය, සමාදන් කරවීමය කියලා.

නව වසරක් ආරම්භයේදී බුලත් අතකින්, කැවිලි පිහානකින්, කේක් ගෙඩියකින්, සුබ පැතීමකින්, හුවමාරු කරගන්නා දොතිත්වය, ස්වාමිත්වය, සෙනෙහස, හිතවත්කම ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකොටවදාල සැබෑ දොති සංගුහය සමග මොනතරම නම් පුාථමික දැක්මක්ද? සුබ අලුත් අවුරුද්දක් වේවා කියල කරන ශුභාශිංසනය තුළ මෙෙතිය, මනුෂාත්වය මුසුවෙලා තිබෙන බව ඇත්ත. ඒ ඇත්තේ තරමටම එම ශුභාශිංසනය තුළ අවිදාහාවද සැහවී තිබෙන බව ඇත්තම කාරණයකි. අවිදාහාව කියල කිව්වේ විදාහාවෙන් තොරහාවයයි. ඒ කියන්නෙ ඇත්ත ඇතිසැටියෙන් නොදැකීමයි. දුක සැප මාරුකොට ගෙන දැකීමයි. ජාති, ජරා, වාහාධි, මරණ වලට තව තව ළංවන මොහොතේ සුබ නව වසරක් වේවා කියනවා වෙනුවට ලැබුවා වූ නව වසර, සතර අපායෙන් නිදහස් වෙන වසරක් වේවා කියල පුාර්ථනා කළොත් එකන තිබෙනවා ජාති, ජරා, වාහාධි, මරණ වලින් මිදීමට ඔබ ගන්නා වූ උතුම් උත්සාහයක්. එහෙත් පිංවත් ඔබ මෙවැනි අර්ථවත් සුබ පැතීමක් කරන්න ලැජ්ජයි.

අර්ථවත් දෙයින් අයින් වෙලා අනර්ථවත් දෙය ළංකර ගන්නවා. බුදුසරණයි, තෙරුවන් සරණයි කියලා කියනව. නමුත් ලොච්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනානාකොට වදාළ ධර්ම මාර්ගය ගැන කියන්න ලැජ්ජා වෙනවා. ලොච්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ සරණ ගියා යෑයි කියන්නේ අර්ථවත් ආකාරයෙන් ධර්ම මාර්ගයේ ගමන් කරනවාය කියන කාරණයයි. පිංවත් ඔබ සතර අපායෙන් නිදහස් වීම සඳහා සමාදන් විය යුතු තෙරුවන් කෙරෙහි අචල ශුද්ධාව, ශීලයේ පරිපූර්ණත්වය, පංච උපාදානස්කන්ධයේ අනිතා භාවය දැකීම කියන අර්ථයන් මහා සංසරත්නය විසින් නිරතුරුවම ඇසෙන මොහොතක, අපි මොනතරම් දුර්වලතාවකින්ද ජීවිතය සැලසුම් කරගන්නේ. අපුමාණ සැප ලැබිය හැකි මාර්ගයක් ඇස්පනාපිට තිබියදී අති දීර්ඝ දුකක් උදෙසා කෙටි සැපයමයි අපි සොයන්නේ. ලොව පහළ වූ ශ්‍රේෂ්ඨ ශාස්තෘන් වහන්සේ නමකගේ ඉගැන්වීම්වල අර්ථයන් ලිහිල් භාවයට පත්කොට ආගන්තුක වටිනාකම් අපේ කරගැනීම අභාගායකි. මෙතැනදී පිංචත් ඔබ සිතන්න අවශා නැහැ අපට මාර්ගය කියල දෙන ගුරුවරු කොතැනද ඉන්නෙ කියලා. ඇසෙන සම්බුදු ධර්මයයි ඔබ ඔබේ මාර්ගය කරගත යුත්තේ.

ගුරුවරුන්ගේ පුංචි හෝ දූර්වලතාවක් දකීනම් එයද මාර්ගය වැඩීමේදී කමටහනක් කොට ගැනීමට ඔබ දකෘ විය යුතුය. ලෝක තත්ත්වයන්ට ඇලීමේ, ගැටීමේ ස්වභාවයන්ට යන්නේ නැතිව සමාජය, මනුෂායා, වාාකූල වෙන්න වෙන්න ඇතිවන සමාජ විකෘතිය ධර්මයේ අර්ථය වශයෙන්මයි අපි දැකිය යුත්තේ. ලෝක ධර්මයන් කෙරෙහි ඇලීමත් ගැටීමත් සකස්වෙන සිතක ඔබ නොදකින එකම දෙය අනිතායයයි. ඒ කියන්නේ ධර්මයේ අර්ථය නොදැනීමයි. ධර්මයේ අර්ථය නොදකින්නා තමා අත්දකින ලෝක ධර්මතාවන් හමුවේ ඇලීමත් ගැටීමත් අතර දෝලනය වෙමින් ධර්මයේ ස්වභාවය අවබෝධ කොටගැනීම මගහැර නිතා වූ සැපයක්ම සොයනවා. මෙතැනදී තමයි සමාජ වායාකූලභාවය විකෘතිභාවය සකස් වෙන්නේ. අසීමිත ඇලීම්, අසීමිත ගැටීම්, අසීමිත උපේක්ෂාවන්ගේ එකතුවක් වෙනවා ලෝකය. එලය ලෝකය තුළදී දූටුවත්, හේතුව සකස් වූයේ ධර්මය නොදත් මිනිස් සන්තානය තුළම නේද? කැඩෙන, බිදෙන, විසිරෙන සම්මුති ලෝකයේ අර්ථය සකස්වෙන්නේ නාමරූප දෙක නැමැති "පුංචි ලෝකයේ" හේතුඵල ධර්මතාවන් නිසාම නේද? ඒ නිසා පිංවත් ඔබ ධර්ම මාර්ගයට එන්න. මාර්ගයේ හික්මෙන්න. එවිට ඔබ දකින ලෝකය යහපත් වේවි. ඔබ ලෝකය තුළ සුරක්ෂිත වේවි. ඔබ ලෝකයෙන් නිවී යාවි. ඉහත කරුණු සියල්ලම සකස් වුණේ ඔබ තුළින්ම නේද? කැඩෙන, බිඳෙන, විසිරෙන සම්මුති ලෝකයත්, නාමරූප නමැති මම කියන "පුංචි ලෝකයත්", අනිතායේ අර්ථයෙන්ම සකස්වුණු දේවල්ය. අර්ථය අනිතා වූ කල්හි යමක් නිතා හාවයක් සොයයි නම් ඔහු සොයන දෙය කවදාවත් හමු නොවනු ඇත.

ඔබද මමද සසර මෙතෙක් පැමිණියේ එම නිෂ්ඵල ගමනයි. පිංවත් ඔබ ලැබූ මේ ජීවිතයද සැප කෙරෙහි ඇති තෘෂ්ණාව නිසා සකස් කොට ගත් ජීවිතයකි. පිංවත් ඔබම තීරණය කරන්න ඔබ ධර්මයෙන් කොතරම් දුරස් වෙලාද ඉන්නෙ කියලා. මේ දුරස්භාවය අවම කරගන්න ඔබ විසින් ඇති කරගන්නා අධිෂ්ඨානය කියාත්මක භාවයට පත්වෙද්දී ඔබ තුළ ශුද්ධා, වීර්ය, සති, සමාධි, පුඥා කියන ධර්මතාවන් වැඩෙන්න ඕනේ එකිනෙකට අඩු වැඩි භාවයෙන් තොරව. මෙන්න මේ "අඩු වැඩි

භාවයකින් තොරව" කියන ස්වභාවය සමජයේ හුහ දෙනකුගෙන් ගිලිහී ගොස් තිබෙනවා. පුඥාව වැඩෙන ආකාරයට නොවේ ශුද්ධා, වීර්යය, සති, සමාධි කියන කාරණා ජීවිතයට එකතු කර ගන්නේ. විදර්ශනා ඥානය වැඩෙන දිශාවටමයි පිංවත් ඔබ ඉහත කාරණය සතියෙන්, සිහියෙන් යුතුව ජීවිතයට ගලපාගත යුත්තේ. මමත්වය වැඩෙන දිශාවට නොවේ. වසරක උදාවක් සමරන මොහොතක මෙවැනි ධර්මයක් ගැන පිංවත් ඔබ නැවත නැවත සිතනවානම්, මෙවැනි ධර්මයකට මුල්තැන දෙනවානම් එම වසර මොන තරම් සංහිදීමට පත් වූ වසරක් වේවිද? අර්ථවත් ලෙසම තෙරුවන් සරණගිය වසරක් වෙනවා නේද? පිංවත් ඔබ ගත්තා වූ තීරණයෙන් සැනසෙන්නේ ඔබම නේද? දූකෙන් මිදෙන දිශාවට යන්නේ ඔබම නේද? එසේ නොවුණ කල්හි දිශාව ගැන සටහන තබමි. ඔබ යන පහත

ජනවාරි පළවෙනිදා කියනකොටම සිහියට නැහෙන්නේ දෙසැම්බර් 31 දා රානියයි. මේ රාතියේ භික්ෂුව වැඩසිටියේ අගනුවරට ආසන්න ආරණායකය. රාති 12.00 වෙලාවට ආසන්න වෙද්දී පුපුරා ගිය රතිඤ්ඤා පිපුරුම් හඬ මොනතරම් වේගවත්ද කියලා පිංවත් ඔබටත් ඇසෙන්නට ඇති. මේ රතිඤ්ඤා පිපුරුම් හඬේ දෝංකාරය කියන්නේ අවිදාහවේ හඬයි. ඔබ හිතල බලන්න මීට වසර විසිපහකට පෙරාතුව ඉදල වසරින් වසර මේ හඬ වැඩිවුණා මිසක් අඩුවුණේ නැහැ. අනාගතයේ කවදාකවත් මේ හඬ අඩුවෙන්නේ නැහැ, වැඩිවෙනවා මිසක්. මේවා ලෝක ධර්මතාවන්. මනුෂායා ධර්මයෙන් පිරිහෙන්න පිරිහෙන්න නොවටිනා වටිනාකම් අර්ථවත් වෙනවා.

ශීලයේ, සමාධියේ, පුඥාවේ නිහඩ භාවයට එරෙහි ස්වභාවයන් තමයි සකස් වෙන්නෙ. සෝෂාව යම් තැනක තිබෙනවානම් එතන ශීලයක්, සමාධියක් තිබෙන්න විදිහක් නැහැ. මේ දෙක නැති තැන පුඥාව ගැන කථාකරල තේරුමක් නැහැ. ආයිමත් අපි එන්නේ අවිදාහව කියන තැනටමයි. ලෝකයේ තිබෙන සැබෑම නිහඩතාව අත්විදින්න පුළුවන් සෝෂාව තුළදීයි. දෙසැම්බර් 31 රාතියේ භික්ෂුව සයනය මත වැතිරී ඒ සැබෑම නිහඩතාව අත්වින්දා හොඳ හැටියට. පරිසරය සෝෂාකාරී වෙන්න වෙන්න තමන්ගේ සිතේ නිහඩභාවය හොඳින් දැනෙනවා, පෙනෙනවා. පුපුරණ රතිඤ්ඤා හඩින් දෙදරුම්කන පරිසරය, නිහඩ සිතින් අත්දකිද්දි අවිදාහවේ සෝෂාවත්, විදාහවේ නිහඩතාවත් සක්සුදක් සේ පැහැදිළි වෙනවා. අර්ථවත් වෙනවා. එවිට දුකක්, සැපක් නොවේ සිතට දැනෙන්නේ. අවදානමෙන් මිදුනා වූ නිදහසේ සුවයයි. මෙවන් අසිරිමත් මාර්ගයක් පිංවත් ඔබේ ඇස්පනාපිට තිබියදී ශීලයේ, සමාධියේ, පුඥාවේ උතුම් නිහඩතාවයේ අර්ථය රතිඤ්ඤාවේ හඩින් විනාශකොට දමනවා.

පිංවත් ඔබ කල්පතා කරන්න වසර සුබවෙන්න කියලා ඔබ කොතෙක් රතිඤ්ඤා පත්තුකළත් වසර සුබවෙලා තිබෙනවාද? දවසින් දවස කුෝධය, වෛරය, දුෂ්ශීල හාවය මහා වේගයකිනුයි සමාජයේ ඉහළ යන්නේ. රතිඤ්ඤා පිපුරුම් හඩේ දෝංකාරය යම් සේ වේගවත්ද දුෂ්ශීල භාවයේ වර්ධනයත් සමාජය තුළ වේගවත් වෙලා. ශුාවකයා ශාස්තෘන් වහන්සේ හඳුනන්නේ නැහැ. ගුරුවරයා ගෝලයා හඳුනන්නෙ නැහැ. දෙමාපියන් දරුවන් හඳුනන්නෙ නැහැ. පාලකයා ඇත්ත යුක්තිය හඳුනන්නේ නැහැ. පිරිහීමේ දෙසටමයි සමාජය ගමන් කරන්නේ. ඒ කියන්නේ කොතෙක් රතිඤ්ඤා පත්තුකළත් වසර සුබවෙලා නැහැ. කොහොමද වසර සුබවෙන්නෙ මනුෂායා විසින් මොනතරම් අකුසල් කන්දරාවක් සිදුකරගෙනද? මොනතරම් සත්ව සාතන, සත්ව හිංසාවන් සිදුකරගෙනද? වසරක් උදාවෙන්නේ.

දෙසැම්බර් 31 වෙනිදා රාතියේ රතිඤ්ඤා පත්තු කරන ඔබ මොනම හේතුවක් නිසාවත් සිතන්නෙ නැහැ ඔබ පත්තුකරන රතිඤ්ඤා නිසා බරපතළ සත්ව ඝාතන, සත්ව හිංසාවන් සිදුවෙනවා කියලා. මොකද ඔබ දකින්නෙ ඇසෙන් පෙනෙන ලෝකය පමණයි. ගස්, ගල්, මනුෂායෝ, ගෙවල් දොරවල් ඔබට පෙනෙන ලෝකය. ඒ ලෝකය තුළ ඔබ නිවැරුදි කරුවෙක් බව ඇත්ත. නමුත් පිංවත් ඔබ තරහයට පරිසරය දෙදරුම් කවමින් පුපුරායන රතිඤ්ඤා හඩින් මොනතරම් ඔබට නොපෙනෙන අමනුෂායන් මියයනවා ඇත්ද? කොතෙක් ඔබට නොපෙනෙන අමනුෂායන් තුවාල ලබනවා ඇත්ද? මෙම ජුෙත, භූත අමනුෂායින් මේ රාතියේ අත්විදින්නා වූ පීඩනය නිසා ඔවුනගේ සිත තුළ සකස්වෙන්නා වූ වෛරය, කෝධය නව වසරේ අසුබ තුටු පඬුරක් සේ ලෝකයාට ලැබෙනවා. ගස්වල වැඩසිටින රුක්දෙවිවරු භූම්මාටු දෙවිවරු වැනි කොටස් මේ බිහිසුණු රතිඤ්ඤා හඬින් මොනතරම් කම්පාවෙනවා ඇත්ද. ඒ දෙවිවරුන්ගේ සිත තුළත් ද්වේශය, වෛරය, කෝධය සකස්වෙනවා. මේ ද්වේශයත් නව වසරක් උදාවෙද්දී ඔබ ලබන අසුබ තුටු පඩුරක්මයි. එම රාතියේදී රතිඤ්ඤා හඩට බියෙන් දුවන තිරිසන් සතුන් කොතෙක් නම් සිටිනවාද? මරබයෙන් ගැහෙමින් සැහවෙන්න දිවයන ඒ සිත් තුළ ද්වේශය, වෛරය සකස්වෙනවා. මේ ද්වේශයත් නව වසරේ ලෝකයා ලබන අසුබ තුටු පඩුරක්මයි. රතිඤ්ඤා කරලක් පුපුරා යනකොට එම හඩට, ගින්දරට පිළිස්සී දෙදරුම් කෑමට ශරීරය පුපුරා ගොස් මොනතරම් කුඩා කෘමි සතුන් මියයනවා ඇතිද? මේ විනාශවන සතුන්ගේ සිතේ සකස්වෙන ද්වේශයත් නව වසරේ ඔබ ලබන අසුබ තුටු පඩුරක්මය.

ගස්වල, කැදැලිවල ජීවත්වෙන කුරුල්ලන්, කුඩා පැටවුන්, මෝරන බිත්තර මොනතරම් විනාශවෙලා යනවා ඇතිද? ඔය දෙදරුම් කෑමේ හඩට. එම කුරුල්ලන් බියට පත්වී අන් සතුන්ගේ ගොදුරු බවට පත්වෙනවා ඇතිද? මේ සතුන්ගේ සිත් තුළ සකස්වන ද්වේශයද නව වසර උදාවේදී ඔබ ලබන අසුබ තුටු පඩුරක්මය. ඉහත කොටස් අසහනයට, අපහසුතාවට, මරණයට, මරණීය වේදනාවන්ට, හිංසාවට පත්වීමෙන් සකස්වන්නා වූ අකුසල් කන්ද කරගසාගෙන තමයි නව වසරක් උදාවෙන්නේ. මේ අමානුෂික බේදවාචකය පිංවත් ඔබට නොපෙනෙන්නේ

අවිදාහවේ හඬ බලවත් වීම නිසාය. පිංචත් ඔබට මාර සිතක් ඇතිවෙන්න පුළුවන්, රතිඤ්ඤා පත්තුකළාම සතුන්ව මරාදැමීමේ, හිංසාකිරීමේ චේතනාවක් ඔබ තුළ නැතිය කියලා. ඒ සිතිවිල්ල නිවැරදි වෙන්න පුළුවන්. නමුත් මියයන, තුවාල ලබන, හිංසනයට පත්වෙන, එම සත්වයන්ගේ සිතේ නැගෙන ද්වේශය, වෛරය, කුෝධය සුබ පිරිත් දේශනාවක් සේ නොව, අසුබ වියරු අදෝනාවක් සේ වායු ගෝලයට එකතු වනවා නියතය. බියෙන්, වෛරී චේතනාවන් සකස් කොටගෙන මියයන අමනුෂායන්, තිරිසන් සතුන් වඩාත් නපුරු වියරු අමනුෂායන් බවට පත්ව නැවත උපත ලබා, තමන්ගේ පෙර ජීවිතයේ විනාශයට හේතුවූ රතිඤ්ඤා පත්තු කළ මනුෂායන්ගෙන් පළිගැනීමේ සිත් සකස්කොට ගැනීමේ ස්වභාවයද පිංවත් ඔබ තේරුම් ගත යුතුය. සමාජය දිනෙන් දිනම වෛරය, කුෝධය, ද්වේශය වැඩෙන දිශාවටමද මනුෂායයා වියරු ස්වභාවයටම පත්වීමටද හේතු ඉහත කාරණා තුළද සැහව තිබීමට පුළුවන. මේ සිද්ධීන් දෙස බැලීමේදී ඔබට වැටහෙනවාද අවිදාහ සහගත කියාවන් ඔබව මොනතරම් විනාශය කරා දුක කරා රැගෙන යනවාද කියලා.

පන්සලේ ඝන්ඨාරය නාද කරනකොට, හේවිසියක හඬ ඇසෙනකොට, මහුල් බෙර හඩ ඇමෙසනකොට මොනතරම් සංහිදීමක්, සංයමයක් එම හඬේ තිබෙනවාද. එම හඩින් ඉහතින් දැක්වූ විනාශයන්, අකුසලයන් සිදු වෙනවාද? කුඩා කිරි දරුවෙක් නම් පීඩා විදින්න පුළුවන්. පිංචත් ඔබට ශබ්ද පුජාවක් කිරීමට අවශා නම් පමණක් 31 දා මධාාම රාතුියට පන්සලේ ඝන්ඨාරය නාද කරන්න ගමටම ඇසෙන්නට. මහුල් බෙරයක් නාද කරන්න. මෙය සමාජයට නුහුරු දෙයක් බව ඇත්ත. එහෙත් ඔබ තුළින් තරකක් වරදක් නම වෙනත් සත්වයකුට සිද්ධවෙන්නේ නැහැ. දෙවියන් අමනුෂායන් පවා මේ හඬට පුිය වෙනවා. තිරිසන් සතුන් පවා මේ හඬ විඳිනවා. හැමෝගෙම ආශිර්වාදයෙන් තමයි වසරක් උදාවෙන්නේ. සශීක දිවානල වල සිටින දෙවියන් පවා ඔබට ආශිර්වාද කරනවා. කාටද මේ ආශිර්වාද කරන්නේ? ශීලයට. පිංචත් ඔබ ශීලයෙන් හික්මුන නිසයි, රතිඤ්ඤා පත්තු කිරීමෙන් සත්ව ඝාතන, සත්ව හිංසා සිදුවෙනවාය කියන යථාර්ථය දැක්කේ. ශිල්පද ආරඤා කරන්න උත්සාහ ගත් නිසයි ඔබ එම වැරදි කියවෙන් වැළකුනේ. ශීලයට වටිනාකමක් දෙමින් තමයි එතකොට ඔබ නව වසර අරඹන්නේ. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ නිසයි ඔබ සත්ව හිංසාවෙන් වැළකුනේ. ශීලයට වටිනාකමක් දෙනවිටම ඔබ තෙරුවන් සරණේ පිහිටලා. රතිඤ්ඤා පත්තු කිරීමෙන් සතුනට මරණීය දුක, හිංසනය සිදුවෙනවාය, මම එම සතුනට අභය දානය දෙනවාය කියලා හිතනකොටම ඔබ තුළ කුසල් චේතතාවක් සකස් වෙලා. නව වසර පිංවත් ඔබ අරඹන්නේ සතර අපායෙන් මිදීමේ සාධක සියල්ලම දෝතින් දරාගෙනමයි. පුංචි දෙයකින්, මොන තරම් නම් වෙනසක් සිදුකරන්න පුළුවන්ද. මේ පුංචි දෙය වෙනස් කර ගැනීමට නොහැකිවීමෙන්, ඔබ සසර මොනතරම් නම් දුර ගමනකට වැටෙන්න ඉඩ තිබෙනවාද.

දෙවියන්ද වදින පින් බිමයි මේ

පිංචත් හික්ෂුත් වහත්සේ විසින් මේ ලිපිය අප අතට පත්කළේ 2011 වසර අගදීය. ඒ වත විට මායාවරුත්ගේ දින දසුන ඈඳා ගනිමින් 2012 වසරේ සිදුවිය හැකි ලෝක විතාශයක් ගැන සැකයක්, බියක්, මතවවාදයක් ලෝකයා තුළ විය. මේ ගැන අහම්බයෙන් දැනගන්නට ලැබුණු උන්වහන්සේ, එය ධර්මයට ගලපමින්, ධර්මය තුළ වන රැකවරණය සඳහන් කරමින් තැබූ මෙම සටහන, එම වකවානුවෙන් වසර කිහිපයක් ගෙවී ඇති අද සිට ආපසු හැරී බැලීමේදී, එම ධර්ම කරුණුවල ගැලපීම පිලිබඳ පිංචත් ඔබට අදහසක් ගතහැකි සාධයකයක් යැයි සිතමු.

හිඤුව මේ මොහොතේ වැඩ සිටින කුටියට පැමිණි ආගන්තුක වැඩිහිටි ස්වාමීන්වහන්සේ නමක් පුකාශ කළා වසර 2012දී ලෝකයේ සිදුවන යම් අසහනකාරී තත්ත්වයක් සම්බන්ධයෙන් ලෝකයා කතාබහ කරන බව. පිංවත් උන්වහන්සේද ඒ ගැන රටේ ලෝකේ කතාකරන මතවාද කිහිපයක්ම පුකාශ කළා. හිඤුවට මේ ගැන කිසිදු දැනීමක් නැහැ. ඔය වගේ කිහිපදෙනෙක් කියපු දේවල් අසා තිබෙනවා පමණයි. මේ සිද්ධිය මෙතැනින් අහවර වුණා. එය හුදෙක් පිළිසදරක් පමණක් වුණා. එක්තරා භිඤුවක් ඉහත සිතිවිල්ල සිතමින් සිට අරමුණු වලින් බැහැරව හුදෙකලා කුටියේ සමාධිමත්ව වැඩසිටින විට භිඤුවට ඇසෙනවා 'අප ශී ලංකා මාතා... නමෝ නමෝ නමෝ නමෝ මාතා... ශී ලංකා ජාතික ගීය (සම්පූර්ණයෙන්ම)

මෙය ගැයෙන්නේ පිරිමි සහ කාන්තා කටහඩින්. හිකුළුව අරමුණු නොකරම, මේ ඇමසන්නේ දිවා ශුෝත හඩ. ඒ කියන්නේ දෙවියන්ගේ හඩ.

එම ගීතයේ හඬ සමග සංගීත රාවය එකදිගට භිඤුවට ඇසෙන්නට පටන්ගත්තා. වේලාව අලුයම 1ට පමණ ඇති. වනගත මුළු පුදේශයම දැඩි නිහඬතාවක තිබුණා. භිඤුවට දැනුණේ භිඤුව මොහොතකට පෙර සිතමින් සිටි සිතිවිල්ල. 2012 වසර කෙරෙහි දෙවියන්ගේ පුතිචාරය තමයි දිවා ශෝත තුළින් ඇසෙන්නේ. භිඤුව ලැබූ මේ අත්දැකීම පිංචත් ඔබට මෙහි සටහන් කරන්නේ ලෝකයා සමහ සසදා බලනකොට පිංචත් ඔබ මොනතරම් වාසනාවන්තද කියලා ඔබට දැනගන්නයි.

ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ සුගතිය වශයෙන් හඳුන්වන ලද සශීක දිවානල වල දෙවියන් පවා මේ බෞද්ධ රටේ උතුම් පිංවතුන්ලා වෙනුවෙන් ආශිර්වාද කරනවා. ලක් මාතාවට යහපතක් වේවා, සුරුෂිත වේවා කියලා. පිංවත් ඔබ හොඳින් දැනගන්න ඕනේ සුගති භූමිවල වැඩසිටින මාර්ගඵල ලාභී නොවන සශීක දෙවිවවරුන්, දිවාහංගනාවන් කියන්නේ කවුද කියලා. පායාසී කියන සූතුයේදී කුමාර කාශාප මහරහතන් වහන්සේ දේශනා කරනවා සශීක දිවානල වල වැඩසිටින

දෙවියන් හැමවිටම මනුෂා ලෝකයේ මනුෂායාට යොදුන් සියයක් ඇතින් ඉන්නේ කියලා. එම දෙවියන් මනුෂායාට යොදුන් සියයක් ඇතින් ඉන්නේ මනුෂාය ගඳ දෙවියන්ට ඉවසන්නට බැරි නිසා. මෙතැනදී මනුෂායාගේ ගඳ කියලා කියන්නේ මනුෂායාගේ දහඩිය ගඳ නොවෙයි. මනුෂායාගේ දුසිල්වත්හාවයේ ගඳ, අසත්පුරුෂභාවයේ දුගඳ, තෘෂ්ණාවේ අපුල දුගඳ ඉවසන්න, දරන්න දෙවියන්ට බැරි නිසයි දෙවියන් නිරතුරුවම මනුෂායාට වඩා යොදුන් සියයක් ඇතින් වැඩසිටින්නේ. නමුත් ශීලයෙන්, සමාධියෙන්, පුඥාවෙන් පිරිසිදු පිංචත් මනුෂායන් ළහට දෙවියන් එනවා. දෙවියන් එම පිංචතුන්ට ආශිර්වාද කරනවා. පිංචත් ඔබට, මට මනුෂා ලෝකයේ සිට සශීක දිවාතල වලට ඇති දුර යොදුන් ලඤා ගණනක් වුවද ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකොට වදාළ උතුම් ධර්ම මාර්ගය තුළ එම දිවා තලවල හඬ ගෙදර තිබෙන ගුවන් විදුලියේ හඬ තරමටම අපට සමීපකොට දී තිබෙනවා. මේ සම්මා සම්බුදු ඥානයේ උතුම් ආශ්චර්යයි. සමාධියේ ආශ්චර්යයෙන් අත්දකින ලෝකය විදර්ශනාවේ අවබෝධයෙන් අනිතා, දුක්ඛ, අනාත්ම වශයෙන් දකිමින් ලෝකයෙන් මිදෙන මාර්ගයක් බෞද්ධ අපට උරුමකර දී තිබෙනවා.

මේ ආශ්චර්යය දකිද්දී, ඇසෙද්දී, කියවද්දී තෙරුවන් කෙරෙහිමයි පිංවත් ඔබ ශුද්ධාව සකස්කොට ගතයුත්තේ. පිංවත් ඔබටත් මේ සම්බුදු උණුසුම උරුමයි. මාර්ගය තුළ නිවැරැදිව ගමන්කළොත් මනුෂායින්ට යොදුන් සියයක් ඇතින් වැඩසිටින දෙවියන්, දිවාහාංගතාවන් කියන්නේ අතීත මනුෂා ජීවිත වල තෙරුවන් කෙරෙහි ශුද්ධාවේ, දානයේ, ශීලයේ ඵලයයි. මනුෂා ලෝකයේ කුණුකසළ, අපුල, ගේ දොර ඉඩකඩම්, සැමියා, බිරිඅ, දූ දරුවන්, කීර්ති පුශංශා, නිලතල වලට ඇති ජන්ද රාගයේ විෂ තාවකාලිකව මරාදැමු උතුම් ශිල්වතුන්ගේ සුගති භූමියයි සශීක දිවා තල කියන්නේ. මෙවන් සුගති භූමිවල වැඩසිටින දෙවියන් මේ පුණාාදීපයට සෞභාගායක් වේවා කියලා දිවා සංගීතයෙන් ආශිර්වාද කරනවා. බලන්න පිංවත් ඔබ නොදකින, පිංවත් ඔබ නොසිතන, කහවණු - ඩොලර්, රියාල් පසුපස්සේ හඹායන බැංකු ගිණුමේ ඉලක්කම් පේළිය වැඩිකරගැනීම උදෙසාම වෙහෙසෙන පිංවත් ඔබ අමතක කළා වු මතකයක් දෙවියන්ට තිබෙනවා. දෙවිවරු දන්නවා තමන්ට මෙවන් අසිරිමත් දිවා සැපයක් ලබාගැනීමට උපකාර වූ සද්ධර්මය අවංකවම, විවෘතවම, තවමත් බබළන්නේ මේ ධර්මද්වීපයේය කියලා. නමුත් මේ ධර්මද්වීපයේ උතුම් මනුෂායින් හැටියට ඉපදිලා පිංචත් අපි මුදලට, කීර්තියට, දේපළට වැඳවැටෙමින් ඒවා මත්තේම අපේ උතුම් බෞද්ධකම දූර්වල කරගත්තත් ඒ සශික දෙවියන් සද්ධර්මය හේතුවෙන් ලබාගත් ඒ සශීක දිවාශීය අත්විඳිමින්ම ඒ සද්ධර්මය තවමත් බැබළෙන මේ පිංබිමට, ශීූ ලංකා මාතාවට ' නමෝ නමෝ මාතා' කියලා නමස්කාර කරනවා ගීතයෙන්. මේ උතුම් රට රැකේවා, චිරාත් කාලයක් දිනේවා කියලා. දෙවියන් එහෙම මේ උතුම් රටට චිරාත් කාලයක් දිනේවා කියලා ආශිර්වාද කරන්නේ ඔබ අප මෙන් කුණුකසළ ලෞකික සම්පත් බලාපොරොත්තුවෙන් නොව මේ උතුම් සද්ධර්මයේ ආරක්ෂාව, මේ උතුම් ධර්මය එක දිනක් හෝ වැඩිපුර ආරක්ෂාවී පවතීවා කියන සත්පුරුෂභාවයෙන්මයි. දෙවිවරු හොදින් දන්නවා තමන් යම් දවසක දිවා සැප අහවර වී දිවා තල වලින් වුනවුවහොත් නැවත දෙවියෙක් වීමටනම් සම්මා සම්බුද්ධ ශාසනය අතුරුදහන් නොවී පවතින්න ඕනේය කියලා. ඒ වගේම පිංචත් දෙවියන් දන්නවා මේ ගෞතම ශාසනය අවසන් මොහොත දක්වා රැකෙන්නේ මේ උතුම් පින් බිමේමයි කියලා. සශික දිවාහල වල සිටින දෙවියන්ගේ අම්මා කියන්නේ සද්ධර්මයට. සද්ධර්මය නැමැති අම්මාගෙන් තමයි, එහි එලයෙන් තමයි දිවා සම්පත් දෙවියන්ට ලැබෙන්නේ. බලන්න සද්ධර්මයට දෙවියන් මොනතරම් කෘතගුණ සලකනවාද කියලා. නමුත් උතුම් සුගතිභූමියක් වන මේ මනුෂා ලෝකයේ උරුමය ලැබූ ඔබ දවසකට එක පැයක් සද්ධර්මය වෙනුවෙන් කැපවෙනවාද? ඔබ ලබන ආදායමෙන් අවම වශයෙන් සියයට දහයක් වත් කර්මය, කරමඵල විශ්වාසයෙන්, තෘෂ්ණාවෙන් තොරව දන් දෙනවාද? අවම වශයෙන් පංචශීලය නිතිපතා ආරක්ෂා කරගත්න උත්සහ ගන්නවාද? ලෝකයාට නොවේ, අවම වශයෙන් තම සැමියා, බිරිඳට, එසේත් නැතිනම් අසල්වැසියාටවත් මෛතීය වඩනවාද? පිංචත් ඔබේම හදවතට තට්ටුකර ඔබම අසන්න.

උත්තරය

'නැහැ'

නම් පිංචත් ඔබ අසත්පුරුෂයෙක් බව ඔබම දකින්න නිහතමානී වෙන්න. මොකද ඔබට මේ මනුෂා ජීවිතය ලබාගන්න උපකාරවූ උතුම් ධර්මයන්ට ඔබ කෘතවේදී නොවන නිසා. පිංචත් ඔබට දෙවියන් නොපෙනුණාට දෙවියන්ට ඔබව පෙනෙන බව සිතන්න. උපකුමශීලීව එහෙම සිතාවත් වහ වහා නිවැරදි වෙන්න. ලෝකයාව රවට්ටත්න අපිට පුළුවන් වෙන්න පුළුවන්. එහෙත් ලෝක ධර්මතාවයන් රවට්ටත්න අපට බැහැ. ඒ වගේමයි. මනුෂායින්ව රවට්ටත්න අපට පුළුවන්, නමුත් සශික දිවාකල වල දෙවියන් රවට්ටත්න අපට බැහැ. අප හොඳින් මතක තබාගන්න ඕනේ, සතුටින් සිනාසෙමින් ලෝකයාට වහන්වෙමින් අපි කොතෙක් වැරදි කළත්, එම දුසිල්වත්හාවයේ විපාකයන් නිසා මරණින් මතු නිරයට වැටුණොත් නිරයේදී ඔබට මුණගැසෙන යම රජුත් සශික දිවා කලයකට සිටින දෙවිකෙනෙක්ම බව ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කර ඇති බව මනුෂා ලෝකයේදී සියල්ල ඔබ මුදලට ගත්තත් යමරජු ඉදිරියේ ඔබ නිරිසතෙක් බව සිහිතබාගත යුතුය. උපරිම අවුරුදු 80ක ජීවිතයක් උදෙසා, තාවකාලික තනතුරක් උදෙසා ඇයි දෙයියනේ මේ උතුම සද්ධර්මයෙන් බැහැරට ගොස් නිරයට වැටෙන්නේ. මෙලොව පරලොව දෙකේදීම ඔබ අනාරකින වෙනවා.

ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ ධර්මය අර්ථය තුළ මේ ජීවිතය දැකිය යුත්තේ නාසයෙන් ඉහළට ගත් ආශ්වාස පොද නාසයෙන් පිටවන මොහොතේ මේ ජීවිතයේ මරණය සිදුවේය කියන අර්ථයයි. නමුත් ලෝකය පවතිනවා, සංස්කාරකයන්ට නිජබිමක් වෙමින්. ඒ නිසා කිසිවක් අපට අවශා විදිහට සිදුවන්නේ නැහැ. ලෝකයේ නිරතුරුවම අතුරු විනාශයන් සිදුවෙමින් පවතිනවා. සතර මහා ධාතුවේ කිපීම නිසා විතාශයත් සිදුවෙන්න පූළුවන්. පස්ස, වේදනා, සංඥා, සංස්කාර, විඤ්ඤාණ කියන පංච උපාදානස්කන්ධය නිතාහාවයෙන්, ආත්මීය භාවයෙන් ගැනීම දෙවියන්ගේ, මනුෂාායන්ගේ, අමනුෂාායන්ගේ වියරුභාවය, තෘෂ්ණාධිකභාවය නිසා විතාශයත් සිදුවෙන්න පුළුවන්. මේ ආකාරයේ විතාශයක් වළක්වන්න දෙවියන්ට බැහැ. මොකද විනාශය කියන්නේ ධර්මය. ඒ කියන්නේ අනිතාය. මාර්ගඵලලාභී නොවන දෙවියනුත් මේ ධර්මථාවයන්ට යටයි. නමුත් සුගතිභූමි වල වැඩසිටින මහේශාඛා දෙවියන්ට පුළුවන් පිංවතුන්ට උපකාර කරන්න. මොකද ඒ අය සුරුෂිත නිසා. ඒ සුරක්ෂිතභාවය දෙවියන් ලබාගන්නේ ධර්මය තුළින්. ඉරවල් හතක් පායා කල්ප විනාශයක් සිදුවන මොහොතේත් මාර්ගඵල ලැබූ දෙවියන්, දිවාහංගනාවන් සුරක්ෂිතයි කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. මේ උතුම් මොහොතේ දිවානල වල වැඩසිටින දෙවිවරුන් 'අප ශුී ලංකා මාතා නමෝ නමෝ මාතා' කියලා මේ බොදු දේශයට ආශිර්වාද කරන්නේ 'අප සුරක්ෂිතයි, පිංවත් මනුෂා ඔබත් ශී සද්ධර්මය තුළින් සුරක්ෂිත වෙන්න' කියන කාරණය මතක් කරන්නයි. බලන්න ධර්මයේ සුරක්ෂිතභාවයෙන් සිංහනාද කරන දෙවිවරු. ඒ දෙවියන් සිංහනාද කරන්නේ කල්ප විනාශයක් පැමිණියත් අප සුරුම්නයි කියලා. නමුත් මේ උතුම් සද්ධර්මය ජීවමානව පවතින මේ ධර්මද්වීපයේ මනුෂා අපි සුනාමියක් එයි, මිසයිලයක් එයි, භූමිකම්පාවක් එයි කියලා හැංගෙන්න බංකර් හදනවා. ශාන්තිකර්ම කරනවා. දේවාල පස්සේ දූවනවා. තවත් සරළව පැහැදිලි කරනවා නම් අපි තෙරුවන් කෙරෙහි ශුද්ධාවෙන්, ශීලයෙන්, දානයෙන් දූර්වලයි කියන කාරණයයි. පිංචත් ඔබට බියක් සකස් වෙනවා නම් ඔබ කළ යුත්තේ බංකර් තැනීම, යන්තු මතු, ශාන්තිකර්ම කිරීම නොව, සුරක්ෂිතභාවය සඳහා අවශා ශුද්ධාව, ශීලය, දානය කියන බංකර තූන ශක්තිමත්ව ජීවිතය තුළින් ගොඩනගා ගැනීමය. කල්ප විනාශයකදීවත් එම බංකර බිඳින්න බැරි බවට ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ සහතිකයක් දෙනවා.

අවසාන අවස්ථාව

අද වෙසක් පුරපසළොස්වක පොහොය දවස. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ සම්මා සම්බුද්ධත්වය අවබෝධකර වසර දෙදහස් හයසියයක් සපිරෙන පුවෘත්තියක් ඇමසනවා. භික්ෂුව මේ මොහොතේ වැඩසිටින්නේ මිනිස් වාසයෙන් දුරස්වු හුදකලා කුටියක නිසා බාහිර සමාජයේ කිුයාවන් ගැන දන්නෙ නැහැ. අද වැනි දවසක ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ සම්මාසම්බුද්ධ ඥානමයන් පරිපුර්ණවු චතුරාර්ය සතා ධර්මයයි අවබෝධ කොට වදාළේ එවන් අර්ථවත් දිනයක ධර්මයේ අර්ථය හොදින් ජීවිතයට ගලපාගන්න ඕනේ. ධර්මය කියල කියන්නෙ චතුරාර්ය සතා පටිච්චසමුප්පාදය, සතරසතිපට්ඨානය, පංච උපාදානස්කන්ධය, ධර්මය. සප්තබොඡ්ජංග ධර්මයන්, භව නිරෝධය උදෙසා පක්ෂවෙන්නාවු සත්තිස් බෝධිපාක්ෂික ධර්මයන්මයි. ඔබේ ජීවිතය තුළින් අද දවසේ මේ ධර්මතාවයන් තන්හා, දිට්ට, මාන්නයෙන් තොරව වැඩෙන අවබෝධවන දිශාවට ජීවත් වුනා නම් අද දවසේ පිංචත් ඔබ සැබැවින්ම ලොච්තුරා බුදුරජාණන් සරණගිය කෙනෙක් වෙනවා. මෙම අර්ථවත් මාර්ගයෙන් බාහිරව වෙසක් තොරණ්, වෙසක් කුඩු, දන්සල්, සැරසිලි, නාටා සංදර්ශන වැනි දේවල් තුළින් ඔබ සැනසුනානම්, ඒවා වැටෙන්නේ ශාසනයේ නාමයෙන් කෙරෙන සිල්ලර වෙළදාම් ගණයටම බව කිවයුතුයි. නමුත් මේවා පුතික්ෂේප කරන්න කාටවත් බැහැ. තමනුත් සතුටුවෙලා අනුන්වත් සතුටුකිරීම තමයි මේවායේ අරමුණ. ජීවිතයටම පන්සලකට ගොස් ශීලයක් සමාදන්නොවූ මනුෂායෙක් හදිස්සියේ මැරෙන මොහොතක තමන් තැරඹුවාවූ වෙසක් තොරණක තේක වර්ණ විදුලි බුබුලු වලින් ඒකාලෝක වූ බුදුසම්ඳුන්ගේ රූපය සිහියට නැගිලා, එම පුණා සිතුවිල්ල නිසාම සුගතිගාමී ජීවිතයක් ලබන්න පුළුවන්. නමුත් මේවා භවයේ ලබන්නාවූ සිල්ලර සැපයන්මයි. අපට තිබෙන්නේ එකිනෙකට වෙනස් වු ඉන්දීයධර්මයන්ගේ ස්වභාවයන් . ඒ නිසා අර්ථයෙන් විවිධවූ කියාකාරකම් සමාජය තුළ පැවතීම ධර්මතාවයක්මයි. එම ධර්මථාවය ඇලීමෙන්, ගැටීමෙන් තොරව උපේක්ෂාවෙන් යුතුව දකිමින් ධර්මයේ සැබෑ අර්ථය තුළට පැමිණීමට පිංවත් ඔබ දක්ෂ විය යුතුය. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා මහපොළවෙන් පස් මීටක් අතට අරගෙන, මහ පොළවේ තිබෙන ඉතිරි පස් සමග උපමා කරලා 'මහණෙනි, මියයන සත්වයන්ගෙන් සුගතිගාමී ජීවිත ලබන්නේ මේ අතේ තිබෙන පස් පුමාණයටයි' කියලා. මහ පොළවේ තිබෙන පස් තරමටම සත්වයා දුගතිගාමී ජීවිත වලට වැමටන්නේ කියලා. මෙම සම්මා සම්බුද්ධ වචනයට අනුව අපි උත්සහ ගන්න ඕනේ සමාජය තුළ සිදුවන දෙය අර්ථවත්ද තැතිද යන්න සෙවීමට නොවේ. ලොව්තූරා බුදුරජාණන්වහන්සේගේ අතේ තිබෙන පස් මිටෙන් එක් පස් කැටයක් වෙනවාය කියන උත්සාහයටයි එන්න ඕනේ.

ලෝකය කියන්නේ හාසායක්. සත්වයාගේ මෝහය වැඩිවන්න වැඩිවන්න විකට ජවනිකා වැඩිවෙනවා. හාසා රසය තව තව වැඩිවෙන්න. ලෝකය සංකීර්ණයි කියන්නේ, ලෝකය ලස්සනයි කියන්නේ, බලා ඉවරයක් කරන්න බැහැය කියන්නේ ඔබේ සිත මේ සියල්ලටම වඩා වේගවත්ය කියන කාරණයයි. රූපය සැම විටම තිබෙන්නේ රූපයේ ස්වභාවයෙන්. රූපය කෙරෙහි ඇති ඡන්දරාගය නිසාම ඔබමයි රූපයට අනේකවිධ වටිනාකම් දෙන්නේ. ඉහත අර්ථය පිංවත් ඔබට භොඳින් වැටහෙන්න සුදුසු කතා පුවෘත්තියක් මෙහි සටහන් කරනවා.

භික්ෂුව වැඩසිටි පුදේශයක එක දායක ගෙදුරක වයෝවෘද්ධ අම්මා කෙනෙක් සිටියා. හික්ෂුව මේ නිවසට හත් අට වතාවක්ම පිණ්ඩපාතය සඳහා වැඩම කරලා තියෙනවා. මේ හැම වතාවකම භික්ෂුවට පෙනෙනවා නිවසේ කාමරයක සිට බිත්තිය අල්ලමින් ඉතා අපහසුවකින් අම්මා කෙනෙක් ඇවිත් පුටුවක වාඩිවෙනවා. ඇයට වයස අවුරුදු අසු පහක් පමණ ඇති. ටිකක් මහත ශරීරයක් තිබෙනවා. හොඳින් පිරිසිදු වෙලා ඉන්න පාටක් පෙනෙන්නේ නැහැ. තමන්ගේම දරුවා සිටියක් එම අම්මාව අතින් අල්ලලා හාමුදුරුවො වැඩම කිරීමට පෙර පුටුවේ වාඩි කරන්නේවත් නැහැ. එයාම බිත්තිය අල්ලාගෙන එන්නේ. කොටින්ම ඒ අම්මා දැන් එම නිවැසියන්ට එපා වෙලා. අඩුම තරමින් එම නිවැසියන් හාමුදුරුවන්ට පුජා කරන ආහාරයක්වත් එම අම්මාට අත ගස්වන්නේ නැහැ. වයෝවෘද්ධභාවය නිසාම, ජරා වහාධි ලකුණ නිසාම හැමෝටම එපා වෙලා සිටි මේ අම්මා මිය යනවා. මේ අම්මා මැරුණාට පස්සෙ හික්ෂුවක් අරමුණු කොට බලනවා මේ අම්මා කුමන ආකාරයේ නැවත උපතකට ගියාද කියලා. ඒ වෙලාවේ භික්ෂුවට අරමුණු වෙනවා මියගිය අම්මාගේ රූප ස්වභාවයෙන්ම යුත් පාවෙන භූත රූපයක්. වෙනසකට තිබුණේ කොණ්ඩේ කරල් දෙකකට ගොතලා බැඳලා තිබුණා. ළමා වයසේ ගැහැණු දරුවෙකුගේ වගේ. භික්ෂුව ඉදිරියේ ඇය පාවෙනවා. හරස් අතටයි පාවෙන්නේ. මෙය භවයේ තවත් උපතක්. ඇස, කණ, නාසය, දිව, මනස, කය ඇයට තිබෙනවා. අපට වගේම මේ භූත සත්වයාට බාහිර රූප එස්සය වීමෙන් පංච උපාදානස්කන්ධය සකස් වෙනවා. මිය යන අවස්ථාවේ ශක්තිමත් කුසල් අකුසල් නිමිත්තක් සකස් නොවීම නිසා මෙවැනි භූත ස්වභාවයේ ජාතියක් සකස් වෙන්න පුළුවන්. මෙන්න මෙවැනි අයට තමයි පාංශකූල පිංකම, සත් දවසේ බණ පිංකම වටින්නේ. මෙවැනි පිනකින් කුසල් අකුසල් නිමිත්තක් ශක්තිමත් කරවලා ඊළහ උපතට ඇය පැන ගන්නවා. මෙම භූත ස්වභාවය හරියට නිදාගෙන ඇහැරුන දරුවෙක් වගේ. තද නින්දෙන් අවදිවුණ ගමන් දරුවා පියවි සිහියෙන් නොවේ ඉන්නේ. මුහුණට වතුර ටිකක් ඉස්සාම හොඳින් අවදි වෙනවා. ශක්තිමත් කුසල් අකුසල් චිත්තයක් මිය යන මොහොතේ සකස් නොවු නිසා භූත ස්වභාවයට පත් මෙම සත්වයාටත් පාංශකූල පිංකම, සත් දවසේ පිංකම හරියට අඩ නින්දේ පසුවෙන දරුවෙකුට වතුර ටිකක් මුහුණට ඉසීම වැනිය. අසිහියෙන් මියයාම, නින්දේදී මියයාම, ක්ෂණිකව සිදුවන අනතුරු මරණ වලදී මෙන්ම ළමා මරණ වලදීද ඉහත ස්වභාවයක් සකස් විය හැකියි. මෙන්න මෙවැනි යට තමයි පාංශකූල පිංකම, සත් දවසේ බණ පිංකම වටින්නේ. මෙවැනි පිනකින් කුසල් අකුසල් නිමිත්තක් ශක්තිමත් කරවලා ඊළඟ උපතට ඇය පැන ගන්නවා.

මෙම මව මියගොස් දින තුනේදී තමයි භික්ෂුවට මෙම මවගේ භූත ස්වභාවයේ උපත සමාධියේදී දර්ශනය වුනේ. ඒ අසරණ මැණියන් වෙනුවෙන් මෙය සටහන් තබන භික්ෂුවද නිරතුරුවම පිං අනුමෝදන් කළා. මරණයේ භූමිදාන කටයුතු අහවරවෙලා දිනකට පසුව ඇයව භික්ෂුවක් සමාධියෙන් අරමුණු කොට බලද්දී භික්ෂුවට දර්ශනය වෙනව කුඩා ගැහැණු දරුවෙක්. ඒ කියන්නෙ ඇය මව් කුසක බිළඳියක් ලෙස උපත ලැබූ බවයි. මෙතැනදී උපත කියල සටහන් කළේ මවගේ ගර්භාෂ කුටියට බැසගත් බවයි. භික්ෂුව මේ ඔබට පැහැදිලි කරමින් එන්නේ ලෝකය භාසායයක් වෙන්නෙ කොහොමද කියලා. දැන් කවුද මේ මැරුණ වයෝවෘද්ධ අම්මා. වයස අවුරුදු අසූපහක් වන, හැමෝටම එපාවෙලා කරදරයක් වෙලා හිටපු, හරි හැටි පිරිසිදු භාවයක්වත් නොතිබුණ, ශරීරයෙන් තෙල් බෙහෙත් ගඳ හමපු, ජරා වාාධියට පත්වූ අයෙක්. මේ අම්මා කළාවූ කුසල් අකුසල් හේතුවෙන් සකස්වුන විඤ්ඤාණ ධාතුව මුලින් භූත සත්වයෙක් හැටියට බැසගත්තා. භූත සත්වයා තුළ සකස් වූන සංස්කාර ධර්මයන් හේතුවෙන් සකස්වූ විඤ්ඤාණ ධාතුව ඉන් චුත වී මව්කුසක බිළිඳියක්ව බැසගත්තා.

දැන් මේ බිළිඳිය බැසගත් මව්කුස හිමි තැනැත්තිය දින විසි අටක් ගියාට පස්මස දැන ගන්නවා තමන්ගේ කුසේ දරුගැබක් ඇති වූණාය කියලා. මේ සුබ ආරංචිය දැනගත් මොහොතේම ඇය මේ බව දැනුම් දෙන්නෙ තමන්ගේ සැමියාට. සැමියා එවිට මොකද කරන්නේ. මෙලෝ සිහියක් නොමැතිව බිරිඳව සිපගන්නවා. වාසනාවන්ත දරුපැටියෙක්, සූරතල් දරුපැටියෙක්, ලස්සන දරුපැටියෙක් ඔයා මට දෙන්න කියලා. එදා ඉඳුන් භාරහාර වෙනවා, බේබි සුට් මහනවා, කොට්ට හදනවා, ලස්සන සුසිනිදු ඇතිරිලි,මල් පීස් රෙදිමයි සොයන්නේ. දරුවා නළවන්න තොටිලි ගේනවා, සෙල්ලම් බඩු එකතු කරනවා. වැදගත් රෝහලක දරු පුසුතිය කිරීමට සිහින දකිනවා. මේ සියල්ල කරන්නේ කවුරුන් උදෙසාද? දිවාලොකයෙන් පහළවූ දිවාහාංගනාවක් උදෙසාද? නැහැ. මීට මාසයකට පෙර මිය පරලොව ගිය අර වයෝවෘද්ධ ආච්චිගේ සංස්කාර ධර්මයන් හේතුවෙන් සකස් වුන දරුගැබයි මේ බිහි වෙන්න යන්නේ. එදා එම ආච්චිව අතින් අල්ලවා වාඩිකරන්නවත් කෙනෙක් හිටියෙ නැහැ. ඒ තරමටම ඇයව ජරා, වාහයි නිසාම කොන්කරලා. වර්තමානයේ ඇයව නලවන්න තොටිලි හදනවා. පුසුත කරන්න වැදගත් රෝහල් සොයනවා. සුසිනිදුම රෙදිපිළි සොයනවා. මේකම නේද ලෝකය කියන්නේ? එහෙමනම් ලෝකය කියන්නෙ හාසායක් නොවේද? විඤ්ඤාණය නැමති මැජික්කරුවා සංස්කාර ධර්මයන්ගේ ශක්තියෙන් නිපදවන අනේකවිධ රූපයන් කෙරෙහි ඡන්දරාගයෙන් අපිද විඤ්ඤාණයට බැඳී යනවා. මැජික්කරුවෙක් එක මොහොතක පරවියෙක් දැතට ගෙන සුදු රෙදි කඩකින් එම සතාව වසා, මොහොතකින් රෙදිකඩ ඉවත් කරනවා. එවිට එතන ඉන්නේ ගිරවෙක්. මැජික්කරුවා ගිරවාව රෙදිකඩකින් වසනවා. මොහොතකින් එම රෙදිකඩ ඉවත් කරනවා. එවිට එතන ඉන්නේ හාවෙක්. හාවාව රෙදි කඩකින් වසනවා. මැජික්කරුවා තම මැජික් යෂ්ටියෙන් යමක් කරනවා. දැන් එතන ඉන්නේ

බෝනික්කෙක්. මැජික්කරුවා තම මැජික් යෂ්ටිය උපයෝගී කොටගෙන ජේක්ෂකයා මුලාකොට රිසිසේ රූපයන් මවයිද සංස්කාරධර්මයන් නැමති යෂ්ටිය උපයෝගී කරගෙන විඤ්ඤාණය නැමති මැජික්කරුවාද එකිනෙකට වෙනස් රූප නිපදවයි. රොහලේ ලෙඩ ඇඳේ දුක්විදින රෝගීන් ඔබ දැක තිබෙනවාද? නාස් සිදුරුවලට බට දමල. මුඛයට බට දමල. මුකුා මාර්ගයට බටයක් දමල. සේලයින්,රුධිරය දෙනවා. මරණාසන්නව ලෙඩා ඇඳේ වැතිරිලා සිටිනවා. ඥාතීන්ටත් මේ රෝගීන්ව එපාවෙලා. උපස්ථායකයින්ටත් මේ රෝගීන්ව එපා වෙලා. සමහරු මෙවැනි රෝගීන් දිහා බලන්නත් බයයි. ඒත් මේ රෝගියා මැරිලා නැවත මව් කුසක උපතක් ලැබුවොත් මොන සැලකිලිද?... මොනතරම් ආදරයක්ද ඔහු ලෝකයාගෙන් ලබන්නෙ. මේක නේද ලෝකය කියන්නේ. පසුගිය ජීවිතයේදී තිරිසන් ලෝකේ හරක් කුළයේ ඉපදිලා,අලි කුළයේ ඉපදිලා, කුකුල් කුළයේ ඉපදිලා මේ ජීවිතයේ මනුෂායෝ වෙච්ච අය භිඤුවකට අරමුණුවෙලා තිබෙනවා. රුපය කෙරෙහි ඇති ඡන්දරාගය සත්වයාව මොන තරම් හාසා යක් බවට පත්කොට තිබෙනවාද. රූපය කෙරෙහි ඇති ජන්දරාගය මේ තරම් සත්වයාව හාසා යට පත්කොට තිබියදීත් අපි තවම වෙසක් දිනයේවත් රූපයට ඇති ජන්දරාගයෙන් මිදීමට කැමත්තක් දක්වන්නෙ නැහැ. එදාටත් රූප සොය සොයා යනවා.

තොරණ්, වෙසක් කූඩු, සැරසිලි, හක්ති ගීත, නාටා සංදර්ශන, විදුලි බුබුලු... මේවා සොය සොයා යන තරමට රැස්වෙන සංස්කාර ධර්මයන් ඔබට හවයේ කැමැති කැමැති රූප උපද්දවලා දෙනවා. වෙසක් දිනයේ රාතියේ අගනගරය යම් සේ චමත්කාරජනකද, ඔබටත් හවයේ චමත්කාරජනක උපත් සකස්කර දෙනවා. පඤ්‍යින්ගේ ලෝකය, මාළුන්ගේ ලෝකය මොනතරම් චමත්කාරජනකද කියලා බලන්නකෝ. විවේකී සිතෙන් මේවා සිතන්න. මේවා තමයි කමටහන්.

මේ ලෝකයේ උපත ලබන සෑම සත්වයෙක්ම ජරා, වාාාධි, මරණ කියන කාරණා තුන දෝතින් දරාගෙනමයි උපත ලබන්නේ. නමුත් රූපය කෙරෙහි ඇති ඡන්දරාගය නිසා ඔබට මේ යථාර්ථය පෙනෙන්නේ නැහැ. ඉපදුණ අලුත කුඩා බිළිදකුගේ සුරතල්භාවය, අසරණහාවය හමුවේ ඇතිවන ආදරය නිසා මේ දරුවාගේ ජීවිතය තුළ ඇති ජරා, වාාාධි, මරණ ලඤණ සැහවිලයි තියෙන්නේ. නමුත් පිංවත් ඔබ සතියෙන් සිහියෙන් යුතුව මේ පුංචි රූපය දෙස බැලුවොත් එම රූපය තුළ සැහවී ඇති ජරා, වාාාධි, මරණ කියන කාරණා හඳුනාගන්න පුළුවන්. සතිය, සිහිය නැති තැනදී ඔබ දරුවාට ආදරය කරනවාය කියන්නේ, රැකවරණය දෙනවාය කියන්නේ මේ ජරා, වාාාධි, මරණ ලඤණ වසන් කිරීමට, යටපත් කිරීමට, පරාජය කිරීමට ගන්නා වූ උත්සහයක්මයි. මේ උත්සහයේදී අප කවරුත් තාවකාලිකව දිනුවත් අවසානයේදී පරාජය වන එකමයි සිද්ධවෙන්නේ.

හව නිරෝධය යනු එස්සය අනිතා වශයෙන් අවබෝධ කර රූපයට ඇති ඇලීමත්, ගැටීමත්, උපේක්ෂාවත් කියන කාරණා තුනෙන්ම නිදහස්වීමය.

අපි මේ පුංචි බිළඳු රූපයට මොන තරම් ඡන්දරාගයක් ඇතිකරගෙන තිබෙනවාද කියලා කියනවා නම් සමාජයේ මතයක් පුකාශ වෙනවා, බිළිඳු දරුවාගේ සිත පුභාශ්වරයි කියලා. නොකිලිටියි කියලා. මේ පුංචි රූපයට ඇති තෘෂ්ණාව නිසාමයි මෙවැනි මාර සිත් වැඩිහිටියන් තුළ ඇතිවෙන්නේ. වැඩිහිටියකුගේ සිත යම් සේද කුඩා බිළිදෙකුගේ සිතුවිලිද රාග, ද්වේෂ, මෝහ අකුසල මූලයන්ගෙන් සංසාරික පුරුදු, ඉව ඔස්සේ වැඩිලයි තිබෙන්නෙ. තමා කැමති උපාදානයන් අහිමි වෙනකොට ළදරුවා කියල වෙනසක් නැහැ. ද්වේෂය සකස් වෙනවා. දරුවෙක් නව මාසයක් මව් කුස ගර්භාෂය මගේ කරගෙනයි ජීවත් වෙන්නෙ. අපිට පෙනුනට මේ දරුවා නව මාසයක් අතපය වකුටු කරගෙන මේ ලේ සැරව පිරුණු බැලුම් බෝලයක් වන් අවකාශය තුල තෙරපෙමින් දුක් විදිනවා නේද කියලා, ඒ අපි හිතන හැටි. නමුත් මේ ළදරුවා ගර්භාෂය තුල ජීවත් වෙන්නේ මේක මගේ නිවස, මේක මගේ කාමරය, මේක මගේ තැන කියන උපාදානය සකස් කොටගෙන කැමත්තෙන්මයි. එයාට දුකක් දැනෙන්නෙ නැහැ. අපිට පෙනෙන දුක ළදරුවා සැපක් හැටියටමයි දකින්නෙ. ළදරුවා මව් කුස තෘෂ්ණාවෙන් යුතුව උපාදානය කොට ඇති නිසා තමයි අම්මා කෙනෙක් දරුවා බිහිකරන වෙලාවෙ මහා වේගයකින් කැමොර දෙමින් ලෝකයාට බිහිවෙන්නෙ. දරුවාගේ විරෝධයයි එයා පුකාශ කරන්නේ. මගේ තැනින් මාව මුදාගත්තාය කියන විරෝධය. මෙතන තිබෙන්නෙ ද්වේෂයක් වෛරයක් නොවේද? ඒ කියන්නෙ දරුවෙක් ඉපදෙනකොටම ද්වේෂය වෛරය සකස් කරගෙනමයි උපදින්නේ. ඉන් පස්සෙ බලන්න දරුවා අම්මාගේ උණුසුම උපාදානය කොටගන්නවා, කෘෂ්ණාවෙන්ම. දැන් අම්මාගේ උණුසුම, පියයුරු සැපයි කියල මව් කිරට උපාදානය ඇති කරගෙනයි සිටින්නේ. අම්මාගේ තුරුලේ සිටින මේ දරුවා යමෙක් අතට ගන්න හැදුවොත් මහා වේගයකින් කැමොරගහනවා. මුහුණ රතු කර ගන්නවා. මේ පුංචි සිතේ සැහවී ඇති ද්වේෂය, වෛරය,රාගයමයි මේ හැසිරීම් වලට හේතුව. ඒ නිසාම පුංචි සිත පුභාෂ්වරයි කියන කාරණය, පුංචි දරුවන්ගේ රූපයන් කෙරෙහි අපේ ඇති ඡන්දරාගය නිසාම සකස් කොටගත් මෝහ මුලික අදහසක්. එම නිසා කුමන රූපයකට ඔබ බැඳුනත් ඒ බැඳී ඇත්තේ මාරයාටය කියන කාරණයයි අදවන් දිනයක ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ අවබෝධකොට ගත්තේ. ධර්ම සාකච්ජාවක් අතරතුර එක තරුණ මවක් හික්ෂුවගෙන් විමසුවා 'හමුදුරුවනේ, මට කුඩා දරුවෙක් සිටිනවා. දරුවාගේ කටයුතුත් කරමින්, සැමියාගේ කටයුතුත් කරමින්, ගෙදර දොර කටයුතුත් කරමින් මම කොහොමද මේ ධර්මය තුළ ජීවත්වෙන්නෙ' කියලා මේ පුශ්නය පිංවත් ඔබටත් අදාළ පුශ්නයක් බව ඔබටත් වැටහෙනවා ඇති. භිඤුව ඇයට දුන්න පිළිතුර තමයි 'දැන් ඔබ බැඳීම්වලට බැඳිලයි සිටින්නේ. ඒ නිසා බැඳුණු බැඳීම් ගැන දුක් වෙන්න එපා. බැඳුණු බැඳීම් උදෙසා ඔබෙන් වියයුතු යුතුකම්

කොටසක් තිබෙනවා නම් ඒවා නොපිරිහෙලා ඉටු කරන්න. කරන්නා වූ හැම යුතුකමක්ම කුසලයක් සේ දකින්න. බැඳුනා වූ හැම බැඳීමක් කෙරෙහිම ඇලීමෙන් ගැටීමෙන් තොරව උපේක්ෂාවෙන්ම බලන්න. බැඳුනාවූ බැඳීම් වලින් ඔබ ලබන අත්දැකීම් අලුත් බැඳීම් ඇතිකර නොගැනීමට කමටහන් කොට ගන්න. කිරි දරුවෙක් ඇති මවකට වුවද තමා දක්ෂනම් නිවසේ සිටීමින්ම ගිහි පිංවතුන්ලාට සමාදන් විය හැකි වෙරීම ශීලයක් සමාදන් විය හැකි හෙයින් ශීලයට උපරිම වටිනාකමක් දෙමින් කටයුතු කරන්න. තණ්හා, මාන්න, දිට්යීන්ගෙන් තොරව ඉහත කාරණා ඉටුකරන ගමන් ඔබට තාවකාලික සැපයක් යෑයි දැණෙනා එකම සිතුවිල්ලක් හෝ අවබෝධයෙන් යුතුව අනිතාය දකිමින් අත්හැරීමට දිනපතා පුරුදුවන්න. මේ කරුණු කාරණා දිනපතා තෙරුවන් කෙරෙහි ශුද්ධාවෙන් ඔබේ ජීවිතය තුළින් වැඩෙන විට තවත් නකුල මාතාවක්, විශාකාවක් වීමට අවශා ධර්මතාවයනුයි ඔබ තුළින් කියාත්මක වෙන්නේ'.

අද වැනි වෙසක් පූරපසොලොස්වක දිනයක ලොවතුරා බුදූරජාණන් වහන්සේ අවබෝධකොට වදාළ චතුරාර්ය සතාය ධර්මයේ මුල්ම ආර්ය සතාය වන දුක ඇතිවෙන හේතුව තමයි තෘෂ්ණාව. කුමක් කෙරෙහිද තෘෂ්ණාව සකස් වෙන්නෙ රූපය කෙරෙහි. රූපය කෙරෙහි ඇති කරගන්නා තෘෂ්ණාව නිසාමයි සත්වයා මේසා හවගමනේ දූකට පත්වෙන්නේ. තෘෂ්ණාවෙන් මිදීමේ මාර්ගයයි ආර්ය අෂ්ඨාංගික මාර්ගය. ඉහත එක්දරු මවට දෙන ලද පිළිතුර තුළ එම චර්යාවන් ජීවිතය තුළින් කියාත්මක කළොත් ආර්ය අෂ්ඨාංගික මාර්ගයම ඒ තුළින් ආවරණය වෙනවා. ගිහි ජීවිතයකට මොනතරම් වටිනාකමක්ද ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ධර්මය තුළින් ලබාදී තිබෙන්නේ.

රූපයන් කෙරෙහි චන්දරාගය ඔබ තුළ වැඩිවෙනකොට බිරිඳ, සැමියා, දරුවන්, සම්පත් කෙරෙහි දැඩි තෘෂ්ණාවක් සකස්වෙනකොට ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකොට වදාළ පහත ධර්ම කාරණය සිහියට ගන්න. ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ තමන් වහන්සේ වඩින පාර හරහා දිවයන කඩිරැලක් පෙන්වලා ආනන්ද ස්වාමින් වහන්සේට දේශනා කරනවා 'ආනන්ද මේ කඩිරැලේ සිටින සෑම කඩියෙක්ම අතීතයේ සක්විතිරජ වෙලා ඉඳල තිබෙනවා' කියලා. තිරිසන් ලෝකයේ කඩියාත් සක්විතිරජ වෙලා ඉඳලා තිබෙනවා නම් පිංවත් ඔබ සංසාරයේ කී වතාවක් නම් සක්විති රජ වෙලා ඉන්න ඇතිද? ඒ සක්විති රාජශීය අත්විදින්න ඇතිද? සක්විති රජ කෙනෙකුට තම පින් බලයෙන්ම පහලවෙන පංචකලා නාණයෙන් යුතු ස්තී රත්නය, අහසින් ගමන් කරන ඇත් රත්නය, අහසින් ගමන් කරන අජානීය අශ්ව රත්නය, මහපොළවේ ඇති ඕනෑම සම්පතක් සෘද්ධියකින් දැකිය හැකි පුරෝහිත රත්නය. අන්තෘපුර බිසෝවරුන් හරහා ලැබෙන දහසක් පුතුන්... මේසා අසිරිමත් වූ සම්පත් පිංචත් ඔබ සංසාරයේදී ලබල තිබෙනවා. මෙලොව ජීවත්වන සෑම කාන්තාවක්ම අතීත සංසාරයේ සක්විති රජවරුන්ගේ පංචකලා නාණයෙන් බබලන

ස්තුී රත්නය ලෙස ඒ අසිරිය විදලා තිබෙනවා. සක්විති රජවරුන්ට දාව අසිරිමත් පුතුන් ලැබූ මව්වරුන් වෙලා ඉඳලා තිබෙනවා. සෘද්ධිමත් ඇතුන්, අසුන් පිට ගමන් බිමන් ගිහින් තිබෙනවා. අතීතයේ පිංචත් ඔබ ලැබු මේ අසිරිමත් සම්පත්, රාජශිය සමග ගලපා බලනකොට මේ ජීවිතයේදී ඔබ ලබා ඇත්තේ මොන තුට්ටු දෙකේ දෙයක්ද. අතීතයේ සක්විති රජකෙතෙක් හැටියට පංචකලාහණයෙන් බබලන ස්තී රත්නයක් බිරිඳ කරගෙන සිටි ඔබ ඒ අසිරිමත් ස්තීුරත්නයත් වර්තමානයේ ඔබේ බිරිදත් සංසන්දනය කොට බලන්න. අතීතයේ සක්විති රජවරුන්ගේ අසිරිමත් ස්තුීරත්නයක් වූ පිංවත් ඔබ වර්තමානයේ ඔබ බැඳී ජීවත්වන ස්වාමිපුරුෂයා දෙස බලන්න. මොන නොවටිනා දෙයක් කෙරෙහිද ඔබ මේ බැඳී සිටින්නේ. අතීත ජීවිතයේදී සෘද්ධිමත් ඇතුන් පිටින්, සෘද්ධිමත් අජානීය අසුන් පිටින් මහේශාකා ලීලාවෙන් අහසින් ගමන් ගිය ඔබ මේ ජීවිතයේදී යානාවක් කොට ගත් ඔය යකඩ ගොඩ මොන තුට්ටු දෙකේ දෙයක්ද? අතීතයේ සක්විතිරජවරුන් එම රාජා ඇමතිවරුන් ලෙස සිටි පිංචත් ඔබ මේ ජීවිතයේදී බලය යෑයි අත්විදින්නේ බියම නේද? බිය සකස් වෙන තැන සකස්වෙන්නේ අකුසලම නේද? අතීතයේ ඔබ ලැබු රාජාායන් යටත් කරගැනීමට සමත් අසිරිමත් යෝධ බල, යෝධ ශක්තිය ඇති පුතුන් හා සසදා බලනකොට මේ ජීවිතයේදී ඔබ ලැබූ දරුවන් කවුරුන්ද? අතීතයේ පිංචත් ඔබ ලැබූ සම්පත් සමග සසදා බැලීමේදී මොන 'නොවටිනා වටිනාකමක්ද' මේ ජීවිතයේ ඔබ ලබා තිබෙන්නේ. පිංචත් ඔබ කැමති වුණත් අකමැති වුණත් මෙය තමයි ඔබේ ජීවිතයේ යථාර්තය. ඒ නිසා ධර්මය කෙරෙහි ශුද්ධාවෙන් මේ ඇත්ත ගැන සිතන්න. එවිට ඔබට ඇනේවි මේ ලෝකයේ දෙවියෙක්, මනුෂායෙක් හැටියට විඳින්න යම් සැපයක් සම්පතක් තිබෙනවානම් ඒ සෑම සම්පතක්ම අතීතයේ ඔබ අත්විදලා අත්දැකලා තිබෙනවාය කියලා. සියලු සැපයන් අත්වින්දත් පිංවත් ඔබට බැරිවුණා ඒවා කෙරෙහි ඇති තෘෂ්ණාවෙන් මිදෙන්න. සක්විති රජවරයා තිරිසන් ලෝකයේ කඩියෙක් බවට පත්වුණෙත්, ඔබ නැවත සාමානා මනුෂායෙක් බවට පත්වුණෙත් මේ අසීමිත තෘෂ්ණාව නිසාමයි. පිංවත් ඔබ මේ තාක් සංසාරයේ ලෝකය තුළ වින්දාවූ අසිරිය හොඳටම පුමාණවත්. දැන් ලෝකයෙන් මිදෙන මාවතට එන්න බලන්න. ඒ කියන්නේ දුකෙන් මිදෙන්න. පිංවත් ඔබ රූපය කෙරෙහි ඇති තෘෂ්ණාවයි පුහිත කළ යුත්තේ මේ දුකෙන් මිදීමට. එම නිසා පිංවත් ඔබ ස්තු, පුරුෂ භේදයකින් තොරව අතීතයේ ඔබ අත්වින්දා වූ අසිරිමත් සැපයන්, මහේශාකා ජීවිත ගැන සිහිපත් කොට මේ ජීවිතයේදී ඔබ බැඳී ඇති රූපයන් සමග අතීත රූපයන් සංසන්දනයකොට මේ ජීවිතයේදී ඔබ ලබා ඇති අවම නොවටිනා සැපයන් සහ බැඳී ඇති රූප කෙරෙහි අවබෝධයෙන් කලකිරීම ඇති කරගන්න. අවබෝධයෙන් කලකිරීම කියන්නේ ගැටීම නම් නොවේ. ඒක හොදින් තේරුම් ගන්න ඕනේ. ගැටීම සකස්වෙන තැනදීම ඇලීමත් තිබෙනවා. මොකද තමන් ගැටෙන්නේ යම් දෘෂ්ඨියක් කෙරෙහි ඇලීම නිසාමයි. ගිහි ජීවිතය තුළ අවබෝධයෙන් කලකිරෙන තැනැත්තා තමා බැඳී ඇති බැඳීම් කෙරෙහි අවබෝධයෙන් කලකිරෙමින් එම බැඳීම් උදෙසා තමාගෙන් විය යුතු යුතුකම් ඉටුකරමින්, උපේක්ෂාව තුළයි ජීවත්වෙන්නේ. මේ

උපේක්ෂාව තුළදී පිංවත් ඔබ තුළින් මෙතෙක් නොකළාවූ කුසල් සිදුවෙනවා. ඔබ අවබෝධයෙන් කලකිරීමේ නාමයෙන් ගැටීම් සකස්කොට ගතහොත් නොකළාවූ අකුසල් ජීවිතය තුළින් සිදුවේවි. පෙනෙනවානේද බරපතළ වෙනස්කම් දෙක. නොදැනුවත්හාවය නිසාම සමාජය තුළ අපුමාණ පිරිස් අවබෝධයෙන් කලකිරීම, ගැටීමේ ස්වභාවයක් ලෙසට පත්කොටගෙන අකුසල් සිදුකරගන්නවා. මෙවැනි අනුවනකම් නිසා පහසුවෙන් ලැබිය හැකි ධර්මයේ සැබෑ පිළිසරණ අප විසින්ම ඇත් කොට ගන්නවා. මේ අවදානමෙන් පිංවත් ඔබට මිදීමට අවකාශ ලැබෙන්නේ තණ්හා, මාන්න, දිටියීන්ගෙන් තොරව ධර්මය ජීවිතයට ගලපා ගැනීමෙන්මයි.

කුමක් නිසා පිංචත් ඔබ තණ්හාව ඇතිකරගන්නද? මාන්නය ඇතිකරගන්න ද? දෘෂ්ඨීන් ඇතිකරගන්නනද? මේ ඇස නිසා මාන්නය ඇතිකරගන්නද? මොකක්ද මේ ඇස කියල කියන්නේ. ලෙඩවෙන දෙයක්, නරක්වෙන දෙයක්, වයසට යන දෙයක්, සුද එන, කබ, කඳුළු, සැරව එන දෙයක්. අන්ධ වන දෙයක්. ඔය ඇස මනසින් ගලවල අතට ගන්නකො. මස් ගුලියක් විතරමයි. නහරවල් එල්ලුන, රුධිරය තැවරුණ, දුගද, කුණුවෙන ඇසක් මේක. මෙතැන තිබෙනවාද තණ්හාවක් ඇතිකරගන්න දෙයක්. මෙතන තිබෙනවාද මාන්නය ඇතිකරගන්න දෙයක්. මෙතන තිබෙනවාද දෘෂ්ඨියක් ඇති කරගන්න දෙයක්. නැහැ. පිංචත් ඔබගේ ඇස ගැන පමණක් නොවේ අනෙක් සැම ලොකු, කුඩා, ලස්සන, අවලස්සන මනුෂායින්ටත් මෙය ගලපා දකින්න. සතර අපායේ ජීවත්වන සත්වයාගේ ඇසක්, දෙවියාගේ, බුහ්මයාගේ ඇසත් ඉහත ස්වභාවයේම බව දකින්න. ඇස කෙරෙහි අවබෝධයෙන් කලකිරෙන්න.

දැන් පිංචත් ඔබ කන දෙස බලන්න. මොකක්ද මේ කන කියල කියන්නේ ලෙඩවෙන දෙයක්, නරක් වෙන දෙයක්, වයසට යන දෙයක්, කලාදුරු බැඳෙනවා, සැරව පිරෙනවා, මස්දළු එනව, බිහිරි භාවයට පත්වෙනවා. ඔය කන ගලවල අතට ගන්නකො. මස් ගොබයක් විතරයි. රුධිරය, නහරවැල් තැවරුණ කුණුවෙන දෙයක්, කන තුළ තිබෙනවාද තණ්හාවක්, මාන්නයක්, දිට්ඨියක් ඇති කරගන්න දෙයක්. නැහැ. පුංචි කාලේ සුසිනිදු සුරතල්භාවයෙන් පැවති කන්පෙති වයෝවෘධ වෙනකොට ගොරෝසු කුල්ලක් බවට පත්වෙලා. ජරා, වහාධි, මරණ කියන හිමිකරු මේවා අයිති කරගෙන.

පිංචත් ඔබ නාසය දෙස බලන්න. නාසය ලෙඩවෙන දෙයක්, වයසට යන, මැරෙන දෙයක්, නාස් කුහර දෙක තුළ රෝම කූප පිරිල, සොටු මස් දළු, සෙම, ලේ පිනස, දිය පිනස නාසයේ කොටස් කරුවන්. සෙම්පුතික්ෂාව හැදෙන කොට, පිනස හැදෙන කොට නාසය පුතිකියා දක්වන්නෙ මොන තරම් කුරිරු ආකාරයටද? ඔය නාසය මනසින් ගලවල අතට ගන්නකෝ. සිදුරු දෙකක් සහිත මස් ගොබයක් පමණමයි. මස අයිති කුණුවීමටයි. නිල මැස්සන්ටයි. දැන් ඔබ හිතන්න නාසය නිසා තන්හාව, මාන්නය, දිට්ඨිය ඇති කරගන්න හේතුවක් තිබෙනවාද? නැහැ.

පිංචත් ඔබ දිව දෙස බලන්න. දිව ලෙඩවෙන, වයසට යන, මැරෙන දෙයක්. දිවේ මැලියම් බැඳෙනවා. කුණුකෙල බැඳෙනවා. ගෙඩි, බිබිලි එනවා, එක උදයක කට නොමැද්දොත් දිවේ දුගඳ ඔබට දැනිලා ඇති. මේ දිව මනසින් ගලවල අතට ගන්නකෝ. රුධිරය තැවරුණ, නහරවැල් තැවරුණ, මස් ගොබයක් පමණක්මයි. මේ කුණුවෙන මස් ගොබයත් හරකෙක්, එඑවෙක්, ඌරෙක්ගේ දිව නමැති මස් ගොබයත් අතර වෙනසක් තිබෙනවාද? නැහැ. එකම ස්වභාවයමයි. වයෝවෘධ භාවයට පත්වෙනකොට ඔය දිවට දැනෙන රසය නොදැනී යනවා. ඔබ ජීවත්ව සිටියදීම දිව මැරෙනවා. මෙවත් දිවක් කෙරෙහි තන්හාව, මාන්නය, දිට්ඨිය කුමක් සදහා ඇති කරගන්නද?

පිංචත් ඔබේ මනස දෙස බලන්න. වරෙක රාග, ද්වේෂ, මෝහ කියන සිතුවිලි වලින් පිරිලා. තවත් විටෙක අලෝහ, අද්වේශ, අමෝහ සිතුවිලිවලින් පිරිලා. හරියටම සුළහ වගේ. ඇතිවෙන ඇලීම් ගැටීම් හේතුවෙන් මොහොතින් මොහොත කුසල් අකුසල් සිත් වෙනස් වෙනව. සුගතිගාමී කුසල්, අපායගාමී අකුසල් සකස් කොට දෙනවා. වරෙක ඔබව සතුටු කරවනවා. තවත් වරෙක ඔබව හඬවනවා. දුක සැප මුසු සංඥාවන් වේදනාවන් නිරතුරුවම සකස් කොට දෙනවා. ඔබ වයෝවෘධභාවයට පත්වෙනකොට මනසේ තැන්පත්ව ඇති ධර්ම රූප මැකීයනවා. ඒ කියන්නේ මතකය මැරෙනවා. මෙවත් මනසක් නිසා තණ්හාව, මාන්නය, දිට්ඨිය ඇතිකරගෙන ඇත. ඵලය මොකක්ද?

දැන් පිංචත් ඔබ කය දෙස බලන්න. මේක ලෙඩවෙන, වයසට යන, මැරෙණ කයක්. ආහාරයෙන්, ජලයෙන්, ඖෂධවලින් යැපෙන කයක්. ආශ්වාසයෙන්, පුාශ්වාසයෙන් රැකෙන කයක්. කබ, කදුළු, දහඩිය, සෙම්, සොටු, අසූචි, මුතුා, නිරතුරුවම පිටකරන කයක්. පිරිසිඳු නොකළොත් ගඳ ගහන කුණුවෙන, පණුවො ගසන කයක්. මෙතන ආඩම්බර වෙන්න දෙයක් තිබෙනවාද? මම කියල තණ්හාව, මාන්නය, දිට්ඨියක් ඇති කරගන්න දෙයක් තිබෙනවාද? නැහැ.

දැන් පිංචත් ඔබ ආයතන හැටියට ඇස, කන, නාසය, දිව, මනස, කය ගැන බැලුවා. මේවායේ ගත යුතු කිසිම දෙයක් තිබුණේ නැහැ. තිබුණේ ජරා, වාාධි, මරණමයි. මීළහට ඔබ සතර මහා ධාතූන් හැටියට මේ ශරීරය අරගෙන බලන්න. ලොච්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ සතර සතිපට්ඨාන සූතුයේදී දේශනා කරනවා ගව සාතකයෙක් එළදෙනෙක් මස් කරල හතරමං හංදියක එම එළදෙනව මස්, බොකු, කටු, සම් වශයෙන් වෙන් කොට තබා විකුණනවා වාගේ පිංචත් ඔබේ ශරීරයත් පඨවි, ආපෝ, තේජෝ, වායෝ වශයෙන් වෙන් වෙන් වෙන් වශයෙන් කොටස් කර බලන්න කියල. ඔබේ ශරීරයේ තද ස්වභාවයෙන් තිබෙන මස්. බොකු බඩවැල් ආදිය වෙනමත්, ශරීරය තුළ

දියර ස්වභාවයෙන් තිබෙන සෙම, සොටු, රුධිරය, මුතු, මේදය ආදිය වෙනමත් ශරීරයේ පඨවි, ආපෝ, වායෝ ධාතුන් සමග මූසුවී පවතින තේජෝ ස්වභාවයත් ශරීර අභාන්තරය පුරා තිබෙන වායෝ ස්වභාවයත් වෙන් වශයෙන් අරගෙන බලන්න. පිංවත් ඔබ ඔබේ ශරීරය නිර්මාණය වී තිබෙන සතර මහාධාතුන් ගැන කොතෙක් බැලුවත් එතන තියෙන්නේ මසට අයත්, මස විනිවිද ගිය, ගදගහන, කුණුවෙන, පණුවො ගහන දෙයක්මයි. මේ සතර මහ ධාතුන් නිසා තණ්හාව, මාන්නය, දිට්යීය ඇති කරගැනීමේ තේරුමක් තිබෙනවාද? නැහැ. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ මේ ශරීරය කොටස් තිස් දෙකකට වෙන්කරල පෙන්වලා තිබෙනවා. දෙතිස් කුණුපයන් හැටියට. කෙස්, ලොම්, නිය, දත්, සම්, මස්, නහර... ආදී වශයෙන්. මේ එකින් එක වෙන් වශයෙන් අරගෙන බලන්න. මේ ශරීරය කොටස් තිස් දෙකකට වෙන් කරල අවයව හැටියට බලන්න. මේ කොටස් තිස්දෙක තුළම තිබෙන්නේ ජරා, වායධි, මරණම තේද? ඒ කියන්නේ කුණුවීම, ගඳ ගැසීම, විනාශවීම පමණක්ම නේද? මේ එකකවත් තිබෙනවාද මම කියල. තණ්හාව, මාන්නය, දිට්යීය ඇති කරගන්න හේතුවක්. නැහැ.

ආයතන හැටියට බැලුවත්, සතර මහාධාතූන් හැටියට බැලුවත්, දෙනිස් කුණුපයන් හැටියට බැලුවත් මෙතන තිබෙන්නේ පිංවත් ඔබ මගේ කරගෙන ජීවත්වන අනිතා, දුක්ඛ, අනාත්මභාවයට අයත් දෙයක්ම නේද? යමක් අනිතාය නම්, යමක් දුක නම්, යමක් අනාත්ම නම් එම දෙය පිංවත් ඔබ නිතායයි, සැපයි, ආත්මයි කියල ගතහොත් එතන සකස් විය යුත්තේ දුකම නේද? ඇස සැපයි කියල ගතහොත්, ඇස නිතායි කියල ගතහොත්, ඇස තුළ ආත්මයක් තිබේ කියල ගතහොත් ඔබ ලුහුබඳින්නේ නැති දෙයක් පසුපස නේද? සතර මහා ධාතුවත්, දෙතිස් කුණපයත් නිතායි, සැපයි, ආත්මයි කියල ඔබ ගතහොත් එය මුලාවක්ම තේද? අවිදාහාව නිසාම සකස් වූ සක්කායදිට්යීය නිසාම අනිතාය, දූක්ඛ, අනාත්මභාවයට පත්වන මේ ඔබේ රූපය ඔබගේ ශරීරය නිතාය, සැප, ආත්මභාවයෙන් ගැනීම නිසා නේද දුක සකස් වෙන්නේ. ඒ නිසා පිංවතුනි, අදවන් උතුම් වෙසක් පුර පසොළොස්වක පොහොය දිනක ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ අවබෝධකොට වදාල චතුරාර්ය සතාය ධර්මයන්ගේ මුල්ම ආර්යය සතාය වන දුක්ඛ සතාය පිංවත් ඔබ තුළින්ම දකින්න පුළුවන් නේද? සතර මහ ධාතුවෙන් සැදුන, ආහාරයෙන් යැපෙන, ආශ්වාස පුාශ්වාසයෙන් රැකෙන රූපය කෙරෙහි ඇතිකරගන්නා තෘෂ්ණාව නිසාම නේද මේ දූක සකස් වෙන්නේ. රහතන් වහන්සේ නමකට දූක නැහැ නේද? නමුත් රහතන් වහන්සේටත් ඇසක් තිබෙනවා. එම ඇසෙන් රූප දකිනවා. රහතන් වහන්සේටත් කනක් තිබෙනවා. එම කනෙන් ශබ්ද ඇසෙනවා. අනෙක් ආයතනත් එසේමයි. නමුත් රහතන්වහන්සේට දුකක් සකස් වෙන්නේ නැහැ. රහතන් වහන්සේගේ ආධාාත්මික රූපයත්, බාහිර රූපයත්, විඤ්ඤාණයත්, පස්සය වන මොහොතේදීම රහතන් වහන්සේ පස්සය අනිතා වශයෙන් දකිනවා. ඒ දැකීමේ ශක්තිය රහතන් වහන්සේට තිබෙන්නේ රහතුන් වහන්සේ භව නිරෝධය සාක්ෂාත් කරගන්නා මොහොතේ

උතුම්වු සමාධි තලයකදී රූපයේ අනිතාහාවය ඥානදර්ශන තුළින් අවබෝධත්වයට පත්වී ඇති නිසා. රහතන්වහන්සේ පස්සය අනිතා වශයෙන් දකින නිසා විදීමක් සකස් වෙන්නෙ නැහැ. විදීමක් සකස් නොවන තැනක හදුනාගැනීමක්, මෙ**්තනාවක්, බැසගැනීමට විඤ්ඤාණයක් සකස්වෙන්**නෙ නැහැ. හුදු දැක්කාය, ඇසුණාය කියන කාරණය පමණයි. නමුත් පිංවත් ඔබ පස්සය නිතාහාවයෙන් ගැනීම නිසා රූපය කෙරෙහි ඇලීම්, ගැටීම්, උපේක්ෂාවන් සකස් කරගන්නවා. එහෙමනම් පිංවතුනි, දුකත්, දුකට හේතුව වන තෘෂ්ණාවත් ඔබ තුළින්ම නේද සකස් වෙන්නේ. තෘෂ්ණාවත් දුකත් ඔබ තුළින්ම නම් සකස් වෙන්නේ තෘෂ්ණාව නැති කරගත යුත්තේත් ඔබම තේද? තෘෂ්ණාව තැතිකිරීමේ මාර්ගය වන ආර්ය අෂ්ඨාංගික මාර්ගයේ ගමන් කළයුත්තේත් ඔබම නේද? එහෙමනම් පිංවතුනි, චතුරාර්ය සතායේ මේ ආර්ය සතාsයන් හතරම ඔබ තුළින්ම නේද අවබෝධ කරගත යුත්තේ. මේ භව නිරෝධය සාක්ෂාත්කොට දෙන චතුරාර්ය සතා ය ධර්මයන් සියල්ලම ඔබ තුළිSන්ම නේද දැකිය යුත්තේ? දෙවියෙක්, බුහ්මයෙක් දෙන දෙයක් නොවේ නේද? මෛතිු බෝධිසත්වයන් දෙන දෙයක් නොවේ නේද? ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ධර්ම මාර්ගයම ජීවිතයට සතියෙන් සිහියෙන් යුතුව එකතුකර ගතහොත් ඔබ ධර්මයේ කොටස්කරුවෙක් වෙනවා නේද? බලන්න ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකොට වදාල උතුම් ධර්මය මොනතරම් සරලභාවයට පත්කර, තමා තුලින්ම ධර්මය දැකීමට ධර්මය අවබෝධකර ගැනීමට හැකි ආකාරයට දේශතාකොට තිබෙනවාද. ගිහි පිංවතුන්ට තමා තුළින්ම ධර්මය අවබෝධකර ගැනීමට. ඒ කියන්නෙ සතර අපායෙන් මිදීමට අවශා කාරණා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකර තිබියදී පි∘වත් ඔබ මොනතරම් නම් තැන් තැන්වල රස්තියාදු වෙනවාද? ධර්මයේ වරද නොවේ, ධර්මය ගලපා ගැනීමේ වරදයි. සිදිය යුතු සක්කාය දිට්ඨිය වැඩෙනවා නම්, එතැන වැඩෙන්නේ අධර්මයයි. දූක දැකීමෙන්, දූක හඳුනා ගැනීමෙන්, සැප සෙවීම නොවේ, ඔබ කළ යුත්තේ. දුක, සැප දෙකම අනිතාහාවයට පත්වන ධර්මතාවයන් බව අවබෝධ කරගැනීමයි.

චත්දරාගයෙන් මගේ කරගත් රූපයන් නිසා මහමෙරක් වන් දූකක් ජීවිතය තුළින් දරාගෙන සිටින පිංවත් ඔබ එම බරෙන් නිදහස්වීමට පිංවත් ඔබ තුළින්ම ඇති කරගත යුත්තේ එකම එක කාරණයකි. ඒ රූපයන් කෙරෙහි ඇති තෘෂ්ණාවෙන් මිදීම පමණක්මය. මේ උතුම් ධර්මය පිංවත් ඔබ ජීවත්වන පිංබිමේ නිරතුරුවම මහා සංඝරත්නය වෙතින් ඔබට ඇසේ.

උතුම් වූ උපසම්පදා ශීලය දිවිහිමියෙන් ආරක්ෂා කරගන්නා ගෞරවනීය ස්වාමීන්වහන්සේලා ජීවත්ව සිටින තාක්කල් ශාසනය ජීවමානව පවතී. ශාසනය ජීවමානව පවතින තුරාවට ධර්මයේ සංදිට්ඨික වූද අකාලික වූද ගුණයන් පිංවත් ඔබට ඔබගේම ජීවිතය තුළින් අත්දකින්න උතුම් අවස්ථාවක් තිබෙනවා. පිංවත් ඔබ උත්සහගත යුත්තේ එම කෙටි කාලයෙන් උපරිම පුයෝජනය ඔබේ ජීවිතයට ලබා ගැනීමටයි. පිංචත් ඔබ නිවසේදීද, කාර්යාලයේදීද විවේකීව සිටින සෑම මොහොතකම සතියෙන් සිහියෙන් යුතුව ඔබගේ ඇස දෙස බලන්න. ඇසට පෙනෙන රූප දෙස බලන්න. ඇසත් රූපත් අනිතායි නේද? ඇසෙත්, ඇසින් දකින රූපවලත් නිතාභාවයක් නැහැ නේද? ඒ අනිතාය මෙනෙහි කරන්න. ඇසටත් රූපයටත් තිබෙන ජන්දරාගයෙන් මිදෙන දිශාවටම අවබෝධය ලබන්න. පිංචත් ඔබ කන දෙස බලන්න. කනට ඇසෙන ශබ්දයන් හොඳින් අසන්න. මේ සෑම ශබ්දයක්ම හටගන්නේ රූපයකින් නේද? කනත් ශබ්දයක් අනිතායි නේද? කනත් කනට ඇසෙන ශබ්දයෙත් නිතාභාවයක් නැහැ නේද? ඒ අනිතාය මෙනෙහි කරන්න. කනටත්, ශබ්දයටත් තිබෙන ජන්දරාගයෙන් මිදෙන දිශාවට අවබෝධය ලබන්න.

පිංචත් ඔබ නාසය දෙස බලන්න. නාසයට දැනෙන ගඳ සුවඳ ගැන හොඳින් මෙනෙහි කරන්න. මේ සෑම ගඳ සුවඳක්ම ඇතිවන්නේ රූපයකින් නේද? මේ සෑම ගඳ සුවඳක්ම අතිතායයි නේද? නාසයේත් ගඳසුවඳේත් නිතාහාවයක් නැහැ නේද? ඒ අනිතාය මෙනෙහි කරන්න. නාසයටත් ගඳසුවඳටත් ඇති ජන්ද රාගයෙන් මිදෙන දිශාවට අවබෝධය ලබන්න.

පින්වත් ඔබ ඔබේ දිව දෙස බලන්න. දිවට දැනෙන රසයන් ගැන දකින්න. මේ සෑම රසයක්ම ඇතිවන්නේ රූපයක් නිසාම නේද? මේ සෑම රසයක්ම අනිතායි නේද? දිවත්, දිවට දැනෙන රසයේත් නිතාභාවයක් නැහැ නේද? ඒ අනිතාය මෙනෙහි කරන්න. දිවටත් රසයටත් ඇති ජන්ද රාගයෙන් මිදෙන දිශාවටම අවබෝධය ලබාගන්න.

පිංචත් ඔබ මනස ගැන දකින්න. මනසේ ඇති වන සිතිවිලි දෙස බලන්න. මේ සෑම සිතිවිල්ලක්ම ඇතිවුනේ රූපයක් නිසා නේද? මේ ඇතිවුණා වූ සෑම සිතිවිල්ලක්ම අනිතායි නේද? මනසත් මනසේ ඇතිවන සිතිවිලිත් නිතාභාවයක් නැහැ නේද? මේ අනිතාය මෙනෙහි කරන්න. මනසටත්, ධර්ම රූපයන්ටත් ඇති ජන්දරාගයෙන් මිදෙන දිශාවටම අවබෝධය ලබන්න.

පිංචත් ඔබ කය ගැන දකින්න. කයට දැනෙන පහස දෙස බලන්න. කයට දැනුනා වූ සෑම පහසක්ම ඇති වුණේ රූපයක් නිසා නේද? මේ ඇති වුණා වූ සෑම පහසක්ම අනිතායි නේද? කයත්, කයට දැනෙන පහසත් නිතා හාවයෙන් නැහැ නේද? මේ අනිතාය මෙනෙහි කරන්න. කයටත් කයට දැනෙන පහසටත් ඇති ජන්දරාගයෙන් මිදෙන දිශාවටම අවබෝධය ලබන්න.

මුළින්ම ඔබගේ ඇස, කන, නාසය, දිව, මනස, කය ගැන අනිතාය දකිනවා වගේම කුමයෙන් ඔබ කැමති, අකමැති ස්තීු පුරුෂ රූපයන්ගේ ද ඉහත ආකාරයෙන්ම අනිතා ස්වභාවය දකින්න. පිංවත් ඔබගේ විවේක කාලය දුකට හේතුවන, ඔබ කැමැති අකමැති රූපයන් කෙරෙහි තෘෂ්ණාව වැඩෙන දිශාවට නොව, පිංවත් ඔබගේ විවේකය නිවීමේ මහට ශක්තියක් වන තෘෂ්ණාව සිදෙන දිශාවට යොමුකරන්න. පිංචත් ඔබ මුළින්ම රූපයන් කෙරෙහි ඇලීමේ ගැටීමේ ස්වභාවයෙන් මිදෙමින් උපේඎවෙන් රූපය දැකීමට පුහුණුවන්න. දැන්ම උපේඎාව ද අතහැරීමට ඉක්මන් නොවන්න. කලබලකාරී බවද, වේගවත් බවද එම සිතිවිලි වල අනිතාහාවය දකිමින් උපේඎව තුළට ගන්න. යෝගාවචරයෙක් වීමට පෙර ඔබ මුළින්ම යහපත්, සුන්දර පෞරුෂයකින් යුත් මනුෂාගයක් වන්න. යුතුකම් දන්න, යුතුකම් ඉටුකරන ගිහි පිංචතෙක් වන්න. පිංචත් ඔබේ ජීවිතය කුසල් ධර්මයන්ගෙන් පුරවාගන්න. මේ කුසල්, හව නිරෝධය සඳහාම යැයි චේතනාවන් සකස්කර ගන්න. පිංවත් ඔබ ධර්මය අවබෝධකර ගනිමින් පෙරට යන්නේ පිංචත් ඔබ තුළම සකස්වන්නා වූ අධර්මය 'කෙලෙස්' පරාජය කරමින් බව හොඳින් මතකයේ තබාගන්න. ඒ නිසා පිංවත් ඔබ ඔබට අවංකවෙන්න. ඔබ ඔබට වංක වී ඔබ කොතෙක් ලෝකයට අවංක වීමට ගියත් අර්ථයක් නොමැති බව වටහාගන්න. මෝහයේ කෙටි සැපයත්, අවබෝධයේ නිදහසත් අතර ඇති අයෝමය වෙනස සතියෙන් සිහියෙන් යුතුව නිරතුරුවම පුරුදුවෙන්න. වසර කිරීමට 2600 සම්මාසම්බුද්ධ මෙනෙහි උත්සවශීයෙන් අද වෙසක් දිනයේ සමරණ ඔබ, වසර දෙදහස් හයසියවැනි සම්මා සම්බුද්ධ ජයන්තියක් අනාගතයේදී නැවත සැමරන වාරයක් පැමිණයදාට... එදාට පිංවත් ඔබ කුමන ලෝකයක, කුමන සත්වයෙක් ලෙස උපත ලබා සිටිය හැකිදැයි මෙනෙහි කරන්න. පෙර බුද්ධශාසනයේ 2600 වැනි සම්මා සම්බුද්ධ ජයන්තිය මහත් උත්සවශීයෙන් සැමරු උදවිය වර්තමානයේ ලකෘ කීයක් සතර අපායේ දුක්විඳිනවා ඇතිද? ඒ නිසා පිංවත් ඔබ ධර්මය අර්ථය තුළට එන්න. අදවන් උතුම් වෙසක් දිනයේ විදුලි බුබුල, චිතු බකට්, වෙසක් කුඩු බලනවා වගේම දුකට හේතුවන තෘෂ්ණාව දෙසත් බලන්න. එයමයි දුකේ අර්ථය. දුකින් මිදීමේ අර්ථය ධර්මයයි. ධර්මය යනු අනිතායි. මුළින් පිංචත් ඔබ රූපයේ අනිතාභාවය ගැන බැලවා වගේම රූපය ඇසුරින් සකස්වෙන්නා වූ පංච උපාදනස්කන්ධයේ අනිතාහාවය දෙසත් බැලිය යුතුයි. අධාාත්මික රූපයත්, බාහිර රූපයත්, විඥාණයත් කියන කාරණා තූන එකතුවන තැන සකස්වන එස්ස, වේදනා, සංඥා, සංඛාර, විඤ්ඤාණ කියන ධර්මතාවයන්ගේ අනිතාහාවයන් එදිනෙදා ජීවිතයේ කටයුතු කරන ගමන් ඔබට ලැබෙන විවේක අවස්ථාවන්හීදී බොහොම පහසුවෙන් වඩන්න පුළුවන්. පිංවත් ගිහිපිංචතුන්ලාට සරළ ආකාරයෙන් පංච උපාදානස්කන්ධයේ අනිතාභාවය දැකීමට, ඒ පිළිබඳ මුලික දැනුම ලබාගැනීමට පහත ආකාරයට ඔබ මෙනෙහි කරන්න.

ඇස අනිතායි, රූපය අනිතායි

ඇස නිසා හටගත්තා වූ යම් එස්සයක් වේද එය අනිතායයි ඇස නිසා හටගත්තාවූ යම් විඳීමක් වේද එය අනිතායයි ඇස නිසා හටගත්තාවූ යම් හඳුනාගැනීමක් වේද එය අනිතායයි ඇස නිසා හටගත්තාවූ යම් චේතනාවක් වේද එය අනිතායයි ඇස නිසා හටගත්තා වූ යම් විඥාණයක් වේද එය අනිතායයි ඇස අනිතායයි, රූපය අනිතායයි ඇසත් රූපයත් විඥාණයත් එස්සයෙන් හටගන්නා වූ පංච උපාදානස්කන්ධයම අනිතායයි නාම රූප ධර්මයෝ අනිතායයි

කන අනිතායි, ශබ්දය අනිතායි

කන නිසා හටගත්තාවූ යම් එස්සයක් චේද එය අනිතායයි කන නිසා හටගත්තාවූ යම් හිඳිමක් චේද එය අනිතායයි කන නිසා හටගත්තාවූ යම් හඳුනාගැනීමක් චේද එය අනිතායයි කන නිසා හටගත්තාවූ යම් චේතනාවක් චේද එය අනිතායයි කන නිසා හටගත්තා වූ යම් විඥාණයක් චේද එය අනිතායයි කන අනිතායයි, ශබ්දය අනිතායයි කනත් ශබ්දයත් විඥාණයත් එස්සයෙන් හටගන්නා වූ පංච උපාදානස්කන්ධයම අනිතායයි තාම රූප ධර්මයෝ අනිතායයි

නාසය අනිතායයි, ගදසුවද අනිතායි

නාසය නිසා හටගත්තාවූ යම් එස්සයක් වේද එය අනිතායයි නාසය නිසා හටගත්තාවූ යම් විඳීමක් වේද එය අනිතායයි නාසය නිසා හටගත්තාවූ යම් හදුනාගැනීමක් වේද එය අනිතායයි නාසය නිසා හටගත්තාවූ යම් චේතනාවක් වේද එය අනිතායයි නාසය නිසා හටගත්තා වූ යම් විඥාණයක් වේද එය අනිතායයි නාසය අනිතායයි, ගඳ සුවද අනිතායයි නාසයත් ගඳසුවඳත් විඥාණයත් එස්සයෙන් හටගන්නා වූ පංච උපාදානස්කන්ධයම අනිතායයි නාම රූප ධර්මයෝ අනිතායයි

දිව අනිතායි, රසය අනිතායි

දිව නිසා හටගත්තාවූ යම් එස්සයක් වේද එය අනිතායි

දිව නිසා හටගත්තාවූ යම් විදීමක් වේද එය අනිතායි

දිව නිසා හටගත්තාවූ යම් හඳුනාගැනීමක් වේද එය අනිතායි

දිව නිසා හටගත්තාවූ යම් ඓතනාවක් වේද එය අනිතායයි

දිව නිසා හටගත්තා වූ යම් විඥාණයක් වේද එය අනිතායයි

දිව අනිතායි, රසය අනිතායි

දිවත්, රසයත්, විඥාණයත් එස්සයෙන් හටගන්නා වූ පංච උපාදානස්කන්ධයම අනිතායි

නාම රූප ධර්මයෝ අනිතායයි

මනස අනිතායි, සිතිවිලි අනිතායි

මනස නිසා හටගත්තාවූ යම් එස්සයක් වේද එය අනිතායි

මනස නිසා හටගත්තාවූ යම් විදීමක් වේද එය අනිතායි

මනස නිසා හටගත්තාවූ යම් හඳුනාගැනීමක් වේද එය අනිතායි

මනස නිසා හටගත්තාවූ යම් ඓතනාවක් වේද එය අනිතායයි

මනස නිසා හටගත්තා වූ යම් විඥාණයක් වේද එය අනිතායයි

මනස අනිතායි, සිතිවිලි අනිතායි

මනසත් සිතිවිලිත් විඥාණයත් එස්සයෙන් හටගන්නා වූ පංච උපාදානස්කන්ධයම අනිතා3යි

නාම රූප ධර්මයෝ අනිතායි

කය අනිතායි, පහස අනිතායි

කය නිසා හටගත්තාවූ යම් එස්සයක් වේද එය අනිතාායි

කය නිසා හටගත්තාවූ යම් විඳීමක් වේද එය අනිතායි

කය නිසා හටගත්තාවූ යම් හඳුනාගැනීමක් වේද එය අනිතායි

කය නිසා හටගත්තාවූ යම් චේතනාවක් වේද එය අනිතායි

කය නිසා හටගත්තා වූ යම් විඥාණයක් වේද එය අනිතා3යි

කය අනිතායයි, පහස අනිතායයි

කයත් පහසත් විඥාණයත් එස්සයෙන් හටගන්නා වූ පංච උපාදානස්කන්ධයම අනිතා3යි

නාම රූප ධර්මයෝ අනිතායයි

පංච උපාදානස්කන්ධයමයි ලෝකය කියන්නේ. අතීතයේ, වර්තමානයේ දැක්කාවූ

රූපයන් ගලපමින් එම රූපයන් ඇසුරින් සකස්වුන නිරතුරුවම අනිතාහාවයට පත්වුන ඉහත ධර්මතාවයන් මනසින් දකින්න, මෙනෙහි කරන්න, සඡ්ජායනා කරන්න, මුමුණන්න.

මේ කුමක් කළත් පිංචත් ඔබ ධර්මරත්තය කෙරෙහි ගෞරවයෙන් නම් එය කරන්නේ එය ඔබේ මෙලොව පරලොව යහපත පිණිසම හේතුවේවි. පිංවත් ඔබට භාවනාවක් ලෙස මෙම ධර්මය වැඩීමට අවකාශය අඩුනම් ඔබ ගීයක්, කවියක්, මුමුණනවා වෙනුවට අර්ථය දකිමින් ගෞරවයෙන් ඉහත ධර්මය හඬනගා කීවද එය ඔබට යහපතක් පිණිසමයි හේතුවෙන්නේ. මේ ලෝක ධාතුව තුළ ඇති පරම සතායයයි, ඔබ හඬනගා කියන්නේ කියලා දෙවියන් ඔබට සාධුකාර දේවී. පිංවත් ඔබ අනිතායයි, අනිතායයි කියලා මෙනෙහි කරන වාරයක් පාසා ඔබ ධර්මාවබෝධයේ දිශාවටමයි ගමන් කරන්නේ. නිතා සංඥාවක් ගන්නා මොහොතේම ඔබ භවයට, මාරයාගේ ලෝකයටමයි ඇදීයන්නේ. ලොව්තුරා සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ අදවන් උතුම වෙසක් දිනයක නිවාදැමු භව ගමන, ආදර්ශයට ගනිමින් පිංවත් ඔබත් හව ගමන නිවා ඇමීම සඳහා මුලික අඩිතාලම වන සක්කාය දිට්ටිය ජීවිතයෙන් පරාජය කර දැමීමට පෙර සටහන්වල දක්වා ඇති පරිදි තෙරුවන් කෙරෙහි අචල ශුද්ධාවත්, ශීලයේ ආර්යකාන්තභාවයත්, නෙක්කම්මය උදෙසා දන්දීමත්, පිංවත් ඔබ ඇසුරු කරන ගෞරවනීය ස්වාමීන් වහන්සේලාගේ අවවාද අනුශාසනා පරිදි පංච උපාදානස්කන්ධයේ අනිතාභාවය දැකීමටත් අද වන් උතුම් වෙසක් දිනයක පිංවත් ඔබ අධිෂ්ඨානය ඇතිකර ගන්න.

මෙතෙක් ගෙවාගෙන පැමිණි හව ගමන පුරාවට පිංවත් ඔබ ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේට පුජාකරන ලද උතුම්ම බුද්ධ පුජාව එය වේවි. මෙය පිළුණු වී ඉවත ලන පුජාවක් නොව අවබෝධය ලබා තමාම නිවී යන පූජාවකි. හව ගමන අවුලවා ගන්නා පුජාවන්ගෙන් මිදී හව ගමන නිවාගන්නා සැබෑම සම්බුද්ධ පුජාව සම්බුදු පියාණන් පිරිනිවන් මංචකයේ සැතපෙන මොහොතේත් ශුාවක ඔබෙන් බලාපොරොත්තු වූ මහා කරුණා ගුණයෙන් යුත් අවසාන අවවාදය බවද පිංවත් ඔබ සිහිපත් කොට ගත යුතුය. ඒ අසිරිමත් වූ ශාස්තෘන් වහන්සේගේ පරිනිර්වානයද මංගලාගයක් බවට පත්වෙන්නේ උන්වහන්සේගේ මහා කරුණාවෙන් යුතුව කළ අවසාන අවවාදයේ අර්ථය පිංවත් ඔබ ජීවිතය තුළින් හැකි තරමින් අවබෝධ කොට ගැනීමෙන්මය. අවම වශයෙන් මාර්ගඵලලාභී දෙවියෙක්, දිවාහංගනාවක් ලෙස මීළහ හවයේ උපත සකස් කොට ගැනීමට පිංවත් ඔබට බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කර වදාළ උතුම් ශී සද්ධර්මය ඇසුරෙන් කරන ලද ඉහත සටහන් ඔබට මාර්ගයක්ම, ආලෝකයක්ම වේවා. මේ මාර්ගයද, ආලෝකයද විවර වන්නේ දුකෙන් මිදීම උදෙසා ඔබ තුළ සකස්වෙන වීර්යයේ තරමට බව සිහිපත් කොට ගත යුතුය. ඔබ තුළ වීර්යය ඇත.

එහෙත් එම වීර්යය කිුයාත්මක වන්නේ වැරදි දිශාවටය. මාරයා නැමති පාපමිතුයාගේ ඇසුර නිසා වීර්යය ඔබව දූක දෙසට මෙහෙයවයි. රූපය කෙරෙහි ජන්දරාගයෙන් ඇලී හවයේ දූක දෙසට ඔබව මෙහෙයවීමට අයෝමය ශක්තියක් සේ ඔබ තුළින් සකස්වෙන වීර්යය කිුයාකරයි.

ඔබ පංච උපාදානස්කන්ධයේ අනිතා හාවය වැඩීමත් සමහම, රූපයේ යථා ස්වභාවය ගැන අවබෝධය ලබන තරමටම, වීර්යය කලාහණ මිතුයෙක් ලෙසින් ඔබ තුළින් නැගී සිටිනු ඇත. පිංවත් ඔබේ කැමැත්ත කුමක්ද, එම කැමැත්ත උදෙසා වීර්යය උපකාරීවනු ඇත. එම නිසා ඉහත සඳහන් කළ පංචඋපාදානස්කන්ධයේ දුක කෙරෙහි ඇතිකර ගන්නා දැනුමෙන්, ඉන් ඔබ්බට ගොස් අනුමාන අවබෝධයෙන් , සතර අපාලයන් මිදීම පිණිස සක්කායදිට්ටිය නැතිකරගැනීම සඳහාම කැමැත්ත ඇතිකර ගන්න. මෙතැනදී වීර්යය සකස්වන්නේ පංචඋපාදානස්කන්ධයක් හැටියටමයි. නමුත් ඒ උපාදානය භව නිරෝධයට මාර්ගය විවර කරගැනීම උදෙසා ඇතිකර ගන්නා විදීමක්මයි. මෙසේ ඔබ ඇතිකර ගන්නා වීර්යය තණ්හාව, මාන්නය, දිට්ටිය නිසා අපතේ යාමට ඉඩ නොදෙන්න. ලෝකයාගෙන් ලකුණු, පුසාදය, අනුකම්පාව ලබාගැනීමට නොව ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ වර්ණනා කළ ශුාවකයෙක්, සුදුවත් දරන උපාසක උපාසිකාවක් වීමට වීර්යය උපකාරී කොටගන්න. ඉන්දියයන් හයට අරමුණු වන සියල්ල ගැනම සිතීම මොහොතක් නතරකොට සිතුණු අරමුණු සියල්ලේම අනිතා බව දකින්න. මෙවැනි අවස්ථාවක ඔබ තුළ ඇතිවන ඎණික සංහිඳියාව නැවත නැවත විදීමට කැමති වෙන්න. විවේකීව, රූපයේ විදීමට කැමති සිතට රූපයේ අනිතා බව මෙනෙහි කරවන්න.

පිංචත් ගිහි ජීවිතයක් ගත කරන ඔබ රාත් නිදි පැදුරට, සයනයට ගියාට පස්සේ රූපයන් කෙරෙහි විදීම සකස් කොට දෙන අකුසල් විතර්කයන්ට අවස්ථාව නොදී දිනයේ උදෑසන සිට රාත්‍රිය දක්වා ඔබගත් ආහාර ගැන සිතන්න. උදේ පාන්දරම තේ එකක් බිව්වා, නැවත උදේට ඉදිආප්ප, පාන් ආහාරයට ගත්තා. උදේ දහයට නැවත තේ එකක් බිව්වා. දහවල් බත් වාාංජන සමහ ආහාර ගත්තා. සවස තේ බිව්වා. නැවත රාත්‍රියට ආහාර ගත්තා. ඔබ ගත්තාවු ආහාරයන් සිහිපත් කරලා ඒවායේ පිරිසිදුහාවය, ගුණාත්මකභාවය ගැන සිහිපත් කරල දැන් ඔබ සිතන්න උදේ සිට ගත් ඉහත ආහාරවලට දැන් මොකද වෙලා තිබෙන්නෙ කියල. රාත්‍රි තිදි පැදුරට යනකොට දිනය පුරාවට ගත්ත ආහාරවලට මොකද වෙලා තිබෙන්නේ. ආමාශයේ වමනය බවට පත්වෙලා, අසුව්, මුතුා බවට පත්වෙලා. සෙම, සොටු, මේදය බවට පත්වෙලා. රුධිරය බවට පත්වෙලා. අවසානයේදී ආයුෂ, වර්ණය, සැපය බලය බවට පත්වෙලා. ඔබ දිනය පුරාවට වෙහෙස මහන්සි වී රැකියා, වාාපාර, ගොවිතැන් කටයුතු මේ ආහාරය උදෙසා නේද? පිංවත් ඔබ ශිල් පද බිදගනිමින් මේ වෙහෙසෙන්නේ කුමක් උදෙසාද? වමනය, අසුවි, මුතුා, සෙම, සොටු, රුධිරය කියන කසළ ගොඩක්

නිපදවීම උදෙසා නොවේද? මේ සියල්ලගේම අවසාන ඵලය ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය, කියන කාරණා සියල්ලමත් අනිතා භාවයට පත්වන තාවකාලික දේවල් තේද? මේවා අනිතාභාවයට පත්වන නිසා දුකම තේද සකස් වෙන්නේ. යමක් අනිතා නම්, යමක් දුක නම් එතැන මගේ යෑයි ආත්මභාවයෙන් ගැනීමට දෙයක් නැහැ තේද? උදේ ඉඳන් කරන හපන්කම් රාතුයට මෙනෙහි කරන්න, අනිතා සංඥාව වැඩෙන ආකාරයටම.

ආහාරයත්, ආහාරයෙන් පෝෂණය වන කයත්, ඉහත කාරණා දෙකේම අතුරු ඵලයනුත් තම ජීවිතය තුළින්ම දකින්න. කටට, දිවට, රසම සොයන ඔබ මේ රාතියේ එම රසයේ යථා ස්වභාවය නුවණින් දකින්න. දකිමින්ම නින්දට යන්න. එය ඔබට සුවදායී නින්දක් වේ. හෙට උදාවන දිනයද සිහිනුවණින් යුතුව ආහාරය ගැන දකින දවසක් වේවි. නිදි පැදුරේදීම ඔබ මියගියහොත් එය ඔබට සුවදායී මරණයක්ම වේවි. ඉහත ආකාරයට ඔබ සිතන්න පුරුදු වුනොත්, කොතැනකදීවත් ඔබට එය නරකක් නම් වෙන්නේ නැහැ. මොකද ඔබ හිතන්නේ, මෙනෙහි කරන්නේ ධර්මයම නිසා. රූපයේ අනිතාභාවයම නිසා. ආහාරය ඉහත ආකාරයට මොනතරම් පිළිකුල්භාවයට, අනිතාභාවයට පත්වන දෙයක් වුනත් පිංවත් ඔබට පුළුවන් ආහාරයටත් යම් වටිතාකමක් දෙන්න. එය කරන්න පුළුවන් පුතාාවේ ඎවෙන් ආහාරය පරිහරණය කළොත් පමණයි. ඒ කියන්නේ අනිතාහාවයට පත්වන ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය උදෙසා නොවෙයි මේ ආහාරය ගන්නේ, මේවා කෙරෙහි ජන්ද රාගය ඇතිකර ගෙන නොවෙයි ආහාර ගන්නේ, මේ බුහ්මචාරී ජීවිතය පවත්වාගැනිමට ශීල, සමාධි, පුඥා මාර්ගයේ ගමන් කිරීමට අවශා වැය වුනාවූ ශක්තිය යළි ලබාගැනීමට, අලුතින් ශක්තිය උපදවා ගැනීමට, අරමුණු කරගෙනයි ආහාර ගන්නේ කියන කාරණය ජීවිතයට එකතු කර ගැනීමෙන් නොවටිනා ආහාරයක් වටිනා අරමුණක් උදෙසා පුයෝජනයට ගැනීමට පිංවත් ඔබට පුළුවන්.

ඉහත ආකාරයට පිංවත් ඔබ ආහාරය ගැන සෑම රාතියකම මෙනෙහි කළොත් ආහාරය කෙරෙහි ඇති තෘෂ්ණාවෙන් මිදෙන දිශාවටම ඔබ ගමන් කරාවි. තෘෂ්ණාවෙන් මිදෙන මාර්ගය වන ආර්ය අෂ්ඨාංගික මාර්ගයේ ගමන් කිරීම උදෙසා පමණක් කය පවත්වා ගැනීමේ අරමුණ ඇතිවයි ආහාර ගත්තේ. තෘෂ්ණාව නිසා ආහාරයේ ඇතිවීමත්, තෘෂ්ණාව පුහාණය කිරීමෙන් ආහාරයේ නිරෝධයත්, තෘෂ්ණාව පුහින කිරීමේ මාර්ගය ආර්ය අෂ්ඨාංගික මාර්ගය බවත් පිංවත් ඔබ අවබෝධකොට ගතහොත් ඔබ ඒ කාරණයෙන්ම සම්මා දිට්ටියට පත්වෙනවා කියන සහතිකය, සම්මාදිට්ටි සූතුයේදී සාරිපුත්ත මහෝත්තමයන් වහන්සේ පිංවත් ඔබට සහතිකයක් දෙනවා. මෙම සහතිකය දෙස් විදෙස් සුපිරි සූපවේදීන්ගේ කටට කෙළ උනනා, මැරෙන ලෙඩුවෙන වයසට යන කයක් මොහොතක් රසවත් කර වමනය, අසුවි, මුතු බවට පත්වෙන ආහාර වට්ටෝරු උදෙසා දෙන, දුකට හේතුවන සහතකියක් නොව, දුකින් මිදීමේ සහතිකයයි. තළු මර මරා ඇස් ලොකු කරමින්

නළල රැළිගන්වමින්, තමා තුළ තිබෙන්නාවූ තෘෂ්ණාව යන කාරණය ආහාරයේ ඇති රසයක් ලෙස මෝහ මූලිකව ගැනීම නිසා ඇතිකර ගන්නා ආහාර කෙරෙහි වන කෑදරභාවය ලබන ජීවිතයේදී ආමාශගත පණුවන්, නරක් වූ ආහාර මත සැදෙන පණුවන් ලෙස ආහරයේ බැසගෙනම ජීවත්වීමට අවශා උපතක් එවැනි අයට සාදා දීමට හැකිය.

පිංචත් ඔබ කය පෝෂණය කරතා ආහාරය, රූපයේ නිරෝධය උදෙසාම පුයෝජනයට ගන්න. අතීත හවයන් හීදී සශික දිවානලවල ඉපිද සිතූ සිතූ රසයන්ගෙන් රසවත් වූ දිවා ඕජාව රිසි සේ විද ඇති පිංචත් ඔබ, එම රසයන්ගෙන් නොසෑහුනු ඔබ මේ වටිනා මොහොතේ ධර්මයේ රසය යොදාගනිමින් කෙලෙස් රස හීනවන දිශාවට කිුියාත්මක වන්න. එවිට පිංචත් ඔබට ආහාරය වටිනා දෙයක්, රසවත් දෙයක් වශයෙන් නොව හේතූන් නිසා සකස් වූ දෙයක් බව වැටහෙනු ඇත.

පිංචත් ඔබ මෙවැනි ධර්මයන් තුළින් ජීවිතය සක්කාය දට්ටිය සිදෙන දිශාවටම අවබෝධය කරා යැමට උත්සුක වෙන්න. නිරතුරුවම තණ්හාව, මාන්නය, දිට්ටිය කියන මාර ධර්මයන්ගෙන් පරිස්සම් වෙන්න. තමා කෙරෙහි, 'මම' කියන දැඩි සංඥාවක් මතුවන සැණින් එය අනිතා වශයෙන් දකින්න පුරුදුවෙන්න. පංච උපාදානස්කන්ධයේ අනිතාභාවය වැඩීමේදී ඔබ තුළින් ඔබට දැකිය හැකි උතුම් ලකුණය නිහතමානීකම බව හොඳින් මතක තබාගන්න.

එම ලඤණය ඔබ තුළින් විදාාමන නොවේ නම් පිංවත් ඔබ තණ්හා, මාන්න, දිට්ටි නැමැති මාර ධර්මයන්ගේ ගුහණයට අසු වී ඇති බව ස්ථීරය. මහා කරුණා ගුණයෙන් ඔබව සොයා වැඩමකොට ඔබට නිවැරදිවීමට මාර්ගය කියාදීමට වර්තමානයේ ජීවමාන බුදුරජාණන් වහන්සේ නොමැත. ඒ නිසා සතර අපායේ දූක ගැන දකිමින් ඔබ ඔබම නිවැරදි විය යුතුය. ශාසනයේ පුඳොව අතින් අගතැන්පත් සාරිපුත්ත මහෝත්තමයන් වහන්සේ වරක් සිංහනාදයක් කරනවා 'භාගාවතුන් වහන්ස. මම හරියට රොඩී රැහැක රොඩී දරුවෙක් වගේ' කියලා. මේ උතුම් නිහතමානීකම ධර්මයේ අස්වැන්නමයි.

අද වැනි උතුම් වෙසක් දිනයක ලොවතුරා බුදුරජාණන්වහන්සේව දකින්න, ධර්මාවබෝධයේ වටිනාකම හඳුනාගන්න. පිංවත් ඔබ අපි කෙරෙහි මහා කරුණාවෙන් සම්මා සම්බුද්ධ ඥානය අවබෝධකරගත් තැන් පටන් පරිනිර්වානය දක්වාම සත්වයාට තෙරුවන් කෙරෙහි අවල ශුද්ධාවම, ශීලයේ වටිනාකමම නෙක්කම්ම උදෙසා දන්දීමේ වටිනාකමම, පංච උපාදානස්කන්ධයේ අනිතා භාවය දැකීමේ වටිනාකමම ගිහි ජීවිත ගතකරන පිංවතුන්ලාට දේශනා කරමින් සතර අපායෙන් එතෙරවීමේ මාර්ගයම, භව ගමනේ සනාථ වන මර්ගයම කියාදුන් එවන් තවත් අසිරිමත් ශාස්තෘත්වහන්සේ තමක් තවත් වසර ල ගණනකට පහළ තොවත බව, ලෝකයාට මුණ තොගැසෙන බව අපි සිහිතුවණින් දැනගත යුතුය. එහෙයින් පිංචත් ඔබ ඉදිරියේ මේ මොහොතේ ඇති අභියෝගය ජය තොගතහොත් තෙරුවන් තොමැති ලොවක ඉබාගාතේ යන මිථානදෘෂ්ටිකයන් ලෙස මනුෂා ජීවිතයක් ලැබුවද දුක් විදිනු ඇත. ශීලයෙන් මනුෂා, ගිලිහුනු ලොවක, හිරි ඔතප් දෙක නැතිවුන ලොවක මනුෂායාත්, තිරිසන් සතාත් දෙදෙනකු තොව එකම කුළයක් වනු ඇත. මේ අවදානමෙන් පිංචත් ඔබට මිදිය හැකිවන්නේ මේ ජීවිතය තුළදීම සතර අපායෙන් මිදීම සදහා ඔබ ද ඔව වුවහොත් පමණක්ම වනු ඇත. ගිහි පිංචතුන් උදෙසා එම ගිහි බැඳීම් සමහ කටයුතු කරමින් සතර අපායෙන් මිදීමට අවශා කරුණු කාරණා භිකුෂුවට ලැබුණු විවේක කාලයන්හීදී මෙසේ සටහන් තබන ලදී.

සතර අපායෙන් මිදීම යනු සෝවාන් ඵලයයි. ඉහත සටහන් වල අඩුපාඩු තිබිය හැකිය. එවැනි අඩුපාඩු තිබුණුහොත් ඒවා ගැන විතර්කයන් සකස් කර ගන්නේ නැතිව ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකොට වදාළ සුතු ධර්මම පරිශීලනය කර අඩුපාඩු සකස්කරගන්න. මොකද බුදුරජාණන් වහන්සේමයි සියල්ලම දන්නේ. අපි අඩුපාඩු සහිතමයි. මේ ආකාරයෙන් සිතන්න පුරුදු වුණොත් පමණක්මයි පිංචත් ඔබ තව තවත් බුදුරජාණන් වහන්සේගේ, ධර්ම රත්නයේ, සංඝ රත්නයේ සරණ සොයන්නේ. එසේ නොවී මම සියලම දන්නවායැයි කියන මනෝභාවය ඔබව බුදුරජාණන් වහන්සේගෙන් තව තවත් දුරස්කරන දිශාවටමයි මෙහෙය වන්නේ. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේගෙන්, ධර්මරත්නයෙන්, සංඝරත්නයෙන් දූරස් වෙනවාය කියන්නේ මාරයාට ළංවෙනවාය කියන කාරණයයි. මෙම අභියෝගය පරාජය කළ හැක්කේ ඔබ තුළ ඇතිවන තණ්හාව, මාන්නය, දිට්ටිය කියන කාරණා මාර ධර්මයන් බව නිවැරදිව හැඳිනගෙන එම කසළ ධර්මයන් ඔබ තුළින් පරාජය කර දැමීමේ මාර්ගයට පැමිණීමෙන්ය. මේ මාර්ගයේදී පිංවත් ඔබ මුලින්ම මමත්වයේ ඇඩිභාවය ඒ කියන්නේ සක්කාය දිට්ටිය සිදදමා සතර අපායෙන් නිදහස් වනු ඇත. මේ නිදහස සැබෑම භවගමනේ නිදහස්වීම නොවන අතර ගෞතම සම්මා සම්බුද්ධ ශාසනය අවරට යන මේ මොහොතේ සැබැම නිදහස්වීම උදෙසා ඔබ ලබන නිදහස වනු ඇත. මින් ඉදිරියට පිංවත් ඔබ මාර්ගඵලලාභී දෙවියෙක්, දිවාහංගතාවක්ම ලෙස දිවානල වල සශීක සැපයන් විද මතු දිනක සුවසේ ධර්මයේ ඉතිරි අවබෝධයන් ලබා, දිවානලයකදීම – බුහ්මනලයකදීම නිවී යනු ඇත.

